

Пам'ять

Скорботна
хода
під різними
прапорами

▶ СТОР. 5

Проблема

Ринковий нагляд
по-нашому:
бракороби
попереджені,
значить,
озброєні

▶ СТОР. 19

Історія

Княгиня
Болеслава —
автор
«Слова
о полку
Ігоревім»?

▶ СТОР. 20—21

№ 225 (4975)

ВІВТОРОК, 30 ЛИСТОПАДА 2010 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР: Пауз в україно-російських відносинах більше не буде

Припливу іноземних інвестицій заважає високий рівень корупції

Про це в інтерв'ю газеті «Дело» заявив Перший віцепрем'єр-міністр, міністр закордонних справ Чехії Карел Шварценберг, який відвідав Київ з робочим візитом. «Не так давно я розмовляв із двома бізнесменами, які зацікавлені в інвестуванні в Україну. Вони нарікали на занадто велику корупцію й хабарі в Україні», — сказав він і додав, що такі скарги непоодинокі.

Проте чеські інвестори зацікавлені в тому, щоб вкладати кошти у спільні проекти, зокрема, в модернізацію української газотранспортної системи. Про це, як повідомив прес-секретар глави українського уряду Віталій Лук'яненко, йшлося під час зустрічі високого гостя з Прем'єр-міністром України Миколою Азаровим. Під час зустрічі з міністром закордонних справ України Костянтином Грищенком Карел Шварценберг заявив про підтримку Чехією євроінтеграційних намірів України і готовність поділитися власним досвідом здійснення відповідних перетворень, передають «Українські новини».

ПОГОДЖУВАЛЬНА РАДА

Дату представлення проекту держбюджету можуть визначити вже сьогодні

На парламент очікує напружений сесійний тиждень. Адже до порядку денного внесено 133 питання. Про це на засіданні погоджувальної ради лідерів депутатських фракцій і голів комітетів повідомив Голова Верховної Ради Володимир Литвин. Лише у вівторок народні депутати мають розглянути 56 питань, 22 із них у першому читанні. Зокрема, зміни до закону «Про соціальну адаптацію осіб, які відбували покарання у вигляді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк», проекти Повітряного кодексу та закону про кредитування на здобуття вищої освіти.

Крім того, цього дня, ориєнтовно о 12-й годині, має відбутися зустріч лідерів депутатських фракцій з Прем'єр-міністром Миколою Азаровим, під час якої має бути визначено дату представлення проекту державного бюджету на наступний рік. ▶ СТОР. 2

Співголова російської частини Міжпарламентської комісії, заступник Голови Державної думи Федеральних Зборів РФ Олександр Бабаков, Голова Ради Федерації Федеральних Зборів РФ Сергій Миронов, Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, співголова української частини Міжпарламентської комісії, Перший заступник Голови Верховної Ради України Адам Мартинюк.

Учора в українському парламенті відбулося дев'яте засідання Міжпарламентської комісії зі співробітництва Верховної Ради України та Федеральних Зборів Російської Федерації. Учасники зібрання обговорили перспективи україно-російських проектів

у високотехнологічних галузях, у сферах освіти та охорони здоров'я, а також взаємодії парламентських делегацій двох держав у міжнародних парламентських організаціях. Підсумком цього зібрання стала низка спільних рішень. ▶ СТОР. 2

ПОДІЇ

У Пакистані загинули наші льотчики

Міністерство закордонних справ України підтвердило загибель семи громадян України — членів екіпажа літака ІЛ-76, що розбився в Пакистані. Як повідомив прес-секретар МЗС України Олександр Дікусаров, цю інформацію українським дипломатам підтвердили в грузинській авіакомпанії «Sunways Airlines».

«Серед загиблих — командир, пілот, штурман, два авіатехніки, бортінженер і бортрадист», — цитує Дікусарова «Інтерфакс-Україна». Українські дипломати в Пакистані вже з'ясували імена українців. Найближчим часом представники МЗС зв'яжуться з родичами загиблих. За словами прес-секретаря зовнішньополітичного відомства України, це питання перебуває на контролі департаменту консульської служби МЗС. ▶ СТОР. 8

Подачу води в Умані скоротили до двох годин на добу

Комунальне підприємство (КП) «Уманьводоканал» скоротило час подачі води мешканцям Умані Черкаської області з трьох до двох годин на добу. Про це повідомив директор КП Артем Тарасенко.

Як передає УНІАН, Артем Тарасенко уточнив, що відтепер «аква віту» в сотисячному місті подаватимуть по одній годині вранці і ввечері. Причиною такої економії називають борги жителів за спожиту воду, які становлять 7 млн. грн. От тільки чо-

му поряд із боржниками мусять страждати мешканці, які вчасно розраховуються за житлово-комунальні послуги, ніхто не пояснив.

За підрахунками «комунального» міністра Юрія Хіврича, сьогодні в Україні вчасно платять за тепло 90—91 відсоток споживачів, за воду — 95—96, квартплату вчасно вносять 93—94 відсотки. За його словами, більша частина боржників — це аж ніяк не малозабезпечені й не пенсіонери, а заможніші люди 35—40 років. Схоже, саме на багатих і впливових неплатників комунальники ніяк не можуть знайти управи. Чи не хочуть?

Країну «заштормило»

Аномально тепла осінь — у минулому. На зміну їй приходить сніжно-морозна зима. Принаймні, прогнозують синоптики, такою вона буде цього тижня: сильні опади у вигляді снігу, ожеледиця, хуртовини, посилення вітру до 15—22 м/с (у Карпатах до 25—30 м/с) і пониження температури подекуди до 19 градусів нижче нуля. Усьому виною — переміщення активного циклону. Український гідрометеорологічний центр навіть виніс відповідне штормове попередження. Тим часом уже цими вихідними негода наробила лиха у Черкаській області. За повідомленнями прес-служби тамтешнього управління МНС, стихія вразила шість районів області. 27 листопада було відключено об'єкти електричних мереж і порушено електропостачання 27 населених пунктів. ▶ СТОР. 11

КОРОТКО

■ Створено робочу групу з передачі цілісного майнового комплексу Національного музею-меморіалу жертв окупаційних режимів «В'язниця на Лонцького» у Львові Інституту національної пам'яті, повідомляє прес-служба Львівської обласної державної адміністрації.

■ У Херсонській області перше зниження температури повітря — вночі місцями від плюс 1 до 0 градусів — призвело до загибелі людини від переохолодження, повідомляє Головне управління МНС в області.

■ Співробітники УБОЗу в Севастополі затримали одного з керівників ДП «Севастопольський морський торговельний порт», що вимагав 1,2 мільйона гривень хабара, повідомляє прес-служба відомства.

Середня зарплата в країні у жовтні зменшилась на 27 гривень

Пауз в україно-російських відносинах більше не буде

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Кількість перевести в якість

Попереднє засідання Міжпарламентської комісії відбулося у березні 2009 року в Москві, однак перед цим була майже трирічна пауза, коли комісія не засідала. Та й україно-російські контакти на найвищому рівні загалом мали епізодичний характер. З цього розпочалася розмова Голови Верховної Ради Володимира Литвина з Головою Ради Федерації Федеральних Зборів Росії Сергієм Мироновим, яка відбулася перед початком роботи Міжпарламентської комісії. «І через те ми багато втратили, — зауважив В. Литвин. — Нині зняли негативні нащарування в ідеологічній площині, але ще недалеко просунулися в реалізації спільних інтересів. Необхідно енергію слів перевести в практичну площину». Перші кроки в цьому напрямі вже зроблено, відзначили співрозмовники, — цьогоріч відбулося близько 30 україно-російських зустрічей на найвищому рівні та, зокрема, 10 зустрічей на рівні глав держав. Тепер і міжпарламентські зустрічі стануть регулярними.

Сергій Миронов висловив сподівання, що під час засідання Міжпарламентської комісії українські та російські депутати внесуть конкретні пропозиції щодо поліпшення співпраці в наукових та промислових сферах. І оскільки Рада Федерації представляє інтереси російських регіонів, у свою чергу, запропонував провести у прикордонних регіонах України та Росії міжрегіональні форуми за участю парламентаріїв двох держав, депутатів регіонального рівня та керівників місцевої виконавчої влади. Першу таку зустріч вирішено провести у травні—червні 2011 року в одному з прикордонних з Україною районів Росії. «Робота в конкретних напрямках — це саме те, чого чекають від нас наші два братські слов'янські народи та керівники наших країн, представники виконавчої гілки влади, — сказав С. Миронов. — Показники торговельно-економічного співробітництва за 9 місяців поточного року уже перекрили загальну суму наших торговельних досягнень за минулий рік — 26 мільярдів доларів. А 90 відсотків цих показників — це пряме співробітництво між регіонами Росії та областями України».

В. Литвин та С. Миронов констатували недопустимість повторення тієї негативної практики, яка, на жаль, була в минулому, коли міждержавні контакти фактично звелися нанівець. «Ми єдині в тому, що нам треба посилити активність і результативність у

практичному вимірі комісії та міжпарламентських груп дружби, співпраці на рівні комітетів, — зауважив глава українського парламенту. — З української сторони в міжпарламентській групі дружби з Росією 164 депутати, більше третини українського парламенту». Голова Верховної Ради також наголосив на необхідності ухвалення на парламентському рівні рішень, спрямованих на спрощення системи прикордонного та митного контролю, підтримав ідею проведення спільних зібрань у прикордонних областях.

Завдання — вийти на докризовий рівень

Відкриваючи дев'яте засідання Міжпарламентської комісії, Голова Верховної Ради Володимир Литвин заявив, що процес інтернаціоналізації життя насамперед в економічній сфері — це природна закономірність та вимога часу. «Це сувора вимога в період глобалізації, а тим більше коли глобалізація набуває силових рис, — підкреслив він. — Нам необхідна плідна співпраця, бо багато що залежить від законодавчих органів, політичні домовленості та угоди треба викласти у відповідних законах».

Порядок денний засідання Міжпарламентської комісії було присвячено трьом злободенним темам — йшлося про реалізацію спільних україно-російських проектів в атомній енергетиці, авіаційній сфері, ракетно-космічній галузі, суднобудуванні, забезпеченні транспортних коридорів. А також співпраці в гуманітарній сфері та в рамках міжпарламентських організацій. «Ми сьогодні можемо пишатися тим, що співпраця в економічній сфері виходить на докризовий рівень», — відзначив В. Литвин. І навів конкретні факти.

На нещодавньому засіданні україно-російської міждержавної комісії, яке відбулося в Москві за участю президентів двох держав, було визначено стратегічні завдання розвитку двосторонньої співпраці між країнами. На жовтєвому засіданні Комітету з питань економічної співпраці україно-російської міждержавної комісії глави урядів наших країн також намітили перспективні плани співпраці. «І ці стратегічні плани та завдання виходять із ідеології побудови суспільств, основаних на сучасних економічних реаліях, у тому числі на знаннях, як на рушійній силі розвитку наших держав, прискореного зростання їх економіки, зростання добробуту населення», — переконаний керівник українського парламенту.

ФОТО АНАСТАСІЙ СИРОТКІНОЇ

Українська сторона говорила про потребу налагодження конструктивного гуманітарного діалогу. Адже це дуже чутлива сфера. На жаль, нині з'явилося дуже багато «фахівців», котрі прагнуть по-своєму трактувати історію та минувшину. «Питання мови, релігії та національності — це ті сфери, в яких, як нас навчали ще класики, треба діяти особливо обережно і відповідально», — підкреслив В. Литвин. А домовилися парламентарії про проведення навесні наступного року масштабного гуманітарного проекту з нагоди 150-ї річниці від дня смерті Тараса Шевченка. Це має бути повторення останнього шляху Великого Кобзаря із Санкт-Петербурга до Канева, який було здійснено під час переполохування. «Такі заходи не залишать нікого байдужим і знімуть те напруження, яке існує в певних колах, у тому числі й інтелігенції та інтелектуалів щодо відносин у гуманітарній сфері. Це буде показником нашого толерантного ставлення одне до одного», — вважає Голова Верховної Ради.

Сергій Миронов у вступному слові також відзначив нові позитивні тенденції в україно-російських відносинах, підкресливши, що міжпарламентська співпраця України та Росії має широкий спектр напрямів і форм — це і візити голів парламентів, і зустрічі на рівні комітетів, і відвідини парламентських делегацій, і моніторинги виборів, і робота в міжпарламентських організаціях. Однак, на його думку, товарообіг між Україною та Росією не відповідає потенціалу двох країн. Голова Ради Федерації наголосив на потребі відновити тісні господарські зв'язки, зокрема, у сферах оборонної промисловості, авіа- та суднобудуванні, виробництві гірничої техніки, машинобудуванні

тощо, що особливо актуально в умовах подолання світової економічної кризи.

Кроки назустріч

Співголовами Міжпарламентської комісії з українського боку є Перший заступник Голови Верховної Ради Адам Мартинюк, з російського — заступник Голови Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації Олександр Бабаков. Звертаючись до учасників зібрання, А. Мартинюк підкреслив, що на державному рівні між Україною та Росією знайдено принципові підходи до розв'язання означених проблем. «Тепер наше завдання — як укріпити законодавчо ці питання», — сказав А. Мартинюк.

За підсумками дев'ятого засідання україно-російської Міжпарламентської комісії зі співпраці ухвалено протокол, у якому, зокрема, комісія вирішила створити робочу групу з розвитку співпраці між Україною та Росією у високотехнологічних галузях, діяльність якої сприятиме вдосконаленню

правових основ співпраці двох країн. До складу робочої групи ввійдуть по чотири представники від Верховної Ради та Федеральних Зборів РФ. У сфері освіти та охорони здоров'я комісія вирішила сприяти розширенню зв'язків, зміцненню контактів між вищими та науково-дослідницькими центрами двох країн, розглянути можливість участі членів комісії в роботі Днів освіти та науки України в Російській Федерації в 2011 році та Днів освіти та науки РФ в Україні в 2012 році. А задля посилення взаємодії у рамках міжнародних парламентських організацій проводити спільні попередні консультації з питань, які представляють взаємний інтерес. Зокрема, буде започатковано практику проведення спільних засідань Комітету Верховної Ради України у закордонних справах, з одного боку, та Комітетів Ради Федерації і Державної Думи з міжнародних справ, з другого боку.

Юліана ШЕВЧУК.

ДОВІДКОВО

Міжпарламентська комісія зі співробітництва Верховної Ради України та Федеральних Зборів Російської Федерації має на меті сприяти розвитку міжпарламентських зв'язків, обміну інформації з питань парламентської діяльності, проводити консультації, аналізувати стан співробітництва між Федеральними Зборами Російської Федерації та Верховною Радою України, вносити відповідні пропозиції і рекомендації до парламентів обох держав, зокрема, щодо зближення національних законодавств у галузях, що мають взаємний інтерес.

Згідно з регламентом Міжпарламентської комісії делегація Верховної Ради України складатиметься з 20 народних депутатів, делегація Федеральних зборів Російської Федерації — з 10 депутатів Державної Думи і 10 членів Ради Федерації. Засідання Міжпарламентської комісії мають проводитися двічі на рік, по черзі в Києві та Москві, а також в інших містах Росії та України. Засідання Міжпарламентської комісії є, як правило, відкритими. Міжпарламентська комісія приймає свої рішення у формі звернень, рекомендацій і пропозицій.

Дату представлення проекту держбюджету можуть визначити вже сьогодні

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

За словами В. Литвина, представлення планування на цей четвер, однак робота над документом досі триває. А часу залишилося обмаль. Глава парламенту не виключив, що проект державного кошторису може бути представлений у середу, 8 грудня, у першій половині дня, а у другій — відбудуться парламентські слухання «Україні у світі». Щоправда, для цього народним

депутатам необхідно буде внести зміни в календарний план роботи парламенту. Адже тижень, 6—10 грудня, народні обранці мають працювати у комітетах і фракціях. Цього само дня, крім традиційних питань ратифікації, сесія розгляне і низку опозиційних законопроектів. Зокрема, проект закону про внесення змін до деяких законів України щодо скасування податкової міліції.

У четвер до розгляду заплановано 50 питань, 30 із яких — у друго-

му читанні: проекти законів про ринковий нагляд і контроль продукції, про недопущення обігу в Україні небезпечної продукції та про правовий режим земель охоронних зон, об'єктів магістральних трубопроводів. А у п'ятницю народні депутати заслухають інформацію віце-прем'єр-міністра Сергія Тігіпка, зокрема, щодо автоматичного відшкодування ПДВ.

Не оминувли депутати й тему Податкового кодексу. Так, лідер фракції «БЮТ-Батьківщина» Іван Кириленко запропонував або скасувати його взагалі, відповідну постанову, за його словами, вже зареєстровано, або не долати вето Президента, якщо таке буде накладено. «Писати бюджет на основі кодексу, якого немає — це отримати хаос у державі», — сказав він. І запропонував бюджет на наступний рік писати на звичній основі, щоб не дестабілізувати ситуацію далі. А над проектом Податкового кодексу попрацювати у наступному році. Крім того, І.

Кириленко запропонував денонсувати угоду між Україною і Кіпром щодо офшорних зон. За словами бютівця, за дев'ять місяців з країни в офшори «уплигло» 24 млн. доларів, тож бюджет недоотримує 5 млн. доларів. Запропонував парламентарій і збільшити у разі податок «на реальне багатство» і у такий спосіб наповнити бюджет.

У відповідь В. Литвин зауважив, що на даному етапі від Верховної Ради щодо Податкового кодексу нічого не залежить. Принаймні до того часу, поки Президент не ухвалить своє рішення. А щодо денонсації угоди, то відповідний документ, за словами глави парламенту, має внести уряд. Щоправда, відповідний законопроект за авторством Юрія Кармазіна перебуває на розгляді профільного комітету у закордонних справах, але, як повідомив Тарас Чорновіл, автор проекту не з'явився на засідання комітету, на якому розглядався документ, тож депутат дійшов висновку, що це суто політичний законопроект. А більшість членів комітету, повідомив Т. Чорновіл, дійшли висновку, що проект Ю. Кармазіна «порушує все, що можна порушити — і Конституцію, і закони України». Тож ухвалювати цей проект не можна і варто почекати на урядовий варіант.

Олена ГОРБУНОВА.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Інші фото з цієї події шукайте у фотомагазін на сайті www.golos.com.ua.

Опозиція готова працювати навіть уночі

Опозиція вимагатиме від Президента заветувати Податковий кодекс, а від уряду — піти у відставку. Про це повідомив заступник Голови Верховної Ради Микола Томенко. «Уряд не пройшов випробування податковою реформою і повинен нести за це відповідальність», — сказав політик. За його словами, під час обговорення поправок до проекту кодексу в сесійній залі позиція уряду звучала щонайменше чотири тисячі разів. «І те, що прем'єр випадково дізнався, що там позапланові перевірки й корупційні речі, це його проблеми, а не проблеми парламенту чи пікетувальників».

Крім того, опозиція готова працювати над проектом держбюджету в будь-якому режимі: додаткові, позачергові, вечірні чи нічні засідання. Оскільки, за словами М. Томенка, для опозиції принципово важливо контролювати владу в частині виконання своїх передвиборних обіцянок. «Більше того, ми готові допомогти Президенту й уряду, цьому чи новому, в частині наповнення бюджету», — зауважив Микола Томенко. Зокрема в середу, за його словами, опозиція готова розглянути урядовий документ про денонсацію угоди між Україною і Кіпром. Для того, щоб офшорні кошти залишалися в країні.

Олена ГОРБУНОВА.

Григорій Калетнік, Валерій Баранов.

Переговори із владою лише після ветування Податкового кодексу

Врахувати інтереси і бізнесу, і держави

У питанні щодо Податкового кодексу треба дати відповідь на головне запитання: як платити пенсії 14 мільйонам пенсіонерів. На цьому наголосив Голова Верховної Ради Володимир Литвин під час брифінгу після завершення погоджувальної ради. «Я всіх розумію. Представникам малого і середнього бізнесу я так і сказав: я вас розумію, я вас підтримую, але давайте знайдемо компромісне рішення — ваші інтереси і інтереси держави», — зауважив глава парламенту. Водночас Володимир Литвин висловив переконання, що ситуація, яка склалася навколо Податкового кодексу, це не що інше, як намагання економічну і соціальну проблему перетворити на політичну, причому не йдеться про те, щоб врахувати інтереси як представників бізнесу, так і пенсіонерів. Володимир Литвин повідомив також, що проект державного бюджету на наступний рік мав бути внесений до парламенту 1 грудня. Але документа поки що немає. «В уряді повідомили, що зможуть внести проект на початку наступного тижня», — сказав Володимир Литвин, додавши, що зараз уряд перебуває в стані невизначеності. Тож Голова Верховної Ради пропонує заслухати представлення проекту бюджету 8 грудня на позачерговому засіданні, у першому читанні ухвалити документ наступного сесійного тижня, а остаточно затвердити проект державного кошторису до 24 грудня.

Олена ГОРБУНОВА.

Учорашні події на майдані Незалежності засвідчили, що до того, як Президент накладе вето на Податковий кодекс, підприємці відмовляються від проведення будь-яких переговорів. Спочатку — вето Президента і тільки після цього — спільна робота над новим документом. Така позиція Національної координаційної ради підприємців України. До того ж координаційна рада заявляє: «Якщо раніше влада нас не помічала й відверто заявляла, що наші протести її не хвилюють, то тепер наші рішучість і наполегливість похитнули її самовпевненість, а Віктор Янукович, який ще кілька днів тому називав мітингувальників «поколінням бюрократів, які створили власний бізнес на ґрунті корупції», сьогодні віддає розпорядження своїй адміністрації про проведення переговорів з протестувальниками». Як зазначив під час учорашнього мітингу один із координаторів акцій протесту Михайло Свистович, «вони вже не кажуть, що тут стоять спекулянти та бариги», проте, за його словами, якщо раніше, під час підготовки Податкового кодексу, підприємці були готові домовлятися, але їх не хотіли чути, то тепер у них є чіткі вимоги: ветування Податкового кодексу, відставка уряду та проведення парламентських виборів у березні 2011 року. Такий підхід знайшов одностайну підтримку у всіх промовців та присутніх учора на Майдані. Зокрема, представник Асамблеї малого бізнесу наголосив, що «віднині і до того часу, поки Президент не накладе вето, — жодних переговорів». Так само підприємці спростовують чутки про те, що деякі групи підприємців ведуть з урядом закулісні перемовини. Наприклад, представник профспілки таксистів прямо назвав оприлюднені в деяких ЗМІ повідомлення про ведення ними таких переговорів брехнею. «Це брехня! Ми разом із вами! У п'ятницю таксистів вирішили, що якщо Президент не накладе вето, вони вдаватимуться до активніших дій». Голова Комітету захисту підприємництва при опозиційному уряді Оксана Продан наголосила, що останні пропозиції влади підтвердили: підприємці сильніші за неї, бо «вона не може поміняти народ, а от народ може поміняти владу».

На підтвердження того, що на нинішньому Майдані «Схід і

Захід — разом», учора учасники протестів підтримали зачитаний зі сцени Акт єднання українського народу. «Ми, громадяни України, оголошуємо свою особисту відповідальність за долю України. Ми стверджуємо, що, незалежно від мови, національності, місця проживання, продовжуємо будувати державу... Україна у нас одна. Ми проголошуємо свою непорушну й нерозривну єдність в ім'я наших дітей, свободи, майбутнього. Усі регіони України, трима-

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

ючись за руки, скажуть: «Слава Україні!», — йдеться в акті. Ці слова зустріли скандуванням гасла «Схід і Захід — разом, Південь і Північ — разом!».

Висновки Президента можливі в четвер

Тим часом протягом останніх двох днів, після відвідання Президентом В. Януковичем та прем'єром М. Азаровим наметового містечка, влада не стомлювалася заявляти, що розглядає можливість серйозних поступок підприємцям. Мало того, В. Янукович, заявивши, що він на боці протестувальників, не виключив можливого вето на Податковий кодекс. «Імовір-

ність прийняття вето велика, але це зможемо сказати після того, як разом із вами розглянемо питання Податкового кодексу», — сказав Президент у суботу на Майдані та додав, що тільки-но його експерти разом із представниками підприємців та фахівцями з Кабміну проаналізують кодекс «до кожної букви, коми, кожної крапки і так далі», він у четвер вислухає, які ще є розбіжності. Також В. Янукович категорично наголосив, що виступає проти будь-якого посилення адміністративного тиску податкової адміністрації на бізнес. «Якщо там буде будь-яке підсилення, ми його будемо прибирати. Якщо необхідно буде накласти вето — воно буде накладено», — пообіцяв він, уточнивши водночас, що коли у вимогах підприємців міститимуться політичні питання, то нехай «шукають собі іншого партнера».

І вже в суботу представники протестуючих підприємців зустрілися з урядовою робочою групою під керівництвом міністра фінансів Федора Ярошенка та навели свої аргументи. Та коли представники урядової робочої групи запропонували оформити вимоги підприємців як пропозиції змін до Податкового кодексу, представники Майдану наголосили, що єдиним прийнятним для

них результатом є ветування кодексу. А в неділю координаційна рада ухвалила рішення «не обговорювати питання змін до Податкового кодексу, а наполягати на вимозі накладення на нього вето Президента». Отже, якщо уряд висловив готовність внести до Податкового кодексу значні зміни, то підприємці підтвердили незмінність своєї позиції: спочатку — вето Президента, а вже потім — переговори.

Коментар учасника переговорів

Одним з учасників переговорів з урядовою робочою групою був народний депутат, голова конфедерації вільних профспілок країни Михайло Волинець. У коментарі «Голосу України» він сказав:

— Одним із позитивних сигналів є заява міністра фінансів Федора Ярошенка про можливість внесення зміни до II розділу Податкового кодексу, в якому йдеться про адміністрування податків та про виключення із нього глави 1 розділу XIV, котра стосується спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва. Та оскільки при цьому Ярошенко повідомив нам, що начебто Президент на Майдані домовився про внесення змін до Податкового кодексу, то ця позиція урядовців і стала причиною того, що підприємці від-

Больові точки єдиного податку

1. Нереалізований принцип справедливості через обмеження оборотів, найманих працівників, контрагентів, заборону на торгівлю, операції з нерухомістю тощо.
2. Непомірний обсяг зобов'язань через посилення адміністрування податку і фіскального контролю за платниками єдиного податку.
3. Тотальний контроль з боку податкових органів за формуванням доходів підприємців за відсутності відповідальності за свою діяльність (бездіяльність).
4. Розмежування відрахувань до Пенсійного і соціальних фондів з фіксації ставок.
5. Психологічна і функціональна неготовність стати платником ПДВ.

мовилися від ведення будь-яких переговорів до того часу, поки глава держави не накладе на кодекс вето. А вже після цього підприємці готові спільно з урядом працювати над новим проектом Податкового кодексу. Також хотів би застерегти владу від застосування якихось заходів впливу до організаторів акцій протесту, бо сьогодні така інформація вже надходить. Це буде її велика помилка, оскільки протест справді чималий, до того ж на підході Трудовий та Житловий кодекси, котрі теж сприймаються людьми дуже неоднозначно.

Прем'єр бачить два варіанти

Проте не можна не помітити, як змінилася позиція влади в питанні Податкового кодексу.

пропозицій, напрацьованих урядовою робочою групою і підприємцями, та негайний їхній розгляд і ухвалення. Тож у разі швидкого ухвалення Податкового кодексу не буде загальмовано бюджетний процес. Проте найбільш прийнятним глава уряду назвав другий варіант, коли Президент підписує Податковий кодекс, але він набуває чинності лише після внесення до нього змін, про які буде домовлено з підприємцями. Це також дасть змогу вийти на ухвалення до кінця грудня бюджету на 2011 рік. Однак, схоже, говорити про досягнення якихось домовленостей до ветування кодексу не доводиться, оскільки вчора представники підприємців навіть відмовилися від зустрічі з главою уряду.

Тим часом учора, окрім власне відставки уряду, Майдан вимагав ще й «індивідуальної» відставки віце-прем'єра Сергія Тігіпка, котрий напередодні висловив думку, що в питанні спрощеної системи оподаткування влада не повинна йти на компроміси з підприємцями. «Є питання, за якими, я вважаю, ми не повинні йти на жодні компроміси», — сказав він та зазначив, що саме через систему спрощеного оподаткування «у нас іде велике відмивання грошей та контрабанди».

Суд продовжив заборону на масові акції

Зауважимо, що учорашній мітинг відбувся попри чергову заборону Окружного адмінсуду м. Києва на проведення масових заходів у центрі столиці. Як зазначили у прес-службі Київської міськдержадміністрації, «у зв'язку з офіційним візитом іноземних гостей з 1 до 3 грудня 2010 року, а також відповідними зверненнями Головного управління МВС України в м. Києві та Управління державної охорони України для належного здійснення державної охорони міська влада звернулася до Окружного адміністративного суду Києва з позовом про обмеження проведення масових заходів у центрі міста. Своєю постановою суд заборонив проведення мирних зібрань організаціям та громадянам, які надали відповідні повідомлення про їх проведення до КМДА в період з 27 листопада по 3 грудня цього року в центральній частині Києва». Утім, виходить, що 27 листопада Президент та прем'єр також брали участь у заборонених масових акціях на Майдані...

Сергій ЛАВРЕНЮК.
Інші фото з цієї події
шукайте у фотوماгазині
на сайті www.golos.com.ua.

Міжнародні експерти схвалюють?

Робота, що була виконана з Податкового кодексу, не повинна залишитися осторонь, так вважає лідер фракції Партії регіонів Олександр Єфремов. «Ми маємо висновки експертів, у тому числі й міжнародних, про те, що вони не розуміють, що відбувається в Україні. Бо, на їхній погляд, ті напрями, які виписані в Податковому кодексі, відповідають документам, прийнятим у цивілізованих країнах. І вони не бачать там нічого страшного».

На думку депутата, можливі два варіанти розвитку подій: або Президент підпише Податковий кодекс зі своїми зауваженнями, або заветує документ. У четвер, за його словами, відбудеться нарада, на якій розглянуть варіанти розв'язання тих питань, які порушили підприємці. Частина з них, сказав депутат, буде врахована й залежно від цього приймуть рішення щодо кодексу в цілому. Яке рішення буде прийнято — сьогодні ніхто не може сказати. Оскільки це питання перебуває винятково в компетенції Президента.

Олена ПЕТРОВА.

Одним із позитивних сигналів є заява про можливість внесення зміни до II розділу Податкового кодексу

Загадка волевиявлення по-вінницьки

РЕГІОН: ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР

Виборчі Віниччини під час попередніх виборчих кампаній майже щоразу були в опозиції до чинної влади. На нинішніх виборах до місцевих рад ситуація змінилася кардинально: більшість віддала свої симпатії саме тим, хто нині при владі. Втім, після волевиявлення залишилося немало загадок...

Червоний пояс змінили на синій

«Червоним поясом» називали регіон три-валій час за те, що на Віниччині під час виборчих кампаній найбільше голосів отримували представники Комуністичної та Соцпартії. В області 520 тисяч пенсіонерів. Переважно саме за їх рахунок здобували перемоги комуністи й соціалісти. Нині пенсіонерів на електоральному полі не стало менше. Але жоден з представників Компартії не пройшов ані до обласної, ані до Віницької міськради. Соціалісти мають лише одного свого члена партії в обласній раді. Їхній однопартієць став міським головою у залізничному центрі — місті Козятині.

Політолог Олександр Логінов пояснює зміну симпатій розчаруваннями виборців. Вісімдесят відсотків пенсіонерів краю отримують пенсію, що не перевищує однієї тисячі гривень. За рівнем середньомісячної зарплати Віниччина традиційно — на 22—23 місцях у державі, а за рівнем доходів на душу населення — на 17—18-му. Складна ситуація у сільських населених пунктах. Тут більшість працездатного населення без роботи. Виживають за рахунок власного господарства. «Вмирають» навіть окремі села. На початку нинішньої осені поховали останнього жителя в селі Вікторівка Козятинського району. Загалом за роки незалежності з реєстрації знято більше десяти населених пунктів краю.

— Люди хочуть порядку й дисципліни, — наголошує кандидат історичних наук політолог Анатолій Войнаровський. — Це одна з причин підтримки представників чинної влади.

Спростували роль особистості

Політолог Анатолій Войнаровський переконував автора цих рядків у тому, що виборці віддають перевагу не ідеології тієї чи іншої політичної сили, а голосують за особистість. Однак що думку спростовує низка прикладів з останньої виборчої кампанії. До обласної ради не пройшов Герой України Анатолій Пачевський. Досвідченого господарника, щиру, порядну людину добре знають не тільки в Калинівському районі, де він очолює сільгоспідприємство «Радівське». Із сусідніх сіл, навіть районів, записуються в чергу, щоб взяти на роботу в це господарство. Бо в Радівці стабільно виплачують зарплату, ще й непогану, допомагають зводити будинки, надають людям необхідну допомогу. Про це добре знають у Калинівському районі, де працює Анатолій Пачевський. Утім, не його кандидатуру підтримали виборці району. Пальма першості дісталася кандидату, в якого за плечима нема таких досягнень. Навіть ім'я кандидата не у всіх на слуху.

Так само непросто пояснити логіку, якою керувалися виборці у місті енергетиків Ладжині. Міським головою повторно обрали Валерія Коломейцева. Його кандидатуру пропонувала організація Партії регіонів. Однак переважна більшість депутатів у міськраді — від партії «Батьківщина». Високий авторитет колишнього міського голови міста-курорту Хмільника Володимира Мельничука не допоміг йому втретє стати міським головою. Безпартійного кандидата рекомендувала організація Партії регіонів. Загалом за посаду міського голови вели боротьбу 12 кандидатів. Із відривом менше як у два відсотки Володимира Мельничука переміг представник «Сильної України», який до обрання керував районним управлінням ветеринарної медицини. Знов-таки представник цієї політичної сили опинився у ролі одного у полі воіна. Ті само виборці підтримали кандидатів у міськраду не від «Сильної України». Більшість мандатів дісталася представникам від «Батьківщини». Участь у виборах до міськради Хмільника взяли тільки 42,1 відсотка виборців. Це найнижчий показник в області.

Не тільки політологи не можуть пояснити таку ситуацію. Виборці не мають конкретної відповіді на запитання, чому обирали голову від однієї політичної сили, а депутатів — від іншої. «Голосував, як мені підказувала совість», — так висловився один з них. «Повірте мені, що більшість людей, особливо пенсіонерів, не могли розібратися у бюлетенях з численними прізвищами», — пояснив ситуацію ще один виборець.

Натомість на виборах до Віницької міськради таких загадок не було. Міського голову обирали від партії «Совість України». Володимир Гройсман, якому вдруге довірили керувати територіальною громадою, посаду здобув з рекордною підтримкою — майже вісімдесят відсотків виборців віддали за нього свої голоси. Більшість депутатів у міськраді також є однодумцями міського голови. Вони представники тієї партії, яка пропонувала кандидата на міського голову.

Наймолодшим міським головою на Віниччині став 21-річний Олександр Качур. Його обрали на посаду керівника міста виборці територіальної громади Немирова. Зпоміж семи кандидатів за Олександра Качура віддали голоси 52 відсотки виборців. Решта претендентів загалом не набрали стільки. До цього громадою міста керував батько Олександра — Віктор Качур. Незадовго до початку виборчої кампанії його взяли під варту за підозрою в отриманні хабара. Тому Качур-старший не мав можливості брати участі у перегонках. Син зізнається, що до виборів не готувався. Рішення прийняв в останній момент перед закінченням висунення кандидатів. Тому не встиг виготовити плакати або інші агітаційні матеріали. Досвіду керівної роботи новообраний голова також не має. Ось вам ще одна загадка «волезліяння» по-вінницьки.

Як молодим добратися до влади

Загалом в органах влади регіону мало молоді. На цьому наголошує політолог Анатолій Войнаровський. За його словами, нема чіткого механізму, який би давав можливість молодим людям заявити про себе. Голова об-

лдержадміністрації Микола Джига ініціював створення Студентського парламенту. Він уже діє. Обрано голову парламенту, який став радником (на громадських засадах) керівника регіону.

— На цьому не варто обмежуватися, — наголошує Анатолій Войнаровський. — Треба ще запропонувати молоді декілька варіантів того, як можна проявити себе. Я працюю із студентами і знаю, що є багато грамотних, талановитих хлопців і дівчат. Яким чином вони можуть заявити про себе, про свої ідеї? Поки що виходить так: хто голосніше кричить, той і перемагає, а хто більше знає, той мовчить.

За словами співрозмовника, молода сила здатна внести свіжий струмінь у діяльність влади. Важливо, щоб вона стала генератором ідей. Бо сама присутність ще не є гарантією можливих змін. Якщо молодий представник влади буде тільки зручним виконавцем для старшого начальника, все залишиться без змін.

А зміни дуже потрібні. Найперше їх мають забезпечити переможці нинішньої виборчої кампанії. Без ефективної роботи їм не вдатися зберегти лідируючі позиції. Часу на поліпшення ситуації у переможців не так уже й багато. Тестом для них будуть наступні вибори до парламенту.

— Якщо «регіонали» не підкріплять свою перемогу конкретними справами на користь людей, не виключаю того, що виборці шукатимуть симпатиків серед представників партії «Єдність», — продовжує політолог. — У цієї політичної сили третій результат на виборах до облради. Її репрезентують колишні керівники регіону, а також деяких районів. Люди знані. У них за плечима є конкретні справи. Конкуренція двох політичних сил може позитивно спрацювати на користь виборців.

За словами А. Войнаровського, хоча виборці розчарувалися в діях комуністів і соціалістів, у регіоні зберігається ностальгія за

радянськими часами. «Якщо говорити точніше, вони сумують за тією стабільністю, прогнозованістю, упевненістю у завтрашньому дні, — наголошує співрозмовник. — Це притаманно людям старшого покоління, частково — середнього. У молоді я бачу потяг до ідей, що їх сповідує політична партія «Свобода». Раніше на теренах краю ми не мали прихильників цієї політичної сили. Тепер її представники здобули декілька місць у міськраді. У деяких селах люди довірили кандидатам від «Свободи» керувати територіальними громадами. Перспективу у регіоні має також «Фронт змін». «Батьківщина» втратила свої позиції лише частково. На мою думку, це сталося через низьку політичну активність її представників. Не було задіяно нові форми агітаційно-масової роботи.

Віктор СКРИПНИК.

Віницька область.

ДОВІДКА

Із 132 депутатів новообраної Віницької облради найбільшу кількість представників мають: Партія регіонів — 61 депутат (23 за списками, 38 мажоритарників); «Батьківщина» — 32 депутати (відповідно 22 та 10); «Єдність» — 22 депутати (13 та 9); «Фронт змін» — 9 депутатів (8 та один). Всім мажоритарникам увійшли до складу облради від партій, що не подолали 3% бар'єр, п'ятеро — з Народної партії, по одному — від «Собору», Соцпартії та УНП. Головою облради обрано (на безальтернативній основі) представника від Партії регіонів Сергія Татуська. 26 депутатів були обрані до ради у минулому скликанні. Найстарший з народних обранців — Олексій Порошенко («Єдність»), йому 74 роки, наймолодший — Валерій Черната («Батьківщина») — 26 років.

Доступ до законодавчого процесу

(ПРОДОВЖЕННЯ, ПОЧАТОК У №192(4942) ВІД 14 ЖОВТНЯ ТА У №211(4961) ВІД 10 ЛИСТОПАДА)

Слухання у Верховній Раді України. Частина 3.

Правила проведення слухань та громадськості

Пропонуємо згадати, що слухання у Верховній Раді України — це офіційний захід, під час якого народні депутати у стислій формі отримують інформацію з певних питань безпосередньо від структур виконавчої влади та представників громадськості, здійснюють стислий і ефективний інформаційний обмін. Інформаційний обмін передбачає, насамперед, можливість для народного депутата поставити запитання доповідачу та отримати вичерпну інформацію.

Чим слухання відрізняються від «круглих столів»?

- На слуханнях тільки народні депутати можуть ставити запитання доповідачам. Якщо основними формами роботи «круглих столів» є доповіді, співдоповіді та виступи з обговорення, то для слухань важливим елементом є процедура запитань до виступаючих.
- Розсаджування.** У приміщенні для слухань виділяються такі сектори:
 - * для представників Верховної Ради,
 - * для доповідачів,
 - * для технічного персоналу,
 - * для громадськості,
 - * для представників засобів масової інформації.Присутні на слуханнях представники громадськості займають місця на певній відстані від учасників обговорення. Серед місць для громадськості резервуються
 - * місця для інших доповідачів,
 - * місця для представників ЗМІ.
- Орієнтовний регламент слухань:**
 - * Час, відведений для спілкування депутатів з одним доповідачем, — **30 хвилин**.
 - Час, відведений для спілкування депутатів з одним доповідачем, розподіляється так: — інформація автора (одного з авторів) законопроекту з питання, що є предметом слухань (визначається на основі вивчення матеріалів доповідачів) — **5 хвилин**.

- Обґрунтування позиції доповідача — **10 хвилин**.
- Запитання членів комітету до доповідача і відповіді на них — **15 хвилин**.
- * Час, відведений для запитання депутата, — до 2 хвилин.
- * Час, відведений для відповіді доповідача на запитання депутата, — **до 5 хвилин**.

Головне завдання головуного на слуханнях

Дотримуватися процедури проведення слухань та регламенту, пильнування дотримання процедури запитань до виступаючих. Запровадження класичної процедури, характерної для слухань, дасть змогу перейти від процесу проведення слухань у режимі «випускання пари», коли кожен говорить про те, що йому болить, до предметного діалогу.

Головне завдання народних депутатів України на слуханнях:

- Отримати інформацію з певних питань безпосередньо від структур виконавчої влади та представників громадськості, що здійснюють стислий і ефективний інформаційний обмін.
- Що очікується від доповідачів для підготовки успішного виступу:**
- До слухань у робочих органах Верховної Ради доповідачі готують:
 - а) обґрунтування своєї позиції (до 3 сторінок тексту),
 - б) додаткові матеріали для обґрунтування позиції (в довільній кількості і довільній формі).
 - * Доповідачі повинні дотримуватися норм установленого регламенту.
 - * Відповіді на запитання представників Верховної Ради мають бути максимально чіткими і лаконічними.
 - * Після завершення розгляду свого питання доповідач повинен одразу ж поступитись місцем наступному доповідачу.

Правила участі у слуханнях присутніх представників громадськості

- * Присутні на слуханнях представники громадськості не повинні втручатися в хід слухань.
- * Присутні на слуханнях не можуть коментувати ні запитання представників Верховної Ради, ні відповіді доповідачів.

Додаткові інформаційні матеріали

Представники громадськості, залучені до участі у слуханнях, можуть поширювати серед учасників слухань

власні матеріали з актуальних питань теми слухань. Представники громадськості можуть подавати пропозиції щодо рекомендацій слухань.

- Приклад орієнтовного порядку денного
1. Виступ **головуючого**.
 - * Привітання учасників слухань.
 - * Загальні зауваження, під час яких головууючий:
 - а) пропонує представникам преси і громадськості отримати інформаційні матеріали,
 - б) інформує присутніх про правила слухань.
 - * Представлення учасників слухань:
 - а) депутатів,
 - б) посадових осіб, представників органів влади,
 - в) доповідачів,
 - г) фахівців,
 - д) представників громадських організацій, політичних партій, підприємств, організацій та фірм,
 - е) засоби масової інформації, представники яких присутні на слуханнях,
 - є) інших учасників слухань.
 - * Надання слова **завідуючому секретаріатом комітету**.
 2. Інформація **завідуючого секретаріатом комітету** про регламент слухань.
 3. Інформація **ініціатора слухань (або автора законопроекту)** про тему та окремі питання слухань (за необхідності).
 4. Вступні промови **депутатів** (за необхідності).
 5. Спілкування депутатів з **доповідачами**:
 - Для кожного з доповідачів:
 - інформація автора (авторів) законопроекту про зміст питання, з якого виступає даний доповідач (визначається на основі попереднього вивчення матеріалів, переданих до комітету доповідачами).
 - виголошення доповідачем заздалегідь підготованого виступу з обґрунтуванням своєї позиції.
 - відповідь доповідача на запитання депутата. Для кожного з депутатів:
 - запитання до доповідача.
 6. Підсумок слухань одного з авторів законопроекту.
 7. Заключне слово **головуючого**:
 - * подяка учасникам за участь у роботі слухань.
 - * надання інформації про подальші кроки вирішення проблеми, порушеної на слуханнях.
- Контакти всіх структурних підрозділів Верховної Ради України можна знайти на сайті www.rada.gov.ua

Бажаємо успішної співпраці з комітетами Верховної Ради!

Марина РУДЕНКО,

ГО «Ліга інтернів», менеджер розвитку програми стажування.

Майдан чи балаган?

Після того, як минулої суботи до наметів мі-
тингуючих підприємців
пришли Президент Яну-
кович та прем'єр Аза-
ров, ті, хто оголосив се-
бе лідерами протестно-
го руху, вимили Майдан
— з милом і швабрами,
показово і гротескно.

Це після того, як Янукович заявив про велику ймовірність ветування Податкового кодексу. Після того, як керівники країни пообіцяли дослухатися до всіх зауважень підприємців і підготувати правки в кодекс, які б їх задовольнили. Показове «прибирання» й заклики «вимити руки і викинути з вух усе», що сказав підприємцям Янукович, засвідчили — так звані лідери Майдану абсолютно не зацікавлені в накладанні президентом вето на Податковий кодекс. Навпаки — видається, ці люди хочуть, аби Податковий кодекс — в його нинішньому вигляді — таки був підписаний Януковичем. А як інакше можна розцінити дії тих, хто взяв на себе сміливість очолити Майдан-2. Коли їм говорять про можливість вето й готовність до діалогу, до пошуку компромісу, вони заявляють: та ні, ми вже не хочемо вето, ми хочемо розпуску парламенту та відставки Президента й уряду. Що це — дурість чи свідомо провокація? На моє глибоке переконання — друге. Я б готовий був повірити в недосвідченість чи романтичний максималізм тих «лідерів», якби не знав напевне, що їхні дії координуються з політичних штабів. Із самого початку Майдан обрав чітку тактику — ніяких політичних гасел, виключно економічні вимоги. І це було правильне рішення. Однак усі прекрасно розуміють, що Майдан-2, цей самоор-

ганізований протестний рух, який виник із низів, а не був ініційований у кабінетах політехнологів, котрі обслуговують ту чи іншу політичну силу — добра нагода для деяких попіаритися, привласнити громадські ініціативу й під шумок, непомітно, підтягнути на Майдан свої політичні прапори....

На жаль, Майдан-2 так і не збагнув — коли ж, власне, це відбулося. А відбулося це тоді, коли зі сцени Майдану заявили про політичні вимоги, про те, що їх уже не вдовольняє одне лише вето... З цього моменту, переконаний, настав початок кінця Майдану... Дозволивши своїм лідерам озвучити політичні вимоги, які ті зачитали із шпаргалок, написаних штабними політехнологами, підприємці загнали себе в глухий кут.

Тому що тим, хто писав ті шпаргалки, абсолютно байдуже — буде заветований Податковий кодекс чи ні, будуть підприємці, які вже більше тижня мерзнуть на Майдані, мати можливість нормально працювати, не ховаючись у «тінь», чи ні, зможуть вони, врешті-решт, годувати свої сім'ї, чи будуть змушені згортати свій маленький бізнес...

Головне для тих, хто домігся політизації Майдану — зчинити бучу, ініціювати політичні потрясіння та соціальний неспокій у суспільстві. Адже чим гірше в державі, тим краще для них...

Отже, тепер маємо ситуацію — Майдан-2 може перетворитися на балаган зі швабрами та відрами...

Доки не пізно, підприємцям необхідно усвідомити — не можна підігравати тим, хто мріє про реванш й використовує протестні настрої суспільства у власних цілях. Доки не пізно, слід відмовитися від усіх політичних гасел та твердо стояти на своїх економічних вимогах. Інакше ті, хто, ризикуючи своїм бізнесом, своїм майбутнім, з'їхалися з усієї України на Майдан незалежності, вимушені будуть повернутися додому ні з чим. І Майдан-2 перетвориться на «пшик» — на велику втіху сьогodнішній владі..

Олег ЛЯШКО,
народний депутат України.

ПОЛІТИКА

ЗВЕРНЕННЯ

Спілки орендарів і підприємців України до Президента України щодо Податкового кодексу України

Спілка орендарів і підприємців України неодноразово, у тому числі через мас-медіа, привертала увагу влади до неприйнятності багатьох положень схваленого Верховною Радою України Податкового кодексу, який лише законсервує місце України в «компанії» держав, що вирізняються несприятливим бізнес-кліматом.

Кодекс можна було б назвати революційним, якби навколо цієї проблеми не наростало протистояння держави і підприємництва та не вірогідні втрати бюджетних надходжень від скасування єдиного податку для юридичних осіб. За умови обмеження права працювати за спрощеною системою оподаткування фізичним особам значна їх кількість не зможе функціонувати на засадах загальної системи оподаткування. Тож доведеться або переходити в «тінь», або ж звертатися до Державної служби зайнятості. Податкові новачки посилюють податкове адміністрування, тоді як податкове законодавство повинно мати мотиваційний характер, особливо щодо детінізації зарплати.

Суттєвий «підводний камінь» — ПДВ. Саме цей податок став в Україні «лідером» за кількістю схем відмивання коштів. Якщо ж Податковий кодекс набере чинності, буде підірвано основи ведення малого й середнього бізнесу та втрачено мільйони робочих місць. Усе це обернеться колосальною «тінізацією» національної економіки і соціальними конфліктами в суспільстві.

Восени громадсько-політична активність бізнесу навколо проекту Податкового кодексу України суттєво зросла, певною мірою розділивши ділову спільноту на «протестників», «лобістів» та партійних опозиціонерів. Останні використовують ситуацію в політичних цілях. Усе це може призвести до чергового політичного переділу. Остання надія на Вас, високоповажний пане Президенте.

Зважаючи на викладене, звертаємося до Вас, шановний Вікторе Федоровичу, з проханням повернути ухвалений Верховною Радою Податковий кодекс України на доопрацювання.

З повагою,
президент Спілки Віктор ХМІЛЬОВСЬКИЙ

ПАМ'ЯТЬ

► ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

«Ми тільки починаємо усвідомлювати масштаби трагедії»

Поблизу Пам'ятного знака загиблим від голоду у Козельці відбувся жалобний мітинг за участю голови обласної державної адміністрації Володимира Хоменка, голови обласної ради Анатолія Мельника, керівництва району, представників громадськості. «Цього дня всією українською громадою глибоко сумуємо за мільйонами співвітчизників, що загинули в ті страшні часи, — зазначив у своєму виступі керівник виконавчої влади області. — Ми тільки починаємо усвідомлювати масштаби Голодомору 1932—1933 років, який став чорною сторінкою нашої історії».

У Чернігові вшанували пам'ять жертв голодоморів біля церкви Параскевії П'ятниці. Тут єпископ Чернігівський і Ніжинський Іларіон відправив заупокійну літію за загиблими. У Прилуках біля собору Різдва Пресвятої Богородиці прилучили виклали жалобний хрест з лампадок. Ушанування жертв 1932—1933 рр. відбулося також у багатьох селах та містечках регіону.

Сергій ПАВЛЕНКО.

► ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Запалили свічки

Вогняний хрест із свічок виклали на Театральному майдані у Тернополі ті, хто прийшов минулої суботи вшанувати пам'ять жертв голодомору і політичних репресій. Запалили свічки та поклали квіти також біля пам'ятної стели Музею політ'язнів та пам'ятника жертвам голодомору у стіні церкви Різдва Христового. Спільна молитва об'єднала сотні молодих і літніх тернополян. Людно у ці дні і в обласному державному архіві, де розгорнуто виставку «Свічка пам'яті». У документальних матеріалах йдеться про три голодомори, яких зазнала Україна: 1921—1922, 1932—1933 і 1946—1947 років. І хоч мешканці Західної України відчували подих лише останнього, але вони завжди намагалися допомогти своїм братам на Сході, про що збереглося чимало документів, представлених на виставці.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

► ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Жалобний мітинг біля замку Любарта

У Луцьку вшанування жертв голодомору 1932-1933 років розпочалося відкриттям виставки у Волинському краєзнавчому музеї. В міському Палаці культури відбувся концерт-реквієм народної аматорської хорової капели «Посвіт».

Кульмінацією дня була традиційна жалобна хода від Театрального майдану до Замкової площі. Попереду тисячної колони, що прослідувала вулицями Лесі Українки, Данила Братковського та Кафедральною, йшли священики Свято-Троїцького собору на чолі з архієпископом Луцьким і Волинським УПЦ Київського патріархату Михайлом, семінаристи Волинської духовної семінарії. У руках люди тримали лампадки, колоски пшениці, червоні кетяги калини. На Замковій площі відбулися траурний мітинг і панахида. До присутніх звернулися голова обласної ради Володимир Войтович та міський голова Луцька Микола Романюк. Вони закликали присутніх шанувати пам'ять невинно убієнних і розповісти про трагедію дітям та онукам.

Микола ЯКИМЕНКО.

У Києві минулої суботи вшанували пам'ять жертв голодоморів. Інші фото з цієї події шукайте у фотوماгазині на сайті www.golos.com.ua.

► ЗАПОРІЖЖЯ

Скорботна хода під різними прапорами

О 10-й годині 27 листопада почалися скорботні заходи біля пам'ятного знака жертвам Голодомору — Мадонни з Хрестом, що в Ленінському районі міста. Кілька сотень осіб, у тому числі, Олексій Литвин, який проходить стажування на посаді першого заступника голови Запорізької облдержадміністрації, та заступник голови облдержадміністрації Станіслав Лимарчук, вшанували пам'ять жертв трагедії. Запорізьку міську владу на заході представляв заступник міського голови Олександр Кузьмін.

Десь за годину після першої події з центрального майдану — Фестивального — стартувала хода до пам'ятного каменя, встановленого на місці колишнього управління НКВС у Жов-

тневому районі міста. Її учасники під державними прапорами, стягами НРУ й ВО «Свобода» пройшли кілька кілометрів проспектом Леніна. Розбіжності щодо місць проведення скорботних заходів виникли через різне ставлення до пам'ятних знаків. Організатори ходи, за їхніми словами, не визнають «Мадонну», бо її освятили за керівництва областю Євгена Червоненка «представники московської церкви» — УПЦ Московського патріархату.

Панахиду за загиблими від голоду 1932—1933 років біля згаданого Каменя під рясним дощем відправили священики УПЦ Київського патріархату. На завершення годинної церемонії приблизно 200 її учасників поклали до пам'ятного Каменя жертвам політичних репресій 1930—1950 років квіти, запалені свічки та висадили поряд куші калини.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Фото Миколи ЯКИМЕНКА.

На знімку: на Замковій площі довго не розходилися люди, ще довше горіли лампадки пам'яті.

Багаття інквізиції у храмі закону

ОБГОВОРЮЄМО ЗАКОНОПРОЕКТ

Історія науки — це не лише яскраве світло великих відкриттів, а й насичена мороком низка гонінь на ентузіастів, що висували геніальні гіпотези, які з порога відкидали наукові й навколонукові авторитети за принципом: «Цього не може бути тому, що цього не може бути ніколи!». Нині переслідування знайшли цивілізовану організаційну форму: єретиків уже не спалюють на багаттях на вулицях і площах — їх піддають остракізму в спеціально створеному ареопазі з досить екстравагантною назвою — Комітет із лженауки. Але суть залишається та ж сама — витлумачувати закони буття й природи, визнавати або не визнавати факти і явища можуть тільки яйцеголові адміністратори від науки. Сьогодні їхню позицію намагаються закріпити наші законодавці.

Біополя нема?

Узятись за перо мене спонукала поява у Верховній Раді законопроекту № 6299, яким пропонується заборонити діяльність різного роду провидців і екстрасенсів. Пропозиція не нова. Не згадуючи Середньовіччя, такий почин було зроблено у гітлерівській Німеччині — фюрер вважав, що тільки він один знає про майбутній розвиток світу й історії. Однак та ж історія свідчить: прогнози, деякі з точністю до одного дня, нехай зрідка, але все-таки були. А те, що будь-яке явище, яке безпосередньо або опосередковано стосується життєдіяльності людини, обростає спробами побудувати на їхній основі якийсь бізнес — це звична справа. Витрати, мабуть, неминучі.

Не торкаючись усього кола проблем, виступлю на захист екстрасенсів. З їхнім осудом періодично з'являються публікації в пресі. Доводи супротивників оригінальні: «Біополя немає, це гуманітарії його прийняли! Електромагнітне поле — будь ласка, воно є, якщо радіоприймач його приймає. А біополе — тільки екстрасенс, прилад його приймати не може»¹. Дуже вже відверто сказано: немає приладу — немає біополя. Залишається тільки розвинути думку: народилася людина незрячою — виходить, немає в природі світла й кольору.

Я не медик, не біолог, а той самий гуманітарій — юрист із пристойним стажем роботи слідчим і прокурором, значним досвідом наукових досліджень проблем організації правопорядку й боротьби зі злочинністю. Здавалося б, у зазначених рамках екстрасенси предметом інтересу не мають бути. Але про все по порядку.

Уперше я познайомився з екстрасенсами в середині 80-х років минулого століття. Було поставлено єдину ціль — використати їхні здібності у розкритті зло-

чинів. У своїй більшості екстрасенси спеціалізуються на діагностиці й лікуванні хвороб. Уже тоді виникали питання про шахрайство. За одним з матеріалів, що надійшли в міліцію, для оцінки здібностей екстрасенса було проведено щось на зразок експертного обстеження в обласному онкодиспансері. Достовірність результату вразила знаних фахівців.

У рамках теми відзначу виявлений феномен — екстрасенс, лише прикладанням рук до тіла обстежуваних, визначав негативні риси їхнього характеру (брати участь у продовженні експерименту виявили бажання лікарі. Оцінки характеру колег були визнані абсолютно адекватними). Немає необхідності пояснювати, що дуже часто успіх усього розслідування залежить від першого допиту підозрюваного, від уміння слідчого встановити з ним психологічний контакт. У професіонала це найчастіше виходить. Але на набуття досвіду йдуть роки, і оволодівають такою майстерністю далеко не всі. А тут в екстрасенса за лічені хвилини всі душевні таємниці як на долоні.

Душа як на долоні

Експерименти з визначення характеру переконливо довели: «душа» людини має суто матеріальну основу. А якщо так, треба ставити завдання з її розшифровки, не відмахуватися від рішення надуманим посиланням на лженауку, незнання фізичних законів і відсутність відповідних приладів, а шукати планомірно й цілеспрямовано, пам'ятаючи, що дорогою подужає тільки той, хто іде. Сподіваюся, зрозуміло, що у вирішенні проблеми мають бути зацікавлені не лише криміналісти, хоча саме для них воно може виявитися більш ніж перспективним.

Було проведено експеримент з обстеження підозрюваних, що утримувалися

на період слідства під вартою. Завдання ставили глобальне: визначити, чи скоїв заарештований вбивство. Розумію всю відповідальність, описуючи одержані результати, тому змушений зробити відступ. Багато екстрасенсів, як і інші народні цілителі, прояв незвичайних здібностей самі для себе пояснюють благословенням Бога. Звідси ціла низка етичних обмежень із застосування Божого дару. Поставлене завдання викликало в екстрасенса сумніви, пов'язані з його світоглядом. У мене склалося враження, що щодо чотирьох обстежених, підозрюваних у вбивстві, екстрасенс був згоден із висновками слідства, хоча й сказав, що нічого визначити не може. Однак після огляду ще одного підозрюваного впевнено заявив: «Ця людина насильства над іншою людиною не чинила». І дійсно, у ході розслідування обвинувачення в убивстві не підтвердилось. Від подальших експериментів екстрасенс відмовився.

За всіма канонами великої науки поодинокий епізод може виявитися лише випадковістю. Тим більше те, як визначив екстрасенс невинність підозрюваного у вбивстві (його засудили за крадіжку), залишилося таємницею. Але раптом! Раптом Ламброзо все-таки був правий.

У буремні дев'яності роки екстрасенсам, з якими ми працювали, загрожувала реальна небезпека з боку криміналітету, роботу довелося згорнути. Однак останнім часом з'явилася показова інформація в ЗМІ. Тому, перш ніж обговорювати законопроект про заборону діяльності екстрасенсів, депутатам було б корисно ознайомитися зі свіжими фактами допомоги екстрасенсів-ясновидців у виявленні жертв злочинців і самих злочинців. Фактами не віртуальними, а реальними, підтвердженими відповідальними працівниками правоохоронних органів.

...А тепер факти

Так, у Росії екстрасенс за закривавленим наручним годинником змогла визначити місце роботи жертви маніяка, труп якої вважався невпізнаним, а потім і місце перебування самого вбивці. В іншій справі екстрасенс привела працівників міліції в підвал житлового будинку, де під листом іржавого заліза маніяк сховав тіло згвалтованого й задушеного шестирічного хлопчика. У цей момент на місце злочину прийшов убивця, і його одразу затримали. (Докладніше див.: «Аргументи й факты в Украине». — 2010. — № 12. — С.30. WWW.AIF.UA)

Не обділена екстрасенсами й Україна. В Сумах практикує жінка, яка всім, хто приходить на прийом, одразу заявляє: «Імен своїх не називайте! Що з вами трапилося, не кажіть! Я й сама все знаю. А зайва інформація працювати заважає». І дійсно розпо-

відає про всі нещастя свого клієнта. Крім того, називає його ім'я, прізвище й дату народження.

До екстрасенса приїжджають правоохоронці з Москви. «Я навіть не знаю, про яку справу йтиметься, коли з ними працюю. Мені приносять на скляній пластинці крапельку крові, а я говорю їм, що побачила...» (Див.: Золотухина І. На страже закона — ведьмы и экстрасенсы./«Сегодня». № 49 (3473). 04.03.2010.)

Телевізійний канал Discovery періодично транслює передачі про екстрасенсів, що надають реальну практичну допомогу поліції США й Великобританії.

Прийнято вважати, що процес цивілізації підняв людину до вершин досконалості. Але насправді все не так однозначно. Так, дійсно, людство опанувало багато сил природи й продовжує переможно йти цим шляхом. Але чи стала досконалішою сама людина? Приклади з екстрасенсами та іншими унікаумами, на жаль, свідчать про зворотне: людина, у міру покладання багатьох завдань забезпечення життєдіяльності на плечі створеної техніки, втратила низку найцінніших, природно властивих їй у минулому властивостей і здібностей. Узагальнюючи, можна стверджувати, що людина втратила основну якість — бути невід'ємною частиною природи, прямо взаємодіяти із природними об'єктами.

Чітко розумію труднощі, з якими стикається велика наука. Природа біополя не зрозуміла, як до нього підступитися, поки що невідомо. Але не можна на цій основі заперечувати феномен, інквізиторськими методами бити по руках тих, хто намагається вирішувати проблему. За великим рахунком ми не знаємо природи навіть земного тяжіння. Концепцій декілька, але це не заважає нам ходити й літати.

Так, із шахраями, що працюють на ниві екстрасенсорики, треба боротися. Але боротися із шахраями, а не з екстрасенсами, як це намагаються вчинити. Для цього доцільно зробити елементарну річ — встановити ліцензування екстрасенсорної діяльності. Після огляду здібностей реальних екстрасенсів візьмуть на облік, з ними можна буде встановити наукові зв'язки фахівцям, які присвячать себе розкриттю таємниці цього феномена. А для тих, хто спробує практикувати без ліцензії, вже передбачена відповідальність, аж до кримінальної, чинним законодавством. Плодити зайві закони потреби немає.

Борис РОЗОВСЬКИЙ,
доктор юридичних наук, професор.

1. Шульман Л. Метеорит в клозете./Киевские ведомости. 6 травня 2006. Див. також: Дзеркало тижня. 12 квіт. 2006. Комсомольская правда в Украине. 2010. - № 33 та ін.

Оренда житла: стояти в черзі до БТІ не треба

Громадяни, котрі бодай один раз зверталися до Бюро технічної інвентаризації (БТІ), добре знають, скільки зусиль, часу та нервів забирає, здавалося б, проста процедура реєстрації права власності на нерухомість. Якщо ви звели будинок, придбали або отримали у спадок квартиру, то зобов'язані це майно зареєструвати. Що означає: попереду у вас нескінченні черги, малоприємне спілкування з чиновниками та декілька місяців очікування. Це, звісно, якщо ви не хочете прискорити процедуру за окрему плату. В Києві, наприклад, ціни на послуги різного роду посередників, що допоможуть «розв'язати питання з БТІ», починаються від 200 одиниць в американській валюті — дешевше не буває. За ці гроші реєструватимуть місяць, єдине, що в чергах стояти не доведеться. Якщо забажаєте швидше — можна і швидше, але й обійдеться значно дорожче.

Спроби реформувати сферу реєстрації прав на нерухомість та покращити ситуацію розпочалися вже давно. Нині реєстрацію здійснює місцева влада — через комунальні підприємства. Стратегічне завдання — забрати функцію реєстратора в органів місцевої влади та передати її під єдине начало державного органу, а саме: Міністерства юстиції, запровадивши на всій території України єдиний електронний реєстр. Це, на думку авторів реформи, сприятиме швидкому та якісному обслуговуванню населення. Орієнтовний строк виконання цього амбітного проекту — 1 січня 2012 року. З цього само моменту почнуть діяти положення Закону «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмеження», відповідно до яких реєстрації підлягає не лише право власності на нерухомість, а й право користування нею. Тож орендарі нерухо-

мості будуть вимушені вишикуватися в черги до реєстратора, щоб узаконити своє право.

Що реєструвати?

Нововведення одразу викликали жваву дискусію в суспільстві — що ж саме підлягає реєстрації? Одні юристи знайшли в законі вказівку на те, що реєструватися повинна будь-яка оренда — починаючи від довготермінової оренди виробничих приміщень і закінчуючи декількаденною орендою квартири. Інші вчитали, що реєстрації підлягатиме лише оренда строком на три роки і більше. Справді, зміни до законодавства прописані таким чином, що самотужки розібратися дуже складно — сам чорт ногу зломить.

Нарешті своє слово сказало Міністерство юстиції — реєструватиметься лише оренда строком не менше трьох років, що посвідчена нотаріально. Інші договори чи права корис-

Заявник

Заявник (хто це — власник нерухомості чи особа, що її орендує — автори положення не уточнюють, однак є припущення, що мається на увазі саме орендар) після укладення договору оренди зобов'язаний буде звернутися до БТІ з такими документами:

- заявою про здійснення реєстрації;
- оригіналом договору оренди;
- нотаріальними копіями договору (саме копіями, однак кількість не обумовлюється);
- витягом з Єдиного державного реєстру заборон відчуження об'єктів нерухомого майна;
- витягом з Єдиного державного реєстру обтяжень рухомого майна;
- витягом з Єдиного державного реєстру іпотек (обумовлені витяги може видати нотаріус під час посвідчення договору).

Якщо вичерпано «національні засоби правового захисту»

У грудні 2009 року Верховна Рада ратифікувала Конвенцію про права інвалідів та Факультативний протокол до неї. Згідно з протоколом Комітет з прав інвалідів приймає та розглядає повідомлення від осіб або груп осіб, які перебувають під її юрисдикцією та заявляють, що є жертвами, а їхні права порушують у державі-учасниці конвенції. Прошу уточнити: за якою саме адресою звертатися?

Микола ЛОЗОВИЙ
(ветеран праці, інвалід-спинальник І гр.).
Богданівці Деражнянського району
Хмельницької області.

Відповідає голова Комітету у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів Валерій СУШКЕВИЧ:

— Конвенцію про права інвалідів прийнято Генеральною Асамблеєю ООН з метою забезпечення повного та рівного здійснення інвалідами всіх основних прав та свобод людини.

Україна, як активний член міжнародних співтовариств, увійшла до числа держав-учасниць конвенції, а 16 грудня 2009 року Верховною Радою України було ратифіковано зазначену конвенцію та Факультативний протокол до неї. Це створило необхідні правові передумови для комплексної імплементації положень зазначеної конвенції до чинного законодавства України та підзаконної нормативно-правової бази.

Відповідно до статті 34 конвенції для моніторингу дотримання прав осіб з інвалідністю на міжнародному рівні створюється із числа незалежних експертів особливий контролюючий орган — Комітет з прав інвалідів, який розміщується за адресою офісу Управління Верховного комісара ООН з прав людини:

UNOG-ОHCHR
1211 Geneva 10
SWITZERLAND

Адреса електронної пошти (E-mail):
crpd@ohchr.org (у темі листа обов'язково зазначте «запит інформації»).

Факультативний протокол до Конвенції про права інвалідів запроваджує дві процедури для сприяння реалізації конвенції: особистих повідомлень та розслідування.

Зокрема, процедура особистих повідомлень дозволяє особам та групам осіб у державах, що є сторонами Факультативного протоколу, подавати у письмовій формі скаргу (повідомлення) до Комітету з прав інвалідів про порушення з боку держави того чи іншого зобов'язання за конвенцією.

Не всі повідомлення є прийнятними. Комітет не прийме повідомлення, якщо:

- воно є анонімним;
- не узгоджується із положеннями конвенції;
- таке само за змістом повідомлення вже було предметом розгляду комітету;
- аналогічне повідомлення вже розглядалось в рамках іншої процедури міжнародного провадження або врегулювання.

Крім того, варто зазначити і такий важливий момент: згідно із Факультативним протоколом, до цього незалежного міжнародного органу можуть звернутися за пошуком правосуддя громадяни держав-учасниць, які заявляють про порушення своїх прав та які вичерпали національні засоби правового захисту.

Пільги зберігаються за певних умов

Чи мають право на пільги, передбачені Законом «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», вдови учасників бойових дій (в Афганістані, Угорщині, Чехословаччині), які не одружилися вдруге, за умови, що їхні чоловіки не були інвалідами?

Степан ДЕМКО.

Відповідає юрист «Голосу України» Ярослав ГРУЩИНСЬКИЙ:

— Перш за все потрібно з'ясувати питання: хто саме може вважатися учасником бойових дій. Кабінет Міністрів своєю постановою (№ 63 від 8 лютого 1994 року) визначив перелік країн, на території яких проходили бойові дії за участю військовослужбовців радянської армії та армії незалежної України. Це перелік із більше ніж трьох десятків країн, до числа яких, зокрема, входять: Афганістан (у період з квітня 1978 року по грудень 1989 року), Угорщина (з 24 жовтня 1956 року по 10 листопада 1956 року) і Чехословаччина (з 20 серпня 1968 року по 1 січня 1969 року).

Відповідно до статті 10 Закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», до осіб, на яких поширюються передбачені законом пільги, належать дружини померлих учасників бойових дій, визнаних за життя інвалідами від загального захворювання, трудового каліцтва та з інших причин. Якщо вдови не одружилися вдруге. Таким чином, для отримання пільг вдові учасника бойових дій потрібно, щоб за життя її чоловіка було визнано інвалідом. Лише в такому разі після його смерті вона користуватиметься пільгами, передбаченими Законом «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

ВИ ПИСАЛИ

«Залишилися без даху над головою» — цей лист від Наталії Мацоли з села Грушеве Тячівського району Закарпатської області був надрукований у «Голосі України» 2 вересня ц. р. під рубрикою «Лист Президенту». У ньому багатодітна мати поскаржилася, що через зсув ґрунту було зруйновано їхній будинок (на знімку). Ось уже кілька років родина «гостює» у рідних і шукає підтримки в державі.

Публікацію редакція направила на дві адреси — до Закарпатської облдержадміністрації (відповідь з ОДА оприлюднили 28 вересня ц. р. під назвою «Замість будинку — аж тисяча гривень!») та Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту. Заступник міністра Світлана ТОЛСТОУХОВА відповіла:

«З метою з'ясування ситуації на місці державною соціальною службою для сім'ї, дітей та молоді Мінсім'ї було надано відповідне доручення Закарпатському обласному центру соціальних служб.

В результаті проведеної роботи встановлено, що Наталя Мацола тимчасово проживає в с. Криве у будинку матері Олени Дочинець із чоловіком Петром та дочками: Інною (1986 р. н.), Діаною (1988 р. н.), Ростаною (1991 р. н.) й Дариною (2003 р. н.). У тому само будинку з трьох кімнат, житлова площа якого становить 68 кв. метрів, мешкає її брат Володимир Дочинець із дружиною Оленою та трьома неповнолітніми дітьми. Підсобне господарство не утримують. У зв'язку зі станом здоров'я Мацола Н. І. не в змозі працювати, а її чоловік виїжджає на сезонні роботи за ме-

жі області. За словами Мацоли Н. І, в них постійно виникають конфлікти з родиною брата через їх перебування в будинку.

Згідно з висновком Закарпатської геологорозвідувальної експедиції №26-5/95 від 05.03.07 р., громадянин Мацола П. М. та його сім'я підлягають відселенню через пошкодження їхнього житлового будинку внаслідок зсувних процесів. Сім'я збрала всі необхідні документи для виплати їм грошової компенсації як потерпілим від зсувних процесів. Діє Загальнодержавна програма «Відселення громадян із зсувонебезпечних зон» та Порядок фінансування та витрачання грошових коштів, які надходять для будівництва, ремонту, придбання та компенсації вартості житла громадянам Закарпатської області, які відселяються із зон активних

зсувних процесів внаслідок листопадового 1998 року та березневого 2001 року наводків. Порядок затверджено постановою Кабінету Міністрів від 20 квітня 2006 року №552, кошти на відселення громадян виділяються із державного бюджету.

Ці виплати здійснює управління праці та соціального захисту населення Тячівської райдержадміністрації, яке при надходженні коштів виплатить компенсацію в повному обсязі відповідно до встановленого порядку.

Родині запропоновано звернутися до центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді для забезпечення комплексом

соціальних послуг, а за потреби — соціальним супроводом.

Крім того, Тячівським міським центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді направлено листи-звернення до благодійних організацій області щодо можливості надання допомоги сім'ї, у тому числі фінансової».

Від редакції. Отже, всі документи родина надала. Справа за малим — фінансами. То де ж такі загальмували гроші, котрі держава ось уже чотири роки виділяє для родин, «які відселяються із зон активних зсувних процесів»? Чи й справді сподіватися можна лише на благодійні організації?..

Фото надіслала Наталя МАЦОЛА.

Я — алергік, і боротьба з пилом — питання мого здоров'я. Сьогодні у продажу стільки моделей пилососів. На що звертати увагу при виборі?

Алла ГРОМОВА.

Херсон.

Відповідає консультант одного з магазинів побутової техніки Тетяна ЄВХАН:

— Нині практично кожную квартиру можна порівняти... з пилозбірником. Крім підлоги й килимів пил накопичується на м'яких меблях, іграшках. І без пилососа сучасній господині довелось б важко.

• Головний показник якості роботи пилососа — це висока **потужність усмоктування**. Не плутайте цю величину з тим чотиризначним числом, що написано на корпусі пилососа (це потужність споживання — кількість енергії, споживаної пилососом з електромережі). Для домашнього прибирання потужності усмоктування в 350—450 Вт при споживаній потужності 1600—2000 Вт цілком достатньо. Якщо буде більше, можна пошкодити покриття підлоги.

Будьте уважні! Деякі виробники вказують два значення потужності усмоктування: середнє (номінальне) і максимальне. Інші зазначають тільки максимальну потужність або тільки споживану. У різних виробників також можуть бути різні методики виміру розрідження — на вході пилососа або на насадці.

• Щоб зібраний пил залишався всередині пилососа, а не вилітав разом з вихідним повітрям, необхідна ефективна **система фільтрації** вихідного повітря. Адже переведені у завислий стан дрібні частки пилу опускаються зі швидкістю 0,2—0,5 м на добу, а основне пилове тло так і зависає на висоті 0,5—0,9 м від підлоги (саме там, де ми спимо, де граються діти). До того ж у повітрі витає не тільки пил, а й бактерії, шерсть тварин, продукти життєдіяльності побутових кліщів, віруси... та інші алергени.

Без шуму та пилу

Відповідно до вимог гігієни максимально припустима концентрація пилу в повітрі житлових приміщень — 10 мг/м³. Розмір менш 1 мкм мають більше 99,9% часток, становлячи при цьому близько 30% ваги всього пилу. Саме тому звертайте увагу не на здатність до видалення великого сміття (із цим усі справляються), а на те, наскільки ефективно видаляються дрібні частки пилу.

Первинна фільтрація повітря здійснюється в ос-

новній ємності для збору сміття: у мішку, контейнері або ємності з водою затримується 60—99% пилу. Далі повітря проходить ще через два фільтри: моторний (перед мотором) і випускний (на вихідному отворі пилососа).

Моторний фільтр захищає двигун від часток сміття,

що пройшли крізь пилозбірник, які можуть спровокувати руйнування деталей або коротке замикання. Він може бути паперовим, тканинним, полімерним, з вузьким або бактерицидним просоченням, з багатоварового дрібнопористого поролону або електростатичного флізеліна.

Випускний фільтр здійснює доочищення повітря. Його місце в бюджетних моделях як правило займає мікрофільтр, а в найбільш дорогих — фільтр типу HEPA (High Efficiency Particulate Absorption). Оскільки ідея поліпшення фільтрації повітря зараз одна із найзатребуваніших покупцями, виробники охоче експлуатують її, заявляючи про шести-, семи- й навіть десятиступеневу фільтрацію. Однак не дивуйтеся, якщо продавець покаже вам тільки три фільтри. Тому що тришаровий фільтр із поролону або тришаровий паперовий пилозбірник вважаються не як одна, а як три шаблі фільтрації.

Важливий показник якості системи фільтрації — її герметичність. Пильовий потік рухається усередині пилососа з високою швидкістю й проникає в будь-які щілини. І якщо фільтр встановлено нещільно або з перекосом, пильний потік легко обійде його. Для поліпшення герметичності виробники використовують гумові прокладки по периметру фільтрів, ущільнення на кришках відсіків, щільні засувки.

Згодом фільтри (за винятком водяного) забиваються пилом, і, щоб створити потужний потік повітря, двигун працює з більшим навантаженням. Тому фільтри варто міняти або мити (якщо виробники гарантують, що після промивання його пропускна спроможність і ефективність пиловловлення відновлюється). А от флізелінові фільтри — тільки замінити новими.

Про типи пилозбірників йтиметься в наступному «Діалозі».

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Держсекретар США Хіларі Клінтон з 30 листопада по 3 грудня відвідає Казахстан, Киргизію, Узбекистан і Бахрейн, *заявив офіційний представник держдепартаменту Філіп Кроулі*

У віці 84 років помер знаменитий канадський комік Леслі НІЛЬСЕН. Як повідомив агент актора Джон Келлі, Нільсен лікувався від пневмонії, *передає Асошиейтед Пресс*

ПЛАНЕТА

Росіяни визнають вину Сталіна

Вперше в офіційному документі Державна Дума Російської Федерації поклала вину за катинський злочин 1940 року на сталінське керівництво тодішнього СРСР і висловила глибоке співчуття жертвам репресій.

Проте цей крок нижньої палати російського парламенту у Польщі вже не вважають переломним і таким, що дає підстави для закриття польсько-російської суперечки про злочин комуністичного режиму 70-річної давнини. Адже це вже визнали російські лідери, зокрема Борис Єльцин, Володимир Путін і Дмитро Медведев. Поляки розчаровані тим, що у документи ані слова немає про реабілітацію їхніх предків, розстріляних НКВС без суду і слідства у Катинському лісі, а сказано лише про те, що жертв цього злочину реабілітувала сама історія.

Ухвалу Думи частина експертів розглядає як половинчастий крок у напрямі до реабілітації, інша — як спробу відкласти це питання на невизначений термін, бо відтепер «можна буде говорити, що парламент його закрив», а ще хтось — як один із дипломатичних кроків у контексті запланованого на 6 грудня візиту до Варшави російського президента Д. Медведева.

Побоювання росіян у питаннях реабілітації жертв Катині пояснюються економічним чинником. Зокрема, колишній радянський прокурор Віктор Ілюшин серед аргументів проти прийняття ухвали наводив можливість висунення посякань «матеріальних претензій на суму 2 мільярди євро», які будуть підтримані європейськими судами. Ці побоювання підігриваються також позицією польської «правої» опозиції — Право і справедливість (ПіС). Її лідер Ярослав Качинський вважає, що в першу чергу «матеріальну компенсацію повинні отримати родини жертв», але не відкидає також ймовірного домагання «компенсації на користь польської держави». Окрім того, ПіС вимагає від росіян не просто вибачення, а визнання Катині 1940 року злочином геноциду і притягнення до кримінальної відповідальності деяких із імовірно ще живих виконавців. Правляча нині у Польщі коаліція та представники «Катинських родин» — організації, що об'єднує нащадків жертв «катинського злочину», відкидають матеріальну складову претензій. Натомість домагатимуться від росіян чіткої правової оцінки цього злочину як воєнного, визнання розстріляних жертвами політичних репресій та розсекречення всіх документів «катинської справи».

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.
Варшава.

Моряки з «Дельфіна» летять додому

Члени екіпажу судна «Дельфін», арештованого в жовтні у Венеції, повертаються в Україну. 30 моряків минулої неділі прилетіли в столичний аеропорт Бориспіль. **За повідомленням МЗС України**, до 1 жовтня всі їхні колеги повернуться на батьківщину.

Як повідомляв ForUm, 12 жовтня круїзне судно «Delphin Voyager» (власник — грецька компанія «Enterprises Shipping and Trading S. A.», оператор — німецьке підприємство «Marine Trade Consulting Gmbh»), що прямувало з Венеції до Стамбула, здійснило плановий захід у грецький порт Пірей. За повідомленням посольства України в Грецькій Республіці, компанія-оператор

відмовилася виконати фінансові зобов'язання відносно екіпажу судна, з огляду на оголошення себе банкрутом.

У зв'язку із ситуацією, що склалася, посольство України в Греції одразу почало вживати заходів консульського реагування супроводу з метою забезпечення повернення українських моряків на Батьківщину. Нашим морякам було запропоновано підписати до-

ручення адвокатів Міжнародної профспілки моряків (ITF) на представництво їхніх інтересів з метою стягнення заборгованості в судовому порядку. Усього на борту перебувало 204 співвітчизники. Три тижні тому члени екіпажу почали самостійно залишати лайнер, а 24 листопада перша група у складі 30 осіб організовано вилетіла в Україну, **передає Інтерфакс-Україна**. Витрати на проїзд будуть оплачені після одержання коштів від продажу судна. Таке рішення прийняв суд Венеції.

Одержати зарплату й повернутися додому було заповітним бажанням наших моряків, що

працюють на круїзному лайнері «Дельфін». З екіпажем не розраховувалися з травня. Люди подали позов до роботодавця в суд Венеції й без грошей відмовлялися покинути судно. Нагадаємо, на початку листопада прес-секретар Міністерства закордонних справ Олександр Дикусаров повідомив про зустріч, що відбулася в Гамбурзі, представників компанії-оператора, власника й адміністратора процесу банкрутства. Сторони повинні погодити виплату заробітних плат екіпажу, процедуру звільнення судна з-під арешту й день можливого буксирування судна з порту Венеції.

ФОТОФАКТ

Фото Сінхуа/Укрінформ.

У йорданському місті Аммані провели так звану молитву до дощу, під час якої місцеві жителі просили, щоб пішов дощ.

Мексика британська газета «Телеграф» наводить результати дослідження, відповідно до якого за перші десять місяців 2010 року зміна клімату спричинила смерть 21 тисячі осіб. Це удвічі більше, ніж роком раніше. Рік 35-річчя терміну «глобальне потепління» виявився щедрим на природні катаклізми: найяскравіші

прикладі — пожежі в Росії та повні у Пакистані. Саме тому важливою темою переговорів стануть питання адаптації до можливих наслідків змін клімату, порівняно з якими аномалії 2010 року здаватимуться «квіточками».

За повідомленнями міжнародних інформантів.

Клімат змінюється.

Чи встигнуть за ним політики?

На мексиканському курорті Канкун розпочався черговий раунд переговорів із проблем зміни клімату, що проходять під егідою ООН. У конференції, яка триватиме два тижні, візьмуть участь представники 194 країн. На порядку денному — способи підготовки до глобального потепління, шляхи збереження лісів, зниження емісії парникових газів.

Однак чи вдасться дійти згоди з останнього питання і запровадити жорсткі, обов'язкові для виконання квоти, — питання. Адже в ході попередньої конференції у 2009 році в Копенгагені подолати розбіжності в питанні про квоти так і не вдалося. А замість нової рамкової угоди (на зміну Кіотському протоколу, термін дії якого закінчується 2012 року) прийняли декларацію, яка ні до чого не зобов'язує. Саме тому напередодні відкриття конференції її учасники закликали не покладати занадто райдужних очікувань. Однак президент Мексики Феліппе Кальдерон сподівається, що форум допоможе людству впевненіше дивитися в майбутнє: «Насправді протиріччя між захистом довкілля та боротьбою з бідністю не існує. Світ змінюється, і ми повинні бути до цього готові».

На підтвердження слів президента

Мексика британська газета «Телеграф» наводить результати дослідження, відповідно до якого за перші десять місяців 2010 року зміна клімату спричинила смерть 21 тисячі осіб. Це удвічі більше, ніж роком раніше. Рік 35-річчя терміну «глобальне потепління» виявився щедрим на природні катаклізми: найяскравіші

Тепер сильні світу цього знають, що про них думають

Сайт Wikileaks допустив найбільший в історії витік дипломатичних документів у чверть мільйона депеш із американських посольств за кордоном. Винуватець «зливу» звичайний армійський клерк, рядовий 1-го класу армії США Бредлі Меннінг уже сидить у в'язниці. Хвиля компромату очікує й українське політичне життя.

У ніч на минулий понеділок світовим лідерам спалося три-можливо. Вони навіть не підозрювали, скільки безсторонніх слів і компрометуючих фактів про них розповіли своїм патронам з держдепу американські дипломати. База даних викладених у інтернет-мережі документів містить 251 288 депеш, з яких понад 15,5 тисячі під грифом «секретно», відісланих у держдеп із 274 посольств і диппредставництв США по всьому світу й назад. Найстаріший документ датований

28 грудня 1966-го, останній — 28 лютого 2010 року.

Таємні американські дипломатичні документи заповнені секретною й надсекретною інформацією. Тепер глави держав і урядів знають, що про них говорять і думають їхні колеги. Володимира Путіна названо в документах американського держдепу «альфа-самцем». На його тлі президент Дмитро Медведев видається «блідим і таким, що сумнівається», та й взагалі відіграє роль «Робіна при Бетмені». Ільхам Алієв називає Дмитра

Медведева «сучасним інтелектуалом нового покоління», оточеним людьми, яких він не контролює. За словами азербайджанського президента, «я особисто був свідком того, що рішення, прийняті Медведевим, вимагали подальшого затвердження, перш ніж набрати чинності». Італійський прем'єр Сільвіо Берлусконі є «дедал більшою мірою рупором Путіна» в Європі. Німецькому канцлеру Ангелі Меркель дорікають «побоюванням ризиків і відсутністю творчого підходу», президента Афганістану Хаміда Карзая вважають «слабким лідером», «одержимим параноєю», французького президента Ніколя Саркозі — «голим королем» з диктаторськими замашками. Цікава інформація про президента

Чечні, котрий незграбно танцював на весіллі із золотим пістолетом за поясом і подарував нареченому й нареченій «п'ятикілограмовий злиток золота».

Крім сайту, найбільш скандальні документи будуть опубліковані в найбільших американських і європейських газетах і журналах. В інтернеті немає інформації про депеші послів США в Україні. Але багато експертів стверджують, що найближчим часом вони з'являться. Особливо з огляду на надпоінформованість і допитливість американських дипломатів в Україні, їхню дружбу з нашими головними ньюсмейкерами та політиками.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

Переможцям доведеться шукати союзників

У Молдові, відповідно до попередніх підсумків недільних виборів, у новий парламент проходять чотири партії. **Як поінформували в Центрвиборчкомі країни**, після обробки близько 95 відсотків бюлетенів лідирує Партія комуністів, однак вона не отримує більшості в парламенті.

У неї — більше сорока мандатів. Три партії, що входили раніше до складу правлячого Альянсу за європейську інтеграцію, одержують менше 61 мандата в парламенті, що недостатньо для обрання президента. Повідомляється, що ЦВК Молдови поки що не одержала результатів голосування на дільницях за кордоном, які можуть вплинути на підсумки виборів, **повідомляє Укрінформ**.

На знімку: голосує прем'єр-міністр Влад Філатов.
Фото Сінхуа/Укрінформ.

У Пакистані загинули наші льотчики

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Причиною авіакатастрофи могло стати потрапляння птахів у двигуни. Про це заявив Джамал Тамазашвілі — гендиректор «Sunways Airlines», якій належав літак, що розбився в Карачі. **Як повідомило радіо «Маяк»**, за словами Д. Тамазашвілі, Іл-76 був у ідеальному стані. Два тижні тому лайнер пройшов плановий техогляд, а пілоти до вильоту відпочивали 18 годин. До розслідування авіакатастрофи вже підключилася грузинська сторона. Нагадаємо, вантажний літак Іл-76, що прямував у Хартум з гуманітарною допомогою для жителів Судану, розбився в неділю вночі в Пакистані. Через дві хвилини після зльоту один із двигунів літака зайнявся, і він упав на житловий квартал міста Карачі. Є жертви й серед місцевого населення.

Осінь у розмитій редакції

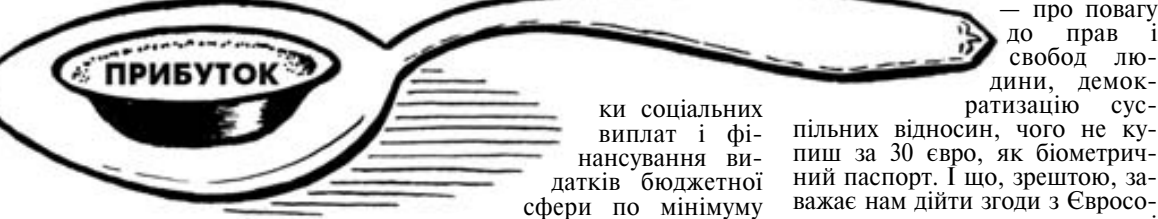
БАЛАНС МІСЯЦЯ

- Новий податковий кодекс назвали найбільш ліберальним у Європі — про вбивчий лібералізм.
- Наступний рік стане близнюком нинішнього — економіка зростатиме, а соціальні стандарти погіршуватимуться.
- Мінагрополітики констатувало подорожчання майже всіх основних харчових продуктів.

Через податки — на лічильник

Пам'ятаю, як, перерахувавши першу редакцію Податкового кодексу, я тоді написав, що покращити її неможливо, бо авторам знадобилося б поміняти свої погляди. За доробком, серед іншого, стояло прагнення зменшити дефіцит бюджету, але й податки збираються не для того, й дефіциту позбавуються інакше. Чому б, приміром, не переглянути видатки на утримання міністерств і відомств, віце-прем'єрів та міністрів? Це було б і логічно (економія доходів), і розумно (без оптимізації органів управління не здійснити регуляторної реформи). Нововведення по суті оголошували війну всім платникам податків, а не тим, які ухилиються їх платити — це ображало. З проекту не випливало, що податки мають сплачувати геть усі, як це декларували. Звільняли від них не лише окремі підприємства, а й окремі промислові галузі. Тож такий підхід хоч і називали ліберальним, а лібералізм поставав як убивчий. Зі спрощеної системи оподаткування виключали юридичних осіб і більш як два десятки видів господарської діяльності, а малий бізнес ставили на касовий апарат, як на лічильник.

Схвалений у цілому законопроект не поліпшився і після «роботи над помилками». Тепер Прем'єр-міністр Микола Азаров кваліфікує його як найліберальніший у Європі, демонструючи новий погляд на лібералізм, і вочевидь пересмикуючи, бо протестують не проти ставок податків, а проти перегибів у адмініструванні. Черги підприємців, які здавали патенти та скасовували реєстрацію у листопаді, свідчать про те, що влада провалює вкрай необхідну реформу. Фактичні й повторні перевірки під розмитими приводами, чотириденний адміністративний арешт активів і товарів без рішення суду, безперешкодний доступ до первинних документів і по суті право зупиняти виробництво — ось далеко неповний перелік інструментів

нової ліберальної системи оподаткування, запропонованої у листопаді. Хіба кого-небудь здивували багатотисячні протести?! Представників бюджетної сфери й пенсіонерів дехто під'юджував засуджувати протести маюлого та середнього бізнесу, але це мало якщо не картинний вигляд, то карикатурний. Пенсіонери усвідомлювали, що сьогоднішній протестувальник завтра може стати безробітним, післязавтра — таким само пенсіонером, як вони. Розмита багатьма доповненнями й поправками редакція Податкового кодексу вже поставила під сумнів прийняття держбюджету-2011 до кінця року — і це найприкріший підсумок листопада.

Кожна четверта гривня — позичена

Коментуючи переваги Податкового кодексу, Микола Азаров попереджав, що швидких позитивних перемін від його запровадження очікувати не слід. Важко не погодитися, хоча наслідком «найбільш ліберальних податкових реформ» далеко не завжди є згортання ділової активності, безробіття, інфляція, інші добре знайомі нам шкідливі надмірності. І якщо беруть сумніви, то чи не перекочують вони в держбюджет на наступний рік?

Найближчі урядові плани, які озвучив міністр фінансів Федір Ярошенко в парламенті, свідчать, що наступний рік стане близнюком нинішнього. Дефіцит бюджету планують зменшити на 20 мільярдів гривень (із 54 до 34). При цьому інші макропоказники уряд залишає без змін (реальне зростання ВВП — на 4,5, номінальне — на 15,7 відсотка, інфляція — 8,9 відсотка), а розмір фонду оплати пра-

ці та соціальних виплат передбачають вищий за рівень інфляції, навіть у супереччимо вимогам МВФ. Серед невідомих величин — видатки на покриття кредитної заборгованості, дефіцити НАК «Нафтогаз України» і Пенсійного фонду, але й без того зрозуміло, що без уповільнення динамі-

ки соціальних виплат і фінансування видатків бюджетної сфери по мінімуму не обійдеться. Інакше треба переглядати розмір дефіциту бюджету. Я висловлюю в цьому впевненість, бо навіть за усвідомлення усієї гостроти сучасних викликів, уряд не пропонує, справді, ефективних шляхів їх усунення. Це показав і листопад. Говорили про потребу пенсійної реформи, замовчуючи тему спеціальних пенсій, які відрізняються від звичайних кількома нулями. Теревенили про однакові підходи в оподаткуванні, залишаючи дивіденди з капіталу недоторканими. Дискутували, як подолати корупцію, і водночас улаштовували державні замовлення за участі одного виконавця та відкривали податківцям необмежене поле для зловживань. Заводили про покращення інвестиційного клімату — і забороняли експорт зернових, по суті не даючи змоги інвестору торгувати своєю продукцією. А хіба кому не відомо, що на покриття боргів ми вже витрачаємо майже кожен четверту гривню держбюджету, але ж продовжуємо позичати! У світовому рейтингу країн із найбільшим приростом боргів Україна посіла 13-тє місце — і, на думку багатьох експертів, ще не вечір.

Про зобов'язання не першої свіжості

Саме з огляду на все вищесказане, я не поділяю оптимізму з приводу надання Євросоюзом Плану дій стосовно безвізового режиму. І через відсутність термінів його скасування, і через легковажне ставлення до зобов'язань не першої свіжості з боку уряду. Фігурально кажучи, ми торуємо в Європу шлях не перший рік, як автотрасу до Євро-2012: вона така сама, як у інших, але обходиться у кілька разів дорожче, ніж деінде. (Наша

дорога починається із запитання «Скільки на ній можна «наварити»?»). І чимало країн (Німеччина, Франція, Австрія тощо) сумніваються в тому, що ми ще й привітаємо їхні правила дорожнього руху. Але я веду не про міграційні ризики для європейців, а про імплементацію європейських цінностей в Україні — про повагу до прав і свобод людини, демократизацію су-

спільних відносин, чого не купиш за 30 євро, як біометричний паспорт. І що, зрештою, заважає нам дійти згоди з Євросоюзом у переговорному процесі зі створення повноцінної зони вільної торгівлі. Протести підприємців у Києві луною озивалися і в Москві, і в Брюсселі. Тож я впевнений, що доки влада не віднайде порозуміння всередині країни, вона не порозуміється ані на Заході, ані на Сході. Президент країни Віктор Янукович оптимістично пообіцяв європейцям усі невирішені проблеми залагодити вже в першому півріччі 2011 року, навіть на рік раніше плану, зафіксованого в проекті програми економічних реформ до 2014 року. І чому це раптом мені спали на думку плани зі збирання податків, які дають змогу шельмувати зі звітністю? Може, тому що нинішній владі не важливо, в який спосіб виконуються будь-які плани? Листопад укотре проілюстрував, до чого це може призвести. Від протестів платників — до дипломатичних конфузів у Лівії, де Прем'єр-міністрів Миколі Азарову випало червоніти за невиконання Україною договірних зобов'язань щодо поставок українських літаків. Присоромлений, він пообіцяв розпочати все спочатку вже з наступного року. Про покращення вже сьогодні не йдеться.

Тим паче про це говорити не доводиться, спостерігаючи за тим, як рухаються споживчі ціни. Після закінчення виборів до місцевих органів влади зростання середніх цін майже на всі основні продукти харчування помітили й у Мінагрополітики. В листопаді подорожчали житньо-пшеничний хліб, борошно, олія, гречана й манна крупи, молоко, сметана, вершкове масло, ковбаси варені, цукор. З огляду на високу питому вагу харчових продуктів у індексі споживчої інфляції Новий рік влетить українцям у неабияку копійчку. Але їм до того не звикати.

Сергій ВЛАД.
Мал. Василя ФЛЬОРКА.

«Фонтан кохання» у дворіку радості

Так студенти Нікопольського педучилища вже встигли охрестити осінній подарунок свого директора

Відкриття фонтана іноді можна віднести й до свого роду сенсацій. І хоча фонтан — не стадіон і не аеропорт, ця подія в Нікополі заслуговує на особливу увагу: сьомий (поки що) фонтан у місті урочисто відкрили не в рамках муніципальних програм, а з ініціативи директора педагогічного училища Криворізького національного педуніверситету, кандидата педагогічних наук Любові Крамаренко. Інакше кажучи — з'явився перший по-справжньому «студентський» фонтан у регіоні. Чи не подія?

Студенти одразу охрестили цей куточок «двориком радості». І дійсно: в останні дні золотої осені молодь широким радіє водним струменям, що злітають угору, а також мармуру й лавочкам... Тут тепер — друге серце студентських буднів: дочитуються конспекти, обмінюються новинами, доїдають хот-доги на перервах і просто відпочивають після важких «пар». Але є в нього вже й інша назва — «Фонтан кохання»: тільки тут тепер хлопці чекають дівчат після занять, щоб провести додому, тільки тут призначають перші неспівні побачення.

Урочиста церемонія відкриття — з червоною стрічкою, бризками, гімном альма-матер і першими фотосесіями на тлі райдужних струменів — плавно перейшла з дворику до актові зали, де відбулися традиційні «оглядини» шести груп першокурсників, що проходили, як зазвичай, в атмосфері «капусника», КВК і демонстрації всього спектра талантів майбутніх педагогів.

До речі, фонтан — далеко не перше «ноу-хау» адміністрації училища, яка відкрила тут і сучасний тренажерний зал, а нещодавно придбала канадську інтерактивну

смарт-систему, що дає можливість працювати біля дошки одразу двома студентам... Не виключено, що бажання студентів і можливості та кипуча енергія Любові Крамаренко втіляться згодом у нове дітище — і в іншому дворіку училища заблищить

гладінню плавальний басейн.

Здається, що ця споруда не тільки стане складовою естетичного виховання, а й впишеться в загальноміську програму «Нікополь — місто фонтанів»: саме так звучить стратегічна мета нинішньої

міської адміністрації, яка останніми роками «реанімувала» два й побудувала чотири нові фонтани. А плани — ще масштабніші. Найстаріший фонтан у Старому місті має повернути собі скульптурну основу — хлопчика із шукою. Велетенський басейн із обрисами Каховського водоймища в Парку Перемоги стане першим світло-музикальним фонтаном, нехай не таким розкішним, як у Барселоні, а все-таки... У парку з'явиться й комплекс фонтанів біля входу. А на майбутній Центральній алеї (поки що вона існує в ідеї проекту) «оселяться» ще три потужні фонтани — із садовими лавами та своїми принадами. Тож живлюща прохолода у спекотні літні місяці, з огляду на все, чекає нас у найближчій перспективі...

Після того, як стих шум церемонії, одна з дівчат затрималася біля споруди й, примружившись, кинула у фонтан монетку, щось ледь чутно прошепотівши. Потім вона мені зізналася про «велику таємницю»: «Бажання загадала... Я школу закінчила із золотою медаллю, хочу й училище із червоним дипломом закінчити...»

Олександр КОСЕНКО.
Фото автора.

Міські голови Ялти, Алупки й голови селищних рад Великої Ялти підписали угоду про створення Ради мерів, почесним головою якої обрано міського голову Ялти Олексія Боярчука, *повідомляє прес-служба чиновника*

Гастроентерологічний центр Миколаївської обласної лікарні одержав гастрофіброскоп вартістю більше 113 тисяч гривень. Його придбав і подарував лікарні Герой України, генеральний директор ТОВ СП «Нібулон» Олексій ВАДАТУРСЬКИЙ, *повідомляє наш власкор Галина Порфир'єва*

У НОМЕР

► *МИКОЛАЇВ*

Рукодільниці допоможуть

До Дня святого Миколая в обласному центрі відбудеться благодійний ярмарок «Рукодільниці міста М на допомогу дітям». Головною метою ярмарку, співорганізатор якого Миколаївська обласна громадська організація «Планета», є збір коштів для дітей відділення онкогематології обласної дитячої лікарні та на реабілітацію дітей з діагнозом «аутизм». На ярмарку, що працюватиме 17—19 грудня, миколаївці зможуть придбати вироби ручної роботи, виготовлені жителями міста. Крім того, для всіх бажаючих пройдуть творчі майстер-класи, **повідомляють «Николаевские вести».**

► *ХЕРСОНЬСКА ОБЛАСТЬ*

Суд покарав за порушення цінової дисципліни

Із ЗАТ «Співдружність» стягнуть 5,6 мільйона гривень. Так Херсонський окружний адмінсуд за участі прокурора, який вступив у розгляд справи з метою захисту інтересів держави, відповідно до ст. 36-1 Закону України «Про прокуратуру», задовольнив позов Держінспекції з контролю за цінами в Херсонській області до підприємства про стягнення економічних санкцій у сумі 5,6 мільйона гривень за порушення державної дисципліни цін при постачанні природного газу.

Василь ПІДДУБНЯК.

► *ІВАНО-ФРАНКІВСЬК*

Бал заробив гроші на операцію

На «Станіславський бал—2010», що відбувся у Івано-Франківську, прийшло понад 100 осіб. Ініціаторами заходу виступили дві гімназистки, яких підтримало ГО «Майстерня інновацій» та Юридичний інститут Прикарпатського університету імені В. Стефаника.

«Учасники балу зібрали майже 2,5 тисячі грн. благодійних коштів. Ці гроші ми віддамо 12-річній Тетянці, якій необхідна операція з пересадки кісткового мозку», — повідомила одна із організаторів заходу Вікторія Добова. За її словами, дівчинку погодилися оперувати в одній із лікарень Німеччини, **повідомляє Zaxid.net.**

ФОТОФАКТ

У шести містах України — Києві, Львові, Тернополі, Івано-Франківську, Чорткові та Дніпропетровську — відбулася всеукраїнська акція «Подякуй, що живеш!», ініційована католицькою общиною. Її учасники закликали захистити кожне зачатє людське життя.

Фото Олега ПЕТРАСЮКА (УНІАН).

У Сімферополі будуть тільки приватні дитячі садки?

ПРОБЛЕМА

У кримській столиці надійшла пропозиція передати дитячі установи у власність приватникам, оскільки держава їх не фінансує. «Проблема — великі черги в дитячі садки, і це велика проблема», — сказав глава Сімферопольської райдержадміністрації Володимир Живиця. За його словами, проблематична ситуація склалася в селищах Сімферопольського району, наприклад, у Молодіжному, де замість належних 110 дітей, дитсадок відвідують 170. При цьому в селищі проживають близько 700 дошкільнят. Щоб розв'язати цю проблему, недавно влада району відкрила дошкільний заклад у селі Донське, який відвідують більш як 100 дітлахів.

У свою чергу міністр освіти й науки АРК Віталіна Дзоз підкреслила, що в Криму на черзі в дитсадки — 16 тисяч дітей. «Дитячих садків просто нема, їх треба будувати», — впевнена міністр. На думку Віталіни Дзоз, державі не вигідно утримувати дошкільні установи, отже, необхідно розглянути питання про їх передачу приватним особам.

Міністр поскаржилася, що при прийманні дошкільнят у дитсадки, у тому числі державні, беруть від 3 до 8 тисяч гривень для того, щоб «просто дитину влаштували».

«Я зібрала завідуючих дитячих садків і кажу: «Що ви робите?». Вони відповідають: «Так, ми це робимо, нас змушують, нам дають вказівки, скільки взяти грошей», — розповіла міністр у ході засідання Постійної комісії Верховної Ради Криму з науки й освіти. І додала: «Починаємо копатися в цьому питанні, і з'ясується, що в бюджеті дитячого закладу на утримання дитини немає грошей, вони не закладені. Ї працюють усі по позабюджетному фінансуванню. А позабюджетне фінансування — це збір грошей».

Георгій ВЕРБЕС.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ВІСТІ ІЗ ЗАПОРІЖЖЯ

Святий Миколай уже готує дарунки

До дня свого святого запорізький храм Української автокефальної православної церкви традиційно готує п'ять тисяч пакуночків із солодошами. Через те, що в пакуночки треба розкласти понад тонну солодошів, невеликий колектив служителів церкви вже зараз розпочав роботу. Ця традиція у храмі, як розповів кореспонденту «Голосу України» його настоятель отець Володимир (Гошовський), існує вже 17 років. Щороку подарунки отримують не тільки діти-прихожани. Минулими роками це були юні мешканці одного із районів області, а цьогоріч — вихованці садочків обласного центру. Особлива увага й до дітей запорізького притулку «Сонечко», де живуть і виховуються маляття, залишені батьками, та діти мам і тат, позбавлених батьківських прав. Також у храмі в кооперації із соцслужбами годують гарячими обідами безпритульних.

Кому рятувати хворого на судні
Два відомства посварилися через проблеми третього

Суховантаж «Руднев» через тяжку хворобу члена екіпажу змушений був повернутися в акваторію Запорізького річкового порту. Туди прибули рятувальники МНС і машина швидкої допомоги. Фельдшер рятувальників визначив, що евакуація хворого з попереднім діагнозом «передінсультний стан» має відбуватися тільки під наглядом лікарів. У свою чергу, бригада «швидкої», посилаючись на посадові інструкції і правила техніки безпеки, відмовилася в дощову погоду підніматися на борт буксира, яким лікарю і фельдшерам належало дістатися «Руднева», а потім і евакуювати хворого. Мовляв, це робота рятувальників, у яких, до речі, теж є медпрацівник, підготовлений для роботи саме в таких умовах. Тільки після того, як справа вийшла ледь не на рівень обласного керівництва, медики піднялися на борт. У хворого — гіпертонічний криз, йому надали необхідну допомогу.

Доки сварилися МНСники з лікарями, напевне, ніхто й не згадав, у яких умовах наджорсткої економії ходять сьогодні у плавання судна. Без лікаря, без відпрацьованої схеми безпечної евакуації постраждалого чи хворого з борту на берег. Певне, хтось мав би не тільки чітко виписати межі відповідальності між відомствами, а й поцікавитися цим питанням.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Пропонують квартири за дві третини вартості

На Рівненщині реалізується обласна програма «Доступне житло», за якою 70 відсотків вартості квартири інвестує черговик, решту — держава. Нині в області перспектив отримати соціальне житло через брак коштів у державній казні у черговиків практично немає. А придбати квадратні метри багатьом теж не по кишені — ціни на ринку нерухомості справді «кусаються». В рамках програми ж — виходить набагато дешевше, ніж коли б сім'я купувала житло сама. У Рівному вже відібрано 27 претендентів, які готові стати її учасниками. На згаданих умовах вони готові вкласти кошти у добудову висотки по вулиці Степана Дем'янчука. А ось охочих інвестувати завершення багатопверхівки з високим ступенем готовності у Костополі по вулиці Проектній поки що не набралось, хоча й у цьому місті поліпшення житлових умов потребують майже півтори тисячі сімей.

Загалом в області на квартирному обліку перебуває понад 28,5 тисячі сі-

мей та однаків. Зменшити чергу планують упродовж наступних семи років, адже саме на стільки розрахована регіональна програма. Нині її реалізація на першому етапі. Другий — передбачає завершення житла, яке збудоване на 50 відсотків, каже заступник голови Рівненської ОДА Володимир Новак. Крім того, він доручив районам підбирати земельні ділянки, що невдовзі стануть будівельними майданчиками третього етапу реалізації регіональної програми. Їх пропонуватимуть інвесторам, які погодяться на те, щоб у таких будинках вартість квадратного метра житла не перевищувала 4290 гривень.

Іще одна суттєва деталь — реалізація програми «Доступне житло» створить певну конкуренцію ріелторським агентствам, тож можна очікувати, що ціни на ринку нерухомості можуть дещо знизитися.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Країну «заштормило»

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Отож, офіційний прогноз погоди на сьогодні такий: у столиці — сніг, місцями пориви вітру, температура повітря до семи градусів з позначкою мінус. Значно холодніше стане уже завтра. Уночі очікується 10—15 градусів морозу. Удень тепліше на чотири градуси. На 17—19 поділок нижче нуля опуститься нічна температура у Чернігівській та Сумській областях. Удень там очікується до 16 градусів морозу. А от уже на п'ятницю Гідрометцентр прогнозує... плюсову температуру (до п'яти градусів у столиці).

Між тим багато хто з українців має власний спосіб погоди «на завтра» передрікати. Кажуть, те, що у Москві сьогодні, — післязавтра у Києві буде. Якщо такі спостереження справедливі, то усі — мершій по теплих панчохи. Адже на території нашого північного су-

сіди уже на всю лютеє зима. Тамтешні синоптики попереджають: сьогодні у Білокам'яній до 17 градусів морозу, сніг, хуртовини, заметіль. За попередніми прогнозами, зниження температури тримватиме. У найближчі дні стовпчик термометра удень може показати мінус 23 градуси. В області, ймовірно, буде ще холодніше — до 28 градусів морозу. Щоправда, очікують, що вже до кінця тижня температура підвищиться і навіть перетне нульову позначку. Тим часом справжніми заручниками негоди стали російські водії. Через снігопад на ділянці федеральної траси у Новгородській області утворилася стокілометрова «пробка».

Відчули на собі подих зими і європейці. У сніговому поліні опинилися Австрія, Франція, Великобританія. У Лондоні учора фіксували температуру мінус 17 градусів. А на північному сході Англії висота

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

снігового покриву сягала сорока сантиметрів. Награтися від душі у сніжки зможе і населення Німеччини. А у Нідерландах через сильні снігопади уже сталася рекордна кількість ДТП.

Отож, українські рятувальні служби та ДАІ просять водіїв

подбати про зимову гуму для авто і обережно поводитися на дорозі. А по можливості взагалі не виїжджати на власних автішках. І обов'язково всім — і водіям, і пішоходам - тепло одягатися.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

ВІСТІ З ЛУГАНЩИНИ

Програму виконали достроково

Достроково, за 37 днів до закінчення календарного року, шахтарі ДП «Свердловантрацит» виконали річну програму з видобутку вугілля в обсязі 5 млн. 640 тис. тонн. Додатково до плану видано на-гора 572 тис. тонн антрациту. Середньодобовий видобуток з початку року становив 17706 тонн. Середнє навантаження на лаву, обладнану механізованим комплексом, сягло 1450 тонн.

Усі одинадцять бригад підприємства забезпечують більше тисячі тонн вугілля на добу, а колектив бригади С. Черненка шахти «Червоний партизан» працює в режимі понад дві тисячі тонн. На долю колективу «Свердловантрациту» припадає 25,5% усього палива, добутого шахтарями Луганської області цього року, і більш як 16,5% — підприємствами Мінвуглепрому України.

Краснолучівських гірничорятувальників визнано найкращими

Бійців 5-го воєнізованого гірничорятувального загону з Красног Луча визнано переможцями в міжнародних змаганнях гірничорятувальників, які відбулися в Австралії.

У перший день учасники змагань виконували поставлені завдання безпосередньо у виробках діючого вуглевидобувного підприємства. Вони виявили умовного потерпілого, надали йому першу допомогу, вивели з небезпечної зони. Українські гірничорятувальники впоралися з цим завданням успішно, а вже на другий день змагань обійшли всіх учасників, знову показавши високий професіоналізм. У навчальній шахті потрібно було виявити двох потерпілих, надати їм допомогу, винести на ношах на поверхню, а також згасити пожежу. А після цього знайти в задимлених виробках ще трьох потерпілих і вивести «на свіжий струмінь». На виконання даного завдання судді відвели 1 годину 40 хвилин, але команда із Червоного Луча впоралася із завданням усього за 54 хвилини. Це був найкращий результат змагань.

Алла АНТИПОВА.

Загинули міліціонери і свідок

ТРАГЕДІЯ

Сталася це під час перевезення з райцентру Погребище у Вінницю свідка у кримінальній справі. Він мав давати свідчення на

судовому засіданні. Однак до місця призначення не доїхали. Внаслідок зіткнення міліцейського автомобіля з іномаркою обидва міліціонери, одному з яких було 24, другому 25 років, загинули на

місці аварії. 54-річний свідок помер під час надання йому допомоги у Погребищенській районній лікарні. Водій іномарки «Нісан» госпіталізований з численними травмами. Відомо, що йому

37 років, він житель селища Вапнярка Томашпільського району на Вінничині. За фактом ДТП порушено кримінальну справу. За попередньою версією слідства, водій одного з автомобілів виїхав на зустрічну смугу.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Закарпаття відзначило 66-і роковини Маніфесту про возз'єднання

26 листопада 1944 року в Мукачевому посланці з усіх міст і сіл краю прийняли Маніфест про возз'єднання Закарпатської України з Радянською Україною. До цього Закарпаття входило до складу інших держав — Угорського королівства, Австро-Угорської імперії, першої Чехословацької республіки; навесні буремного 1939-го створило самостійну державу — Карпатську Україну, яку потопив у крові окупаційний угорський фашистський режим Міклоша Горті.

Нині ще живі 13 із 663 делегатів з'їзду, який ухвалив історичний Маніфест. На зустріч із керівництвом краю прийшло четверо з них — Федір Сабов, Олексій Логойда, Марія Молдавчук та Йолана Матлах. Безпосередні учасники тих подій ділилися спогадами, розповідали про перші кроки Народної Ради з відбудови краю та ентузіазм, з яким сприйняли закарпатці звістку про майбутнє возз'єднання.

— Це була подія, яка має надзвичайно важливе значення для історії нашого краю, — зазначив голова облдержадміністрації Олександр Ледида. — До возз'єднання з матір'ю-Україною ми пройшли довгий і тернистий шлях. Ви, учасники тих подій, були й залишається чудовим прикладом для наших поколінь.

Василь НИТКА.

Ужгород.

ФОТОФАКТ

Фото Павла БАГМУТА (Українформ).

У Києві співробітники Держкомрибгоспу спалили конфісковані браконьєрські снасті: було знищено десятки кілометрів сіток, ятра, «павуки», електровудки, гарпуни, спорядження для підводного браконьєрства.

У НОМЕР

► КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ

Правоохоронці теж потребують допомоги

На Кіровоградщині відділ медичного забезпечення обласного управління внутрішніх справ поповнився новим обладнанням. У стаціонарі з'явився функціональне ліжко, підйомник для реабілітації з електроприводом, два електричні інвалідні візки тощо. Обладнання надали спонсори, до яких звернувся за підтримкою начальник УМВС в області Віктор Пашенко.

За словами начальника відділу медзабезпечення Олександра Нестроїного, у стаціонарі постійно перебуває 4-5 хворих з порушеннями функцій опорно-рухового апарату. Специфіка роботи правоохоронців — постійний ризик і можливе травмування. Тому саме реабілітації тяжкохворих у лікарні приділяється значна увага, а для надання такої спеціалізованої допомоги потрібне сучасне обладнання, якого медичному закладу бракувало.

Ольга ПИЛИПЕНКО.

► КРИМ

У карному розшуку оновили «колеса»

Підрозділи карного розшуку автономії одержали 24 автомобілі ВАЗ-2107. Церемонія вручення ключів від нових машин відбулася у Головному управлінні МВС України в Криму.

За словами начальника кримської кримінальної міліції Анатолія Мисюри, це стало можливим завдяки програмі Міністерства внутрішніх справ України. «Востаннє ми одержували автотранспорт десь півтора-два рок тому, але не в таких масштабах. Цей подарунок від Міністерства — хороша підмога для міліції, бо глобально наш транспортний парк давно не обновлявся, багато машин вийшли з ладу й давно списані. А транспорт для міліції — це насамперед мобільність виїзду на місце події», — сказав А. Мисюра.

Начальник кримської кримінальної міліції охарактеризував «сімки» як «хороший робочий варіант машини для потреб карного розшуку й служби дільничних, тому що за кілька десятиліть ця модель непогано себе зарекомендувала в експлуатації, а, крім того, відносно недорого обійдеться ремонт авто».

Георгій ВЕРБЕС.

► ОДЕСА

Бомба вибухнула в руках

О п'ятій годині ранку в чергову частину Хмельницького райвідділу міліції Одеси надійшло повідомлення про те, що у квартирі, розташованій на першому поверсі будинку на вулиці Запорізькій, прогрімив вибух. Як з'ясувала слідчо-оперативна група, о четвертій годині 30 хвилин у вікно квартири, де проживала 51-річна жінка-адвокат, залетів камінь. Потім у розбите вікно невстановлена особа закинула саморобний вибуховий пристрій.

Жінка спробувала викинути бомбу назад. У цей момент прогрімив вибух. В адвоката відірвало кисть руки, вона одержала численні проникаючі поранення черевної порожнини. У лікарні жінці була зроблена операція, нині стан потерпілої задовільний. За фактом замаху на життя юриста порушено кримінальну справу.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Багато хто з українців має власний спосіб погоди «на завтра» передрікати

ГРУДЕНЬ

Фото Юрія ВЕНТЕРША.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
27	28	29	30	31			6	7	8	9	10	11	12

22 листопада. Бельгія, Брюссель. 14-й саміт Україна—ЄС.

24 листопада. Під час офіційного візиту до Угорської Республіки Голова Верховної Ради України Володимир Литвин зустрівся з Головою Державних Зборів Угорської Республіки Ласло Ковером.

ПОЛІТИЧНИЙ ТИЖДЕНЬ

Консолідація під знаком протестів

Минулий календарний тиждень розпочався державним святом — Днем свободи. Хоча з коментарів, які представники нинішньої влади давали пресі, вже напередодні можна було зробити висновок: особливо відзначати цю подію в країні наміру не мають. Однак народ, а, надто підприємці, з цього приводу іншої думки — якось несподівано цьогорічний Майдан зібрав не тільки прихильників помаранчевої революції, а й противників нової редакції Податкового кодексу. Тож у серце столиці з'їхалися люди чи не з кожного куточка нашої країни, щоб залишитися там надовго. За їхніми словами: доки Президент не заветує кабальні для малого бізнесу нововведення.

Тим часом, поки протестуючі отаборювалися на Майдані, Президент Віктор Янукович вирішував доленосні для країни питання на саміті Україна—ЄС у Брюсселі. Свою промову там

він розпочав словами: «Нинішній саміт відбувається в умовах давно очікуваної політичної стабілізації, консолідації усіх гілок влади, здійснення нагальних ринкових перетворень та у-

26 листопада. Напередодні Міжнародного дня інвалідів Національна асамблея інвалідів України провела Всеукраїнську нараду на тему «Соціальне підприємництво: перспективи розвитку в Україні» під орудою голови Комітету Верховної Ради у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів Валерія Сушкевича.

23 листопада. Перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради України Сергій Сас, Перший заступник Голови Верховної Ради України Адам Мартинюк, заступник керівника апарату Верховної Ради Юрій Ясенчук під час семінару на тему «Шляхи вдосконалення роботи апарату Верховної Ради України — пріоритетні кроки».

вердження європейських цінностей». У Брюсселі йшлося передусім про Угоду про асоціацію, обговорювалися спільні зобов'язання у створенні поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі між Україною та ЄС, а також перспективи скасування візового режиму.

Уже у вівторок глава держави нагородив орденом Свободи митрополита Української православної церкви Московського патріархату Володимира (Сабодана). Тим часом цього дня Голова Верховної Ради Володимир Литвин разом із Головою Державних Зборів Угорської Республіки Ласло Ковером підписали угоду про співробітництво між парламентами обох країн. А в самому українському парламенті говорили про те, як удосконалити роботу апарату Верховної Ради.

Протягом минулого тижня відбулася і низка кадрових змін. Так, приміром, у вівторок головою Закарпатської облради обрали Івана Балогу (брата Віктора Балого), в четвер головою Івано-Франківської обласної ради став Олександр Сич, а в середу

Президент призначив керівників райдержадміністрацій столиці. До слова, в середу також Верховний Суд підтвердив рішення Шевченківського районного суду міста Києва та Апеляційного суду, в яких йдеться про правомірність рішення Стокгольмської торговельної палати, згідно з якою НАК «Нафтогаз України» має повернути компанії RosUkrEnergo 12,1 мільярда кубометрів природного газу. Таким чином, увага до газових переговорів із сусідньою Росією посилилася.

Та, хоч би які були події, лейтмотивом минулого тижня стало обговорення подальшої долі Податкового кодексу. Очевидно, з огляду на хвилю протестів, Віктор Янукович заявив, що говорити про підписання цього документа можна буде тільки після того, як із його текстом ознайомляться експерти адміністрації Президента. Голова Верховної Ради Володимир Литвин підписав Податковий кодекс у п'ятницю. У той самий день документ направили Президентіві. А в суботу, після церемонії вшанування

25 листопада. Новообраний голова Івано-Франківської обласної ради Олександр Сич (праворуч) та голова Івано-Франківської облдержадміністрації Михайло Вишиванюк під час першої сесії Івано-Франківської обласної ради VI скликання.

жертв голодоморів, глава держави Віктор Янукович і Прем'єр-міністр Микола Азаров прибули на майдан Незалежності. Тоді ж Президент наголосив, що ймовірність ветовання Податкового кодексу велика. Він запропонував, щоб у понеділок підприємці, урядовці, зокрема, автори Податкового кодексу, та фахівці адміністрації Президента сіли за стіл переговорів для спільної роботи над документом. А в четвер глава держави висловив готовність вислухати їх про результати такої спільної роботи.

Надія СМІЯН.

27 листопада. Президент Віктор Янукович і Прем'єр-міністр Микола Азаров взяли участь у жалобних заходах у День пам'яті жертв голодоморів в Україні.

Завтра у столиці, в Національному комплексі «Експоцентр України» відкривається VII Міжнародна конференція «Овочі та фрукти України–2010»

Росія має намір закупити в Україні два мільйони тонн фуражного зерна

Агроутопія за наші крєвні

Окремі науковці іноді нагадують фантастів

ПІСЛЯМОВА

Минулого тижня у Києві відбулися загальні збори Національної академії аграрних наук. У довгій доповіді Президента академії Михайла Зубця не почула нічого конкретного. Можє, децш тенденційно і такий «вид» відкривається лише з мосі колокольні, але щось подібне лунає з цієї наукової трибуни чи не щороку. Була або констатація фактів «як усе на селі погано», або звучали відірвані від життя пропозиції. Йшлося й про те, що треба вдатися до кардинальних рішень.

Ось доповідач каже про те, що потужним стимулом збільшення виробництва є експорт. «В імпорті продуктів, за оцінками експертів ООН, мають потребу 36 країн світу». З цим можна погодитися. Звісно, чимало африканських держав потерпають від голоду. Але якби їм було чим платити, то

й не було б у тих країнах величезного дефіциту продовольства. Тобто Україні, щоб успішно торгувати, треба спочатку продумати, як підняти їхню платоспроможність.

Тепер ще одна цитата з виступу. «На сьогодні зменшення поголів'я сільськогосподарських тварин

становить: великої рогатої худоби з 25,2 млн. до 4,8 млн. голів (з 1990 року. — Авт.) або скорочення у 5,2 разу. Це призвело до зменшення обсягів виробництва продукції скотарства, наприклад, молока — у 2,7 разу, яловичини — у 4,4 разу, а виробництва м'яса свинини — у 3 рази». То де ж, виникає запитання, була увесь цей час наша наука? На Марсі, на Місяці, коли скорочувалося? Як наука протистояла цим процесам? Чи показала академія на прикладі своїх дослідних господарств, як зберегти поголів'я?

А ось Михайло Зубець констатує: «З окремих видів продукції не досягнуто обсягів виробництва, які б забезпечили фізіологічні

норми харчування населення... Споживання овочів становить 85 відсотків до норми, плодів, ягід і винограду — на рівні 51, молока та молочних продуктів — на рівні 44 відсотки і м'яса та м'ясопродуктів — на рівні 62 відсотки. З виробництва молока, м'яса і плодово-ягідної продукції Україна стоїть на межі продовольчої небезпеки». Хоча, зайдімо в магазин чи на базар — полиці ломляться від сільгосппродуктів. Одним збільшенням обсягів виробництва харчів, звісно, проблему не вирішити. Як на мене, більш нагально стоїть питання підвищення якості тієї самої сільгосппродукції.

Але у доповідача висновок такий: «Рішення наведених вище завдань потребує негайного реформування АПК». Виявляється, те, до чого дореформувались, й до чого шановний Михайло Васильович також доклав зусиль — то це «здійснено лише загальні організаційні перетворення». І, з'ясовується, «основні зміни, які мали б забезпечити ефективність аграрних реформ, досі не реалізовані». Розігнали колективні сільгоспідприємства — це організаційні перетворення. Розкрадене майно господарств, розбиті корівники, повирізувані на металобрухт цукроварні — також перетворення. Натомість, здобутки перетворень — реформатори стали Героями України (чи не так, Михайле Васильовичу?!). Хоча, заради справедливості, тут треба додати — спостерігається й інша тенденція. Серед керівників сільгоспідприємств чимало Героїв України — здебільшого, це ті, котрі усупереч поставленому завданню зберегли свої колективні господарства. Проте можна не сумніватися, вестимуть нас шукати світле завтра села не ті, хто створював, а ті, які руйнували «до основанья».

А тепер — найцікавіше. Аграрне майбутнє коштує недешево. Нам, платникам податків, доведеться розщедритися. Михайло Зубець переконує, що «сільське господарство України потребує інвестицій в основні засоби виробництва на рівні 248 млрд. грн. Їх необхідно інвестувати у виробництво протягом найближчих 3—5 років».

На думку вчених академії, «крім традиційних бюджетних коштів, повинні бути додатково

залучені й кошти міжнародних валютних інвестицій зі Світового банку, Міжнародного валютного фонду і Європейського банку реконструкції і розвитку під державні гарантії для кредитування села. Можливим є і залучення коштів приватних інвестиційних фондів під гарантії уряду. За рахунок цих джерел можна було б залучати до 80 млрд. грн. на рік». Що й казати, реформа влетить громадянам у копійчку. Кредити ж бо треба повертати. А мені пригадалося, як доморошені реформатори закуповували під гарантії уряду зернозбиральні Джон Діри. Під гаслом технічного переоснащення на цю справу з десяток років тому кинули сотні мільйонів доларів. Комбайни ті й тепер успішно молотять у приватних структурах, а гроші від цього хтось успішно складає до власних кишень. Проте за американську техніку країна змушена була розраховуватися з бюджету.

Ще одне із запропонованих на зборах фінансових джерел. Михайло Зубець пропонує «вести обов'язковий збір на товарообіг і сформувати Фонд підтримки українського села шляхом введення спеціалізованого податку на товарообіг у нашій державі в обсязі 1 відсотка (тобто податок з продажу). За попередніми розрахунками, це дасть змогу щороку залучати до фонду 25—30 млрд. грн. Такий підхід дозволить уникнути негативного впливу інфляції на поповнення фонду».

Це, якщо порахувати, що абстрактна родина на місяць витрачає близько шести тисяч гривень за рік, на податок з сімейного бюджету піде принаймні 700 гривень... Я не проти «врятувати село», але не хочу, щоб мої чесно зароблені крєвні йшли на примноження прибутків власників аграрного бізнесу. А скільки вже наших грошей витрачено на такі ось «реформи». Тому, вибачте, але не треба — це ми вже проходили!

Галина КВІТКА.

ДО РЕЧІ

На загальних зборах з такої спеціальності, як розведення і селекція дійсним членом, тобто академіком НААН було обрано, зокрема, экс-міністра аграрної політики Героя України Юрія Мельника. Гідне продовження «реформ»...

Громадян «доїтимуть», допоки товаровиробник не зіп'ється на ноги

НАМІРИ

Про напрацьовані реформаторами новачії в. о. першого віце-президента Національної академії аграрних наук Микола Безуглий розповів ось що:

— Академія пропонує 1 відсоток від всього товарообігу в державі відрахувувати у спеціальний фонд. Я дещо розшифрую цю цифру. У найуспішнішому для української економіки 2008 році товарообіг у державі і обсяги надання послуг перевищили три трильйони гривень. Один відсоток від них становить 30 мільярдів. За часів кризи у нас товарообіг дещо упав, тому в обсязі 25—30 мільярдів гривень ми можемо очікувати збір у цей фонд у найближчі роки...

Ми нічого особливо нового не придумували. Ще в 2006 році президент Білорусі своїм указом ініціював тривідсотковий збір, і ці кошти розв'язують не тільки економічні проблеми підтримки галузі...

Наша економіка, в тому числі аграрна, знаходиться в перехідному етапі, ще не можемо сказати, що у нас цивілізовані ринкові відносини. Тому допомога держави по окремих напрямках необхідна...

Ми пропонуємо зробити... фонд підтримки українського села. Перше, що це тимчасовий збір, доти, доки аграрний виробник стане на ноги. Як мінімум — за нашими розрахунками, потрібно 5 років. Друге — такий спосіб накопичення фонду автоматично враховує інфляцію. Якщо інфляція збільшується, зростають ціни, зростає товарообіг, зростає обсяг фонду. Практично інфляція не позначається. І найголовніше — фонд не залежить від тих чи інших уподобань, тих чи інших політичних груп чи партій.

Ділитимуться кошти фонду, уточнив Микола Безуглий, згідно із затвердженими порядками. Ми

визначаємо пріоритети... Олієжировий, зерновий комплекси, промислове птахівництво — це ті галузі, які самодостатні. Вони не тільки рентабельні і повертають кошти, вкладені у цей бізнес, а вже й приносять прибуток власникам... Водночас ми імпортуємо більше 50 відсотків фруктів — на 1,5 мільярда доларів. Потрібно галузь підтримати? Понад 80 відсотків молока виробляємо у населення — значна його частина низької якості, у нас уже дефіцит молочних продуктів, ціни надзвичайно високі — такі галузі потрібно підтримувати на етапі їхнього становлення...

Держава приречена на ці реформи. З багатьох об'єктивних причин, не тільки через наше бажання... Ми переконуватимемо перших осіб держави в тому, що ці реформи, ці зміни є необхідними, бо саме вони зможуть зробити нашу країну благополучною...

Безумовно, розпорядником коштів має бути Міністерство аграрної політики, як центральний орган виконавчої влади, що відповідає за аграрну політику у нашій країні. Наповнення фонду — це буде окремий рядок у бюджеті державному, спеціальний фонд, який формується зі збору... Хто збиратиме — Податкова і Мінфін відповідатимуть за формування фонду, Мінекономіки його плануватиме, а Мінагрополітики розпоряджатиметься цим фондом...

— Ви говорили «якщо ми навіть гроші дамо селянину...» Селянин — це хто, кому даватимемо кошти?

— Під селянином, — зазначив Микола Безуглий, — я розумію сільгосптоваровиробника незалежно від форми господарювання, від того, хто займається виробництвом сільськогосподарської продукції в індивідуальному господарстві на подвір'ї і до великотоварного виробника чи аграрного холдинга. Усім потрібен доступ до фінансового ресурсу...

Право на безправ'я,

У більшості країн об'єднаної Європи фермерство — основа тамтешньої продовольчої безпеки. У нашій державі воно вигулькнуло на білий світ два десятки років тому. Дифірамібів відтоді наспівали йому — й досі відлуння йде. А обіцянок надавали — високою з Еверест. Водночас, скажімо, на Сумщині за останні 10—11 років пішло за вітром близько 40 відсотків фермерських господарств. Причину такого «загального розквіту» спробував з'ясувати у голови фермерської асоціації Сумщини Володи-мира Грека (на знімку).

Обіцянки-цяцянки

— Отже, рідна держава й надалі продовжує годувати фермера паперовими деклараціями?..

— Давайте не валити на державу. Нею керують люди. Ось з них й треба питати за «розквіт» вітчизняної сільськогосподарської галузі загалом. Нинішня влада також почала не з тієї ноги.

Взяти кредитну політику. Вітчизняні банкіри нині пропонують кредити: приходьте, оформляйте, забирайте. Та більшість фермерів бояться цих

лихварських дарів, як дідько ладану. Візьмеш, а в разі чого за них не тільки шию, а й голову скрутять. Тож беруть лише ті, у кого вдосталь ліквідного майна. Для них розмір застави в межах 200 відсотків від суми кредиту, для решти — вдвічі більший, і відсоткова ставка відповідно скаже до 25 відсотків і вище. І це, зазначте, на «короткі» кредити. Про довгострокові й мови немає. Ще якось можна було б зрозуміти, якби власники комерційних банків самі заробляли ці кошти у поті чола. А то збігають у Нацбанк, візьмуть скільки донесуть, накрутують скажені відсотки і пропонують фермерам — їжте.

Володимир Грек зізнався: нині сумські фермери з таким же острахом чекають «дивідендів» від нового Податкового кодексу. Бояться: замість манти небесної їм під овації «ряджених» укотре «туфту» підсунуть.

— Так само, як і їхні попередники, — розпалюється співрозмовник, — які тихо і нахабно, під байки про захист вітчизняного виробника, похоронили його разом з фіксованим сільгосподатком. В результаті «накруток» упродовж трьох «благодійних» етапів загальний розмір податку зріс у 10—12 разів. Як приклад, тільки розмір пенсійних відрахувань збільшився у 8 разів. Ось і вся урядова «манна». Або ще факт. Раніше фермери платили орендну плату за землю наприкінці року — після завершення всіх польових робіт. Однак «захисникам» землеробів цей перебіг подій чомусь не сподобався, тож зобов'язали нас розраховуватись помісячно, певно, забули, що ми не в «банановому Сінгапурі» і що українська земля родить лише раз на рік.

Заборгував гривню — плати 85 штраф

«Новаторський підхід» їхні наставники не тільки взяли на озброєння, а ще й «модернізували»: з боржників за копійчані борги стягують захмарні штрафи через суди.

— Щоб перелічити всі «благочинні» акції попередніх правителів по «відродженню» фермерства — пальчик не вистачить, — обурюється Володимир Грек. — Взяти орендну плату за сільгоспугіддя. Починали з одного відсотка, потім збільшили до 1,5, а нині вже здирають 2,5—3 відсотки. А 3 відсотки орендної плати — це 25 відсотків урожаю.

Проте й цього «підкульовникам» виявилось замало, тож ухвалили закон, який дозволяє підняти її до 10 відсотків. Сердешні оточують нас всілякими податковими «турботами», як будяки молоде деревце. Ось тобі сопілка, а ось тримай свисток: кредити — зашморг, ціни на сільгосптехніку, міндобрива і пальне — виживай, як хочеш. Ти бач ще тріпаєшся? Тоді ми тобі ще трохи «підсобимо» — вдаримо податком на прибуток. Отож тільки встигай платити податки: цьогоріч особисто я лише на державний оброк віддав близько третини врожаю. Це без зарплати, пально-мастильних матеріалів та добрив. Однак цього, схоже, мало, і нас, хто раніше отримував

Таке, хоч на Місяць тікай...

SOS

Років п'ятнадцять тому, дивлячись на руйнацію навколишніх господарств, я ніколи не повірив би, що нашу Кирнасівку спіткає така само участь.

У путівнику «По Подільському краю» написано: «На північ від Тульчина — селище Кирнасівка із старим та новим цукровими заводами, потужним заводом залізобетонних виробів, колгоспом-мільйонером, високорентабельною птахофабрикою, іншими підприємствами для випуску товарів народного споживання, добре розвиненою соціально-побутовою сферою, багатою, цікавою та змістовною історією. Як видно із актив початку століття, колись воно називалось Краснопolem. Нинішня назва Кирнасівка, можливо, походить від слова «Кирноси» — так називали диких свиней, що в надлишку тут водились у Чорному лісі...»

Цукроварня вистояла при німцях — добили свої

З гордістю пригадую, що в нашому селі на 6,5 тисячі жителів було понад 3,5 тисячі робочих місць. На роботу до нас привозили автобусами людей з усієї округи. На старому цукрозаводі мали роботу понад 180 чоловік. Цукроварня вистояла під час революції, двох воєн, працювала при німцях, поляках, румунах, і ніхто не посмів зазіхнути на її майнову цілісність. Проте прийшли «свої», «рідні» нові українці і те, чого не дозволяли собі вороги, вчинили наші. Обладнання порізали на метал, залишивши німим свідком тільки заводську цегляну трубу з великими буквами посередині «СРСР». Далі під «ніж» потрапив завод залізобетонних виробів, потім — асфальтовий і пішло, поїхало...

Новий цукрозавод, побудований в 60-х роках минулого століття, уже давно не кличе своїм гудком робітників на

зміну. Мало віриться в те, що тут знову колись варитимуть цукор. Натомість на останках руїн знищених та зачахлих виробництв з'явилися, як гриби після дощу, підприємства-скороспілки різних форм власності, серед яких чи не найбільше гендєликів. Загалом на них набереться не більше чотирьохсот робочих місць. Приблизно стільки само будинків стоять порожні в селі.

У 2009-му в Кирнасівці народилося 38 немовлят, зате померло 96 людей. Сумно... Село деградує і вмирає.

Якось потрібно було сусіду зробити двері, то на все велике село не зміг знайти жодного тямущого майстра. Це за того, що колись працювали три столярні цехи і п'ять майстерень.

— Одні майстри уже помирали, інші немічні, а хто ще може робити, подався у світи, — скаржився чоловік. — Де тільки доля не носить нашого брата-кирнасівчанина!

Сільська молодь не має жодних перспектив у реалізації своїх планів, нині це найбільш незахищена та уразлива частина населення країни, через те всі переповненими поїздами та електричками рвонули у великі міста.

Поневіряються діти, батьки та мами по міських кутках, гуртожитках, часто живуть, де доведеться, в антисанітарних умовах, але працюють і заробляють хоч якусь копійчину. Міський житель за таку мізерію не трудитиметься.

«Колхозникам» перспективи нема

«Колхозникам», як їх дехто зневажливо називає, у великому місті перспективи нема. Квартири за такі гроші, як їм платять, не купити, хоч живи два життя. Це за умови, що нажите за багато років важкої виснажливої праці сільське майно знецінилось до ду-уже смішних цін.

«Циганське» життя селян у містах негативно впливає на дітей. Батьки не можуть приділяти належну увагу їхньому вихованню. Приїздить додому в ліпшому разі на вихідні. Хоча більшість працює навіть у такі дні. Діти бачать батьків тільки на великі свята. Розрадою старим людям залишилася хіба що церква. Швидко розростається новий цвинтар. У нас їх два. У різних кутках села. На старому майже нікого не хоронять, немає місця.

Колись внизу, десь біля річки, неподалік від «червоного» поля селились давні люди. Колись, ще до татар, називали це поселення «Краснопolem». Через те, що тут, крім поля та кількох хатин, нічого не було. Невже все це повернеться знову? І називатиметься Кирнасівка, як у XV столітті — Краснопolem?

Виживають мої односельці, хто як може. У кого є сили, їздять в Одесу. Продають, що виростили на городах. Хто свиню заріже, чи бичка заб'є — теж на поїзд, і на Привоз. Горбатяться так, що світу білого не бачать. Дехто вручну обробляє по 40—60 соток землі. А що мають за те? Селянський товар йде за безцінь. На ньому інші наживаються. Вершки збирають перекупники.

— Ми свого воза уже якось допхаємо, — кажуть старші, — а що робити дітям?

Глиняне щастя

Людей літнього віку називають в селі «осидичі». У них вже ні сил, ні здоров'я, щоб хоч якось змінити на краще своє життя. Чи мають вони заміну? Хто після них приїде порати їхні городи? Чи повернуться на родинне обійстя внуки? Важко сказати.

Новий селищний голова Василь Процишин — наш, місцевий, людина з багатим життєвим досвідом, хоче відродити славу рідного селища. Нелегко це зробити. Його зусиль для цього замало. Потрібна державницька соціально-спрямована політика,

більше того, п'ять років для цього замало. Але згадаймо стару легенду. Коли Бог зліпив людину, в нього залишилося ще трохи глини. Він довго думав над нею, а тоді запитав у людини, щоб вона хотіла побачити з цього шматочка. «Зліпи для мене щастя і хай воно завжди буде зі мною», — відповіла людина.

— А яке воно? — поцікавився Всевишній.

— Осьби, і у кожного своє, — почув у відповідь.

Тоді Бог не став нічого робити. Залишив людині глину

і сказав: «Ось тобі щастя! Воно завжди буде у твоїх руках і яким воно вийде, залежить тільки від тебе».

Відтоді люди мають те щастя, яке спроможні самі собі «виліпити». Тому й живемо по-різному. Одні народи, дружно об'єднавшись, живуть добре. Ми ж маємо те, що виліпили, або, як кажуть, маємо, що маємо.

Василь КЛАПІЙ.

Кирнасівка
Тульчинського району
Вінницької області.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

МІЖ ІНШИМ

Скаржаться на орендарів

Селяни поскаржилися обласній владі на орендарів, які користуються їх земельними та майновими паями, але не поспішають за них розраховуватися. Ось як прокоментував ситуацію перший заступник голови Рівненської ОДА Анатолій Юхименко:

— Нині між власниками земельних ділянок та агроформуваннями укладено більш як сто тисяч договорів, за якими селянам цьогогоріч мали б виплатити майже 80 мільйонів гривень. Втім, за підсумками десяти місяців, господарі розраховувалися за землю на сімдесят відсотків: хто — грошми, хто — зерном (таких майже сімдесят відсотків), хто — іншою продукцією і послугами. Загалом за оренду паїв виплачено понад 55 мільйонів гривень. І хоча цей показник на десять відсотків вищий, ніж торік, він не задовольняє людей, а отже, і владу. Всі договори мають виконуватися стовідсотково. Тому я доручив управлінню агропромислового розвитку промониторити агропідприємства Рокитнівського, Заріченського, Радивилівського, Дубенського та Корецького районів, які заборгували селянам найбільше. Крім того, за майнові паї люди отримали лише кожную другу нараховану гривню. Повністю за оренду майна розраховувалися тільки орендарі Демидівського та Корецького районів. Під контроль потрапили боржники Володимирецького, Гошанського, Костопільського, Рокитнівського та Млинівського районів.

Записала Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

або Хто вітчизняним фермерам крила підрізує

будь-яку матеріальну допомогу, ще нагинають здавати за безцінь зерно до Аграрного фонду. Та ще й розрахунки відкладають «на потім»...

— Зате посередники, наче сир у маслі, — закипає співрозмовник.

Торік у Києві на одному з міжнародних ярмарків спілкувався з польськими фермерами. Слово за слово, наважився запитати, наскільки прибуткова їхня картопля? З'ясувалося, мають 10-відсоткову рентабельність при затратах в 50 копійок на один кілограм. І все завдяки сучасним технологіям. А звідки взялися? З державних дотацій, які становлять 350 євро на кожен картопляний гектар. Ось тому поляки й збирають у середньому близько 40 тонн бульб з гектара і годують пів-Європи, тоді як український фермер з бідою навпіл заледве 15—20 тонн вирощує.

Кому чиновники лапті «плетуть»

Де корінь зла? У високих аграрних кабінетах, де зароджували фермерство для загравання із Заходом без жодного економічного підгрунтя, думаючи про себе: впливове — нехай випливає, поаплодуємо, сконає — знайдемо причину для пояснення світовій спільноті. Тому й конаємо. Адже будь-яка гола ідея без фінансової підтримки — міраж. Власний заможний фермер їм потрібний як мертвий курці просо. Чому? У «рятівників» на запасних аеродромах «пасється» ціла армія зарубіжних «інвесторів», які чекали сигналу: хапай і володарюй. дочекалися. Тож хапають і володарюють.

Дивує ось що. Український фермер, аби взяти в оренду клаптик розміром

один чи п'ять гектарів, повинен надати у розпорядження відповідних земельних органів цілий том всіляких довідок і дозволів, пройти з ними сім кіл пекла, щоб «по закону» заладнати справу. Зате зайди-інвестори ногою відкривають двері до кабінетів районних бонз, де їх частують хлібом-сіллю. Поручкаються, почаркуються і справа в шляпі. Землю віддають за розчерком пера: 50 тисяч, 100 тисяч гектарів... Причому без жодних проєктів та бізнес-планів. І зайди «освоюють» українську «ціліну», засіваючи її ріпаком, соняшником, кукурудзою, соєю, які восени сплавляють «за бугор». Після такого «освоєння» за три-чотири роки виснажена земля оклигуде, заростаючи бур'янами. А з аграрних кабінетів все лунає: український фермер країну не нагодує. Хоча більшість сіл, в яких нині практично одні пенсіонери, виживають тільки завдяки фермерам. Він і город зоре, дровця підвезе, у разі потреби хату і сарай полагодить, в лікарню одвезе. А хвалені інвестори з'являються в селах двічі на рік: під час посівної та збирання врожаю. І так «піклуються», що по осінніх жнивях — одразу дискують поля. Нехай залишки врожаю згниють, тільки б людям не дісталися, а то, дивись, ненароком ще розбагатіють.

Прикладів «піклування» інвесторів тільки на Сумщині — греблю гати. Одна з відомих американських компаній якими тільки «новітніми» технологіями не зваблювала спочатку. Навіть восени сіяли по стерні, мовляв, урожай буде рекордний. Вийшов один великий пшик, бо у нас опадів вдвічі менше, ніж в Огайо. Зрештою, все це робилось лише для реклами, бо в головах у них були не технології, а бажання «впарити» українським селянам засоби захисту рослин та гербіциди, на використання яких американський уряд тоді наклав вето. Ось і відшукали цапів відбувайлів в Україні. Абсолютно нічим не відрізняються їхні наступники, в яких сьогодні в оренді сотні тисяч гектарів сільгоспугідь. І ніхто не знає, де ці латифундистські фірми зареєстровані, кому сплачують і чи взагалі сплачують податки. Все покрито мороком, а таємниці, либонь, зберігаються у сейфах владних кабінетів. Ось тому чужинці безкарно хазайніують, як у себе вдома. А наше село? У моїй рідній Кияниці на початку цього року ще працювало п'ять фермерів. На сьогодні я зостався один. Решта від «батьківської опіки» загриміла «під фанфари».

Боюсь, що й мені довго не протриматись за такої «всепоглинаючої любові». Чого хоча б варта заява голови українського уряду Миколи Азарова про «новий» податок на транспортні засоби. На трьох телеканалах слухав цю «податкову рапсодію», і на жодному пан прем'єр словом не обмовився про село, все наводив приклади про власників «лексусів». З прем'єрської дзвіниці воно, може, і справді все гаразд. А з селянської зовсім навпаки. Чомусь радники забули підказати Миколі Яновичу, що 70 відсотків пально-мастильних матеріалів споживає українське село. Не інакше, урядовець згадав «старі добрі» часи, коли у тій же державі електрифікацію, хімізацію та інші «ації» здійснювали виключно за рахунок села, тож і собі таким чином вирішив «підтримати» вітчизняного сільгоспвиробника.

За таких «теплх» державних обіймів невдовзі виродяться вітчизняні сільгоспвиробники. І хто тоді українців годуватиме: німці, голландці, китайці чи папуаси?..

Записав Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

Фото автора.

— Ми свого воза уже якось допхаємо, — кажуть старші, — а що робити дітям?

Сьогодні заступник міністра оборони України Володимир Омелянчук та Надзвичайний і Повноважний Посол США в Україні Джон Теффт ознайомляться на 48—му арсеналі зберігання боєприпасів, що поблизу міста Калинівка на Вінниччині, з процесом демілітаризації ракетних комплексів 9K72 «Scud», *повідомляє прес-служба Міноборони*

У Севастополі українську школу–колегіум буде побудовано через 2—3 роки, *заявив начальник управління освіти і науки міської держадміністрації Сергій Круглов*

АКТУАЛЬНО

Владу звинувачують у тиску на директора Держархіву Сумської області

Громадські та політичні організації Сумщини звернулися до Президента України Віктора Януковича і голови Сумської облдержадміністрації Юрія Чмиря із заявою про неприпустимість звільнення директора Державного архіву Сумської області, відомого історика Геннадія Іванушенка.

Як передає кореспондент УНІАН, оприлюднену заяву підписали керівники низки осередків громадських організацій у Сумській області: Всеукраїнського товариства «Просвіта», Всеукраїнського об'єднання ветеранів, Товариства «Меморіал» ім. Василя Стуса, Сумського слобідського козацького полку, Союзу українок, Студентського братства Сумщини, Молодіжного націоналістичного конгресу, Спілки української молоді «Сумщина», Спілки анархістів України та інші. Також звернення підтримали керівники сумських обласних організацій політичних партій «Народний Рух України», «За Україну!», ВО «Свобода»; Українська національна асамблея.

«Громадськість Сумщини глибоко стурбована штучно створеною владою ситуацією, що склалася довкола Державного архіву Сумської області у переддень його 85-річчя і яка виявилася у наполегливому намаганні звільнити директора Державного архіву Сумської області Геннадія Іванушенка. Нам відомо, що, не знайшовши суттєвих порушень у роботі Державного архіву Сумської області та отримавши відмову Г. Іванушенка писати заяву «за власним бажанням», керівництво Сумської облдержадміністрації добивається звільнення шляхом оголошення йому «необхідної» кількості доган. Першу догану було винесено за «незабезпечення умов зберігання документів». Натомість цього неможливо було зробити через те, що облдержадміністрацією протягом років не виділялися необхідні кошти», — говориться у заяві.

«Упевнені, що керівництво облдержадміністрації взагалі не бере до уваги здобутки колективу обласного архіву за час керівництва Г. Іванушенка. Не враховуються значні зусилля, спрямовані на відродження національної історичної пам'яті, а саме: ДАСО — єдиний архів, який повністю оцифрував усі актові записи про смерть мешканців області у період Голодомору 1932—1933 рр., а за значний особистий внесок у відродження національної історичної пам'яті Указом Президента України Г. Іванушенка нагороджено орденом «За заслуги III ступеня», — наголошується у заяві.

З огляду на вищенаведене, громадські та політичні організації, які підписали заяву, вимагають залишити на посаді та припинити необґрунтовані інсинуації щодо нинішнього директора ДАСО Г. Іванушенка, а також забезпечити сприятливі фінансові, матеріальні й моральні умови для роботи державної установи.

Як повідомляв УНІАН, 11 листопада директор Державного архіву Сумської області Г. Іванушенко заявив, що влада намагається його звільнити за дослідження Голодомору і визвольного руху на Сумщині.

У свою чергу в Сумській облдержадміністрації заявили, що не чинять тиск на директора обласного Держархіву.

На бал до Острозьких та Сангушків
Чи зможе Хмельниччина запросити до себе гостей з усього світу?

Ви хотіли б відвідати віденський бал? А побувати в палаці британських королів? А пройтися середньовічними замками Франції та Італії? Навряд чи знайдеш українця, який би того не хотів. Старий Світ манить мільйони туристів своїми храмами, фортецями, таємничими замками, феєричними палаццо...

Чому ж ми, маючи все це у себе вдома, заздрісно поглядаємо на чужі скарби?

Спочатку треба знати

Коли мова заходить про перспективи туристичного бізнесу на Хмельниччині, здебільшого зітхаємо. Так, є що показати, є де побувати, от тільки... На подорож до історичних місць та пам'яток відважуються або екстремали, або традиційні шкільні екскурсії під час канікул. У найкращий сезон про налив навіть українських туристів говорити не доводиться, не те що європейських. Виняток — хіба що Кам'янець-Подільський, який останніми роками зробив спробу туристичного прориву. Але для багатьох гостей краю і досі залишається невідомим, що Квітка на камені — це лише один із сотень прекрасних дарунків, які залишили для нас предки та історія. Можливо, найбільша біда не в тому, що завжди не вистачало коштів на їх реставрацію, а в тому, що ми знати не хотіли про них. Понині багато історичних таємниць краю відкривається завдяки старанням краєзнавців-любителів, а не офіційної історичної науки.

Може, хтось не повірить, але досі не відомі факти заснування першої і дотепер найвищої польської військової нагороди «Virtuti Militari» оприлюднив колега-журналіст Валентин Бендюг. Два роки тому він раптом за сумнівався, а чи справді була у 1772 році бит-

ва польських та російських військ під Зеленцями у Старокостянтинівському районі, на честь якої і був заснований орден. До цього часу вважалося, що події, пов'язані з переділом земель Речі Посполитої, відбулися саме там. Двадцять років тому, відзначаючи її річницю, у Зеленцях навіть установили обеліск. Але історик звернув увагу на майже однакове польське написання двох сіл — Зеленці та Жилинці. А це — за кілька десятків кілометрів, тож пошуківці з культурного заповідника «Меджибіж» почали там шукати сліди битви і — знайшли. Кулі, фрагменти зброї вкривають жилинецькі землі, на відміну від зеленецьких. Здається, щоб покласти край науковим суперечкам, треба небагато: дослідити поле бою і нарешті встановити не тільки історичну справедливість, а й місце, де поховані сотні людей.

Але тут виникли суперечки: якій районній владі фінансувати ці дослідження, адже села — у сусідніх районах? Та й з пам'ятним знаком незручно вийшло. Не просити ж тепер поляків, щоб ще один встановили. А самим шукати кошти ще й на це...

Про це можна було й не згадувати, бо хто з істориків застрахований від помилок? Якби

тільки ці помилки не повторювались у значно більших масштабах. Так, під час святкування ювілею легендарної битви Хмельницького під Пилявою з'ясувалося, що, найпевніше, битви там і не було. Вона відбулася в іншому місці, і нинішній пам'ятний знак стоїть не там, де упокоїлися тисячі українців. Побувавши на святкуванні й дізнавшись про це, Президент пообіцяв, що не тільки буде встановлена історична правда, а й на козацьких могилах виросте цілий меморіальний комплекс. Але тим справа і закінчилася.

У бідного — погана пам'ять

Таке враження, що наша пам'ять, повага до предків і патріотизм залежать тільки від гривні. Але ж не треба було ні копійки, щоб зруйнувати, розбити, знівечити. Ізяславці навіть не старшого, а середнього віку пам'я-

мешкали люди. Але просто на очах він почав перетворюватись на руїну.

Що з того, що палацовий комплекс є пам'яткою архітектури національного значення, коли насправді він став «нічийною» руїною — немає ні облікової документації, ні техпаспорта, ні проекту землеустрою. Місцева влада плекає надію перетворити стародавнє місто на державний архітектурний заповідник. Але тільки обґрунтування такого кроку, обстеження та паспортизація об'єктів потребують не менше чверті мільйона гривень. Далі потрібне відповідне рішення Кабміну, а головне — кошти на реконструкцію. А де їх взяти, коли навіть огорожу немає за що звести.

Бізнес-проекти на історичних підмурках

Будь-яка подорож за кордон викликає у хмельничан заздрість: це ж і ми могли б заробляти шалені гроші на туризмі! Але забуваємо про головне — не вистачає серйозних інвестицій. Адже не повезеш туристів на місце розрухи і занепаду. Їм потрібне видовище і комфорт. А за що це створити?

В Ізяславі довелося почути цікаву пропозицію від місцевого бізнесмена Бориса Яцкова. Мовляв, він готовий вкласти у реконструкцію палацу 50 мільйонів гривень, відбудувати його, облаштувати навколишню територію. Але це повинно стати його бізнес-проектом. Поселившись у палаці, одягнувши старовинні вбрання, провівши кілька вечорів на балах, гості б отримали не просто ілюзію перебування у середньовіччі, а можливість реально пожити тим життям.

Ідея дуже цікава. А чи проста для втілення? Бо одне — зробити ремонт у стилі середньовіччя, зовсім інше — провести дослідження, довірити справу професійним реставраторам, поставити все на науково-історичне підґрунтя. Тут навряд чи 50 мільйонів вистачить. Та й чому сама держава вперто відмовляється від подібних інвестицій? Хіба доходи від туризму були б зайві для місцевої громади?

Відповідь тут, як правило, одна: поки що подібні втрати не на часі. Отож за останні п'ять років ізяславці змогли отримати на реконструкцію своїх пам'яток лише один бюджетний мільйон. Що й казати, малувато.

Подібна ситуація практично у всіх районах і містах краю. У Старокостянтиніві, приміром, вирішили підтримати ідею перетворення старовинного млина на середньовічний готель. Споруду навіть продали бізнесмену. Але справа не зрушила з місця. Хоч уже й маршрути розроблено, і цікавий історичний матеріал дібрано, але замок князя Острозького, збудований у XVI столітті, залишається в аварійному стані. Про ще давніші пам'ятки — Київської Русі, трипільської культури, а вони теж є на території району, уже не йдеться.

Тим часом, як підрахував міський голова Микола Мельничук, лиш за один турсезон Старокостянтинів міг би мати до ста тисяч гривень прибутку. Міг би, але не має.

Усі бажані туристичні доходи залишаються для області поки що лише гіпотетичними планами. І значною мірою через те, що більшість пам'яток вражає не своєю красою, а насамперед бідністю і жалюгідністю. А хіба на цьому заробиш гроші?

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.
На знімках: у середньовічному монастирі бернардинців тепер розміщена сучасна в'язниця; чи зашумлять у цьому палаці Сангушків розкішні бали?

Фото автора.

І знов на рибу — гроші

ПРОБЛЕМА

За серпень 2010 року рибодобувними підприємствами Севастополя виловлено риби й добуто інших водних живих ресурсів (кальмар, мідія, рапана) 12640,9 т. Це на 9,4% менше, ніж за серпень 2009 р., у тому числі виллов риби становив 12635,6 т (на 9,4% менше).

З повідомлення Управління статистики в м. Севастополі.

Спогади про «рибний день»

Для приморських територій, а для Севастополя — особливо — сфера рибальства та добування морепродуктів завжди була перспективною та актуальною. На жаль, нині у Севастополі більше перспективною, ніж актуальною. У недавньому минулому населення однієї шостої частини світової суші знало Севастополь не тільки як місто військових моряків, а і як базу підприємств «Атлантика» і «Південьриба» — у радянських магазинах їхньої продукції було вдосталь. «На рибі» працювали й інші, за масштабом значно менші, підприємства.

І раптом не стало нічого. Парадоксально, але у приморському Севастополі значно простіше знайти у супермаркеті свіжих прісноводних товстолобика, білого амура чи коропа, ніж традиційні чорноморські делікатеси: барабульку, ставриду, а тим більше — камбалу. За два десятиліття незалежності України, маючи майже півтори тисячі кілометрів берегової лінії, дійшла до стану, коли її ринок риби та морепродуктів практично цілковито залежить від імпорту.

У чому причина такого дивного становища? І як можна переламати ситуацію? Реальний вихід, — у розвитку прибережного рибальства. Його функціонування, як і функціонування всякого іншого виробництва, передбачає створення берегової інфраструктури. Років двадцять тому, коли місцева влада затверджувала плани розвитку міста, увагу депутатів і чиновників не обійшли перспективи розвитку ні «спальних» районів, ні промислових площ, ні рекреаційних зон. Повірити важко, але факт — у тому перспективному (на чверть сторіччя!) плані розвитку майже півмільйонного приморського міста про інфраструктуру прибережного рибальства немає жодного рядка...

Тиха заводь

Дехто заперечує на мої претензії, що, мовляв, у міста є бажання й навіть плани розвитку морських портів Севастополя. Але торговий і рибний порти — це різні речі. Якщо йдеться про вилловлювання риби, то необхідність створення берегової інфраструктури очевидна. Адже великовантажне торговельне судно та катер чи ялик для прибережного лову нерівнозначні й потребують своїх, особливих умов. Для маломірного судна (для простоти назвемо його човном) треба точно вибрати географічне місце для базування. У Севастополі — так історично склалося — всього три-чотири місця, де відтоді, як тут оселилися люди, «оселився» рибальський флот. Човнам потрібна або природна тиха заводь, або доведеться захищати їх дорогими (рахунок іде на мільйони доларів!) береговими укріпленнями. Природа у Севастополі створила достатньо бухт для стоянки рибальських човнів...

Не варто морозити

Продукт океанічного рибальства — морозжена риба. Результат прибережного рибальства — на продаж іде риба свіжа, значно корисніша й поживніша. І, що немаловажно, смачна. Україна практично втратила галузь океанічного рибальства. Як фахівець, беруся стверджувати, що відновити її ні найближчим часом, ні у перспективі практично нереально: дорого та й конкуренція на світовому ринку найзапекліша. Замість втраченого ми в змозі й навіть зобов'язані діяти людям прибережне рибальство: затрати непорівнянні й продовольчій безпеці країни серйозна допомога.

Тим більше, що світовий досвід свідчить: океанічне рибальство не має такої вже значної переваги над прибережним — лідер з добування риби у світі Норвегія, 85% своїх рибних квот добуває суднами розміром до 12 метрів. Більше того, під час розподілу державних квот між рибалками враховується наявність на малих човнах напівавтоматичних систем гачкового лову. Виходять із соціальної необхідності: на відміну від цілковито автоматичних систем, напівавтоматичні системи гачкового лову дають додаткові робочі місця.

Лідери з добування риби в Євросоюзі — французи. У них свіжої риби — 70%! Експлуатують судна до 12 метрів завдовжки. Протягом доби вся свіжа французька риба в буквальному значенні розлітається — літаками — в країни ЄС. Все це говорить про те, що прибережне рибальство не тільки затребуване у світі, а й прибуткове. Європейці воліють їсти свіжу, а не морожену, як у нас, рибу.

Розмір має значення. Економічне

Я не даремно акцентую увагу на довжині норвезьких і французьких рибальських суден. Дванадцять метрів — це вже економіка. У

цьому разі собівартість риби дешевша, бо там екіпаж — три особи. Але, водночас, це сучасне судно із сучасною навігацією. Вони можуть коштувати до 600—700 тисяч євро. Зате вони безпечні для мореплавання.

Але в Севастополі навіть дванадцятиметровому судну причалити не має куди: немає законодавчо певних місць базування рибальського прибережного флоту. Хоча це цілком у компетенції місцевої влади — депутатів і чиновників міськдержадміністрації. Севастопольці на своєму столі рідко бачитимуть свіжу рибу доти, доки міські депутати не ухвалить чіткого рішення про створення інфраструктури прибережного рибальства. У ньому необхідно визначити місця базування маломірного флоту, а також ділянки землі для розвитку інфраструктури прибережного рибальства. Подальшим логічним кроком влади має стати рішення про створення комуналь-

ного підприємства, у користуванні якого й перебуватиме прибережна смуга, на якій розвиватиметься інфраструктура: організують місце зберігання сіток, холодильник, стоянку й навіть рибну біржу — згадаємо про французьку рибу, що «розлітається» по всій Європі.

Хорошого не гріх повчитися. Наприклад, у голландців. Там держава створює всю інженерну інфраструктуру, а потім готові до вирощування тюльпанів ділянки землі пропонують виробникам. Щось схоже я бачив у Стамбулі: турецька влада виділяє землю й будує величезний ангар для легкої промисловості. Потім ангар розділяють на секції, підводять дороги, електрику й здають усе це в оренду під текстиль. Умови — вигідні. Люди шийють текстиль. Працює тридцять тисяч осіб.

Навіщо митникам перевіряти судно

У конкретних умовах Севастополя пропонуую втілити за аналогією із закордонним досвідом свій проект: у Стрілецькій бухті влада в комунальну власність бере причальну лінію. Міський бюджет і міський підприємства будуть дороги, лінії електропостачання, каналізаційну мережу. Ділянки землі здають в оренду. На одній з них будують криту біржу, на якій єдиним товаром — свіжовилловлена риба. Придумувати й винаходити нічого не треба, як і боятися — в усьому світі так працюють! Якщо міська влада в особі депутатів і чиновників міськдержадміністрації виконає цей «кандидатський мінімум», то я беруся з усією відповідальністю стверджувати, що дуже скоро у Севастополі будуть перші десять ті самі дванадцятиметрові європейські судна. І, відповідно, кілька десятків робочих місць. І свіжа риба до столу севастопольців...

До слова, не тільки севастопольців. Якщо місто позиціонує себе як центр міжнародного туризму та рекреації, то можливість запропонувати міжнародному туристові (повідрте, розбалуваному увагою хазяїв у тій само Туреччині чи Єгипті) свіжий делікатес із місцевих морепродуктів дуже знадобиться. Гастрономія — серйозна частина

СУСПІЛЬСТВО

З ПОШТИ...

Пишіть, куди хочете... Все одно до нас повернетесь...

Відправила я у Верховну Раду та в адміністрацію Президента життєво важливу заяву на 14 сторінках з фотографіями. У ній викладено мої проблеми (вони ж і проблеми багатьох пересічних українців), розв'язання яких залежить від законів і статей, прийнятих у парламенті. Так, наприклад, ч. 4 ст. 357 дозволяє поліпшення житлових умов, а ст. 24 Житлового кодексу України її скасовує, бо все залежить від настрою та совісті сусідів, яким дано право вирішувати: бути сусідю чи не бути...

На жаль, органи влади не розбиралися з нестиковками у законодавстві, а просто перенаправили обидва пакети документів в обласні адміністрації міста Одеси. У свою чергу, обласна адміністрація відіслала їх у міськадміністрацію міста Ізмаїла. Усе повернулося на круги свої, і все залишилося, як і раніше. Мабуть, саме тому чиновники так легко заявляють: «Пишіть, куди хочете, все одно до нас повернетесь...»

А. НАТАРОВА.

Ізмаїл
Одеської області.

Де ж наша «Лікарня майбутнього»?

Шановна редакціє «Голосу України»! Дозвольте через вашу газету запитати у Катерини Ющенко: де ж наша «Лікарня майбутнього», яку вона збиралась будувати?

Пригадую, як заповзято політики розповідали нам про цей медичний заклад, як переконували, що жодна народна копійка не пропаде. Чули ми і про те, що користь від лікарні, обладнаної найновішою медичною технікою, буде для всіх українців. Мої онучки теж надсилали гроші, коли проводилося SMS-голосування під час телемарафону. А зараз — усе змовкло. Я навіть не знаю, що їм відповісти, куди ж поділися їхні гроші, і хто їх привласнив...

К. ІВАНОВА.

Донецьк.

Берімо приклад із Сінгапуру

Двадцять років тому про життя деяких країн ми майже нічого не знали, а нині вони входять у першу десятку економічно розвинутих країн світу. Між тим, порівняно з Україною вони мають досить таки скромні запаси корисних копалин, та й таких, як у нас, родючих чорноземів у них немає.

Ось, приміром, Сінгапур: має заболочену місцевість і невеликі родовища олова. Тому для своєї промисловості сінгапурцям на міжнародному ринку доводиться закуповувати і паливо, і метали, і іншу сировину. Та попри це, вони дуже активно цікавляться різноманітними винаходами, купують патенти та ліцензії на різноманітні ноу-хау і швиденько втілюють їх у життя. Тому, мабуть, продукція Сінгапуру має попит на світовому ринку. До речі, населення Сінгапуру складається з чотирьох націй, а їх сумарна чисельність майже така, як в Ізраїлю. Їхні діти вивчають у школах чотири національні мови, а п'яту — англійську, як міжнародну. А Україна має родючі землі, багаті родовища корисних копалин, у нас великий творчий потенціал з університетської і відомчої науки, маємо армію винахідників і раціоналізаторів, конструкторів високого фаху. А живемо й досі бідно...

Олександр ВАСИЛЕНКО.
Тернопіль.

Природа у Севастополі створила достатньо бухт для стоянки рибальських човнів...

Чому у Львові безкарно вбивають бізнесменів

ПРОБЛЕМА ОЧИМА ВЛАСКОРА

П'ять років тому, 29 листопада 2005-го, вбили екс-керівника Львівської облдержадміністрації, відомого галицького бізнесмена Степана Сенчука (*на знімку*). Вбивць досі не знайшли. За роки незалежності в місті загинуло понад 30 бізнесменів та підприємців. Жодний резонансний злочин не розкрито.

У Києві міг з'явитися серйозний політичний гравець

Розстріляли Степана Сенчука близько 9-ї ранку поряд із автозаправкою. Він саме очікував знаного в місті адвоката, з яким домовився про зустріч. Невідомі різко розвернули машину, зупинилися біля передніх дверцят і випустили півобойми з автомата. Степан Сенчук мав серйозний бізнес. Корпорація «Еколан» контролювала вагому частку харчової та переробної промисловості регіону, займалася будівництвом, нерухомістю, намагалася взяти під контроль великі земельні ділянки навколо Львова. Колишній очільник області не відходив від політики. Фінансував президентські та парламентські вибори, користувався популярністю та великим впливом у Галичині. Сенчука як владного керівника побоювалися, з ним рахувалися. Якщо ви спитаєте у львів'ян, хто за роки незалежності був найсміливішим керівником області, більшість одразу назве одне прізвище — Степан Сенчук.

З перших годин розслідування цього злочину висунули дві версії. Перша —

За останні 15 років на Львівщині залишаються нерозкритими 63 резонансні вбивства та замах.

пов'язана з бізнесовими справами вбитого. Мовляв, галицький олігарх хотів взяти під контроль «Львівсільмаш» — це насамперед добра сотня гектарів землі на 600 мільйонів доларів США. Друга — Сенчук прагнув до того, щоб очолити Держкомрезерв. Отож після того, як він узяв під контроль західний регіон, у Києві міг з'явитися серйозний політичний гравець. Поява Сенчука в столиці декому плутала карти. Принаймні так нині говорять у Львові ті, хто професійно відстежує та аналізує політичні перипетії в нашій країні.

У перші хвилини після вбивства тодішній керівник львівської міліції генерал Віталій Максимов одразу висунув версію, пов'язану з бізнесовою діяльністю загиблого, про що повідомила Західна інформаційна корпорація (ZIK). Мало того, генерал заявив, що злочин обов'язково розкриють: «Ми вже зібрали достатньо серйозного матеріалу. Те, що вбивство буде розкрито, у мене, як керівника, що пропрацював на оперативній роботі 17 років, ніякого сумніву вже не викликає. Через півтора-два місяці в справі вбивства Степана Сенчука буде розставлено всі крапки над «і».

Однак з того часу минуло п'ять років. Надії жодної. Керівники силових структур час від часу кажуть про якісь нові обставини в розслідуванні, але далі слів справа не просувається. І не тільки стосовно вбивства Сенчука.

Загинули під час перерозподілу власності

У Львові вже можна поставити пам'ятник трьом десяткам бізнесменів із написом: загинули під час перерозподілу власності. Причому відстрілу бізнесменів передувало справжнє полювання на кримінальних авторитетів. Представників злочинного світу знищували без суду й слідства з методичною точністю. Кого застрелили, кого зарізили, кого отруїли.

Найрезонансний злочин — убивство авторитета на кличку «Завіні» на Левандівці. Лідера угруповання розстріляли невідомі в камуфляжній формі на порозі його будинку. Банду «Артура» у складі семи осіб спочатку приспали невідомим газом, а потім добивали контрольними вистрілами в потилицю. Іншого львівського «авторитета» знайшли в Празі, штовхнули на нього дитячу коляску, і поки той намагався її спинити, застрелили з пістолета. Миколу «Рокеро» вбили під час Великодніх свят, коли повертався зі Львова до Києва.

Далі почався відстріл бізнесменів та підприємців. Богдан Дацко, директор складзеркального заводу, вбитий біля прохідної підприємства. Володимир Семенюк,

розі його будинку. Банду «Артура» у складі семи осіб спочатку приспали невідомим газом, а потім добивали контрольними вистрілами в потилицю. Іншого львівського «авторитета» знайшли в Празі, штовхнули на нього дитячу коляску, і поки той намагався її спинити, застрелили з пістолета. Миколу «Рокеро» вбили під час Великодніх свят, коли повертався зі Львова до Києва.

Далі почався відстріл бізнесменів та підприємців. Богдан Дацко, директор складзеркального заводу, вбитий біля прохідної підприємства. Володимир Семенюк,

директор ринку «Південний», застрелений біля під'їзду своєї квартири. Ігоря Кульчицького, власника будівельної фірми, розстріляли поряд із шаховим клубом. Ярослава Вовчка, начальника управління транспорту та зв'язку, спалили живцем у службовому автомобілі. Богдан Опірський, голова спостережної ради фірми «Світанок», загинув біля готелю «Опера». Невідомий підійшов до машини і запитав: «Ти Опірський?» Почувши ствердну відповідь, вистрелив. Список убитих бізнесменів можна продовжити. За останні 15 років на Львівщині залишаються нерозкритими 63 резонансні вбивства та замах.

Хто контролює регіон, той контролює кордон

Економічний розвиток будь-якого регіону цікаво вивчати з історії життя найзаможніших людей цього краю. Звідки взялися фінанси, що приносило найбільший прибуток. Гроші — дзеркало бізнесу.

Двоє найзаможніших львів'ян — Віталій Антонов та Петро Димінський — можуть відкрито говорити про походження своїх капіталів. Вони їх заробили на продажах енергоносіїв. В інших історія першого мільйона трохи проблематична.

Перші десятки мільйонерів виросли на контрабанді. На початку незалежності наші кордони нагадували решето. Всі стояли й збирали гроші з контрабандистів. І митники, й міліціонери, й бандити. Що важливо, всім вистачало. Ніхто не жалівся. Навіть контрабандисти, яких обдирали на

кожному кроці. Що говорити про тих, хто контролював фінансові потоки на кордоні. Вони мали бути мільярдерами.

Перші «розбірки» в кримінальному світі Львова пов'язані саме з впливом на кордон. Місцевий криміналітет намагалися взяти під себе «київські», «донецькі», «одеські» і навіть «московські».

Невгодних ліквідовували

Робили свої потуги й представники влади та силових структур, аби неофіційно взяти під контроль транспортні перевезення через три найбільші митниці у Львівській області. Це були швидкі й шалені гроші. Головне, жодних затрат. На кордоні заробляли всі, кому не лінь. Інспектори ДАІ на тому, що супроводжували вантажі підприємців. Інакше на кожному кроці їх чекала «засада», на якій вимагали хабара. Або ставали за кілометр від пропускного пункту і з кожної машини збирали по 10 доларів. Тисячі машин за добу.

Влада теж мала своє вікно в Європу. Допомогала пропускати без митного огляду вантажі. Цим не гребували навіть керівники області.

Ті, що стояли на чолі силових відомств, взагалі нічого не робили: гроші самі пливли до кишені. Підопічні щедро ділилися з начальством. Це було щось схоже на золоту лихоманку, описану Джеком Лондоном. Тільки для галичан Аляскою стали три митниці. Саме близькість до кордону та контрабандні потоки, які давали швидкий прибуток, призвели до процвітання корупції у регіоні в усіх гілках влади. А та, в свою чергу, зросталася з бізнесовою елітою і з криміналітетом.

Шалені кошти треба було кудись вкладати. Почався новий перерозподіл власності. Дійшло до того, що вчорашні митники почали купляти підприємства й літаки. Кримінальний світ вимагав свою частку. Йшли нові розбірки, і знову лунали постріли. Нині вчорашні митники йдуть у депутати. Скажімо, в одному з прикордонних районів вибори до обласної ради виграла два митники, заткнувши за пояс усіх демократів.

Правоохоронна система регіону не могла витримати протистояння з великими грошима. Отож вона стала складовою спільної схеми під умовною назвою: «не треба мені мільйон, дайте один метр на кордоні». Професіонали покидали силові структури. Йшли в бізнес. Молоді кадри виявилися не готовими протистояти викликам часу.

І це, до речі, одна з головних причин того, чому досі резонансні злочини не розкриті.

Богдан КУШНІР.

Львів.

Фото Ігоря СЕНКАЛЬСЬКОГО.

От якби зійшлися дебет із кредитом! або Чи буде тепло мешканцям Кам'янця-Подільського

Підприємство «Міськтепловоденергія» у Кам'янці-Подільському наймолодше серед комунальних. І, мабуть, жодне з них не мало таких перипетій навколо свого народження, як воно. На численні вимоги виборців у 2008 році тодішній міський голова Анатолій Нестерук вирішив домогатися повернення в комунальну власність майнового комплексу тепловодомереж, які перебували в оренді в закритого акціонерного товариства. Адже це стратегічний об'єкт, від якого залежить комфорт та добробут 100-тисячного міста. Вирішили — зробили.

Нині в місті нова влада, яка одразу призначила директором «Міськтепловоденергії» Валерія Гордійчука, котрий свого часу вже очолював це підприємство. Новоспечений директор минулого понеділка забив тривогу: в міста величезний борг за енергоносії! Спершу звучали одні цифри, потім їх відкоригували та оголосили, що станом на кінець листопада 2010 року «Міськтепловоденергія» винна за газ 21 мільйон 356, 4 тисячі гривень. Із них 11 мільйонів 246,4 тисячі — це заборгованість, прийнята від ЗАТ «Тепловоденергія» при передачі цілісного майнового комплексу в комунальну власність. Свого часу про неї міська влада повідомляла таке: цей борг реструктуризовано на кілька років, демонстрували і платіжні документи, якими акуратно перераховувалися частини боргу помісячно. Новий керівник виявив, що й заборгованість за електроенергію у сумі понад три мільйони гривень.

— А загалом кредиторська заборгованість підприємства ста-

новить 27 мільйонів 718,5 тисячі гривень, — каже пан Гордійчук, — якщо додати нарахування із зарплати (залишок за жовтень), банківський кредит тощо. Є й п'ять із половиною мільйонів, нарахованих екологічною інспекцією в Хмельницькій області за перевищення ГДК та відсутність дозволу на спецводокористування за період роботи з початку лютого 2010 року. Наразі справа в суді.

Почувши такі новини, не один кам'янчанин пережив не-малу тривогу: а що ж буде взимку? Чи не замерзне родина в холодних стінах? Адже розмова з боржниками, як відомо, одна: лімітів на газ не отримає. Проте, чи слід лякати більшість мешканців міста, які нібито й непогано розраховуються за спожите тепло та воду?! Населення, до прикладу, заборгувало лише 1,5 мільйона гривень. Комунальному підприємству слід ретельніше працювати з боржниками. Тим часом воно має й значну дебіторську заборгованість, яка становить понад 18 мільйонів гривень (різниця в тарифах).

Зазвичай щороку держава відшкодовує її. На сьогоднішній день комунальне підприємство, не встигши зіп'ятись на ноги, щомісячно отримує збитки до трьох мільйонів гривень здебіль-

інтересах держави в особі Кам'янець-Подільської міської ради до ЗАТ «Тепловоденергія» про стягнення 13,5 мільйона гривень невикористаних амортизаційних відрахувань.

шого через те, що з першого серпня 2010 року зросла ціна на газ для населення на 50 відсотків і становить 1309,20 гривні з ПДВ за 1000 кубічних метрів. У чинних тарифах для населення закладено ціну газу в розмірі 685,99 гривні. Про зростання тарифів уже з Нового року говорять як про щось неминуче. Міський виконавчий комітет має ще один резерв. Нещодавно Господарський суд Хмельницької області задовольнив позов прокурора міста Кам'янця-Подільського в

...Керівництву українських міст щороку доводиться вести переговори в столиці з приводу погашення різниці в тарифах. Як правило, вони завершуються позитивно для територіальних громад. Чи могли б уваяти такі реверанси найвищої влади міста європейські? А згадану суму звалити на плечі місцевого бюджету було б і справді несправедливо. Та й вільних коштів таких у ньому немає, і картина ця типова для багатьох органів місцевого самоврядування українських міст, поде-

куди ситуація, можливо, ще гірша. Коригування тарифів з Кам'янця-Подільського вже подано в НКРЕ. За оцінкою місцевих економістів, ситуація не плачевна, якщо держава поведе себе по-державному: різницю відшкодує та врегулює тарифи на майбутнє. Тоді й комунальне підприємство виживе, й тепло в квартирах буде.

Однак у місті все ж таки сталася «енле». Новим директором було виявлено, що з початку опалювального сезону лічильник чомусь самовільно дораховує щогодини приблизно по 400 кубічних метрів газу, який фактично не спожитий підприємством «Міськтепловоденергія». За поясненнями пана Гордійчука, це відбувається через те, що ТЕЦ нині отримує газ із мережі, що призначена для постачання блакитного палива для всього населення, хоча для неї відведено іншу мережу. Хто за це відповідь? Міська влада запевняє: вона тримає проблему на контролі й має надію, що найближчим часом вирішить усі питання з газом для «Тепловоденергії». Та все ж у місті через поспішні заяви таки посялася тривога: чи не станеться так, що стратегічне комунальне майно знову намагатимуться повернути в приватну власність?! Новий міський голова Михайло Сімашкевич запевняє, що цього не станеться, підприємство має належати громаді міста. До речі, таке само рішення не так давно приймала й міська рада минулого скликання, зазначивши, що відчуження комплексу можливе тільки через загальноміський референдум. Власне, як того й вимагала громада.

Віра ШПИЛЬОВА.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

Ринковий нагляд по-нашому: бракороби попереджені, значить, озброєні

Банальний похід до магазину будь-кому з нас може коштувати життя. Так, чарка віскі ледь не стала останньою в житті клієнта інтернет-крамниці, яка реалізовувала «елітний» алкоголь. «На замовлення податкової інспекції Шевченківського району міста Києва наші фахівці проаналізували вміст цього напою, — розповідає начальник Науково-дослідного центру випробувань продукції Державного підприємства (ДП) «Укрметртестстандарт» Володимир Семенович. — У віскі, яким отруївся споживач, «зашкалював» ацетон. За норми не більш як два міліграми на дециметр кубічний така само кількість рідини у пляшці містила 7900 міліграмів ацетону. Швидше за все, сировою для виготовлення віскі слугував технічний спирт.

Як з'ясували податківці, алкоголь у віртуальному магазині реалізовували без акцизних марок і за підозріло доступними цінами: шотландський віскі «Ханкі Банністер» коштував 100 гривень, а французькі коньяки «Хеннессі» та «Ремі Мартін» 20—30-річної витримки (eXtra Old) — по 150 гривень за пляшку. На вигляд фальсифікат практично нічим не відрізнявся від оригінальних напоїв.

За потреби в ДП «Укрметртестстандарт» можуть підготувати національну доповідь про те, чим і як труять вітчиз-

За 10 днів у наших магазинах і на складах встигають прибрати всі неякісні та просторчені продукти, каже заступник генерального директора ДП «Укрметртестстандарт» Володимир Місячний.

няного споживача. Підприємство працює в системі Держспоживстандарту. От тільки за браком державного фінансування випробування сумнівної продукції найчастіше проводять коштом випадкових замовників — приватних підприємств або окремих осіб, які хочуть з'ясувати, що вони купують собі до столу.

У хроматографічній лабораторії ДП «Укрметртестстандарт» у продуктах шукають штучні барвники, синтетичні ароматизатори і консерванти. «Такі добавки заборонено використовувати у виробництві йогуртів та інших молокопродуктів, — розповідає керівник лабораторії Володимир Кіщенко. — Проте під час перевірок ми їх знаходимо. Навіть у тих товарах, які позиціонують як дитячі».

— Іноді можна почути, що лабораторії ДП «Укрметртестстандарт» та інших підприємств Державного комітету з питань технічного регулювання і споживчої політики дублюють функції інших відомств, зокрема МОЗ, але мене це відверто дивує, — зізнається Володимир Семенович. — Санітарно-епідеміологічна служба інспектує торгівлю і перевіряє товари на предмет безпеки. А ми, крім того, ще й ідентифікуємо продукт — перевіряємо його на відповідність споживчому маркуванню. Адже свідомість наших підприємців перебуває на надто низькому рівні: спред продають під виглядом вершкового масла, у бляшанці з написом «згущенка» пропонують пальмову олію, підфарбовану титановими білилами.

За кризових умов виробники прагнуть зменшити собівартість товару і масово замінюють дорогу сировину дешевою. Так

і з'являються фальсифіковані сири, сметана та йогурти, у виробництві яких корови практично не задіяні.

— У травні цього року до нас звернувся народний депутат України Святослав Олійник: виборці поскаржилися на якість вершкового масла, що продається в регіональній торговельній мережі, — пригадує Володимир Семенович. — Він зробив депутатський запит в АМКУ, МОЗ і Держспоживстандарт. Наш комітет відповів: раді допомогти, але коштів катма. Тоді він сам закупив і профінансував випробування 23 зразків вершкового масла. Ви можете собі уявити, щоб так купували масло окремі депутати Бундестагу, тому що з федерального бюджету на це не виділяють коштів?

— Немає потреби. У Німеччині з бюджету фінансують навіть недержавні організації, які займаються споживчою експертизою... То чим закінчилася «масляна» історія?

— 12 із 23 пачок масла «Селянське» (всі — від дрібних маслопереробних заводів) містили фальсифікат: підприємці замінили дорогі тваринні жири рослинними — хто на 10, а хто і на 50 відсотків.

— І як покарали фальсифікаторів?

— А хто казав, що їх покарали? Оплачені приватними особами випробування не мають жодних юридичних наслідків. Санкції можна застосувати тільки тоді, коли зразки відбирав інспектор регіонального управління у справах захисту прав споживачів Держспоживстандарту або управління з питань захисту прав споживачів місцевої держадміністрації. Тому десь через місяць на три підприємства із тих 23 виїхали наші державні інспектори і знову відібрали масло. Ми його ще раз перевірили: жодних претензій! Напевно, інформація дійшла до виробників раніше. Але ж уміють робити якісні харчі, якщо захочуть!

Щоб примусити виробника поважати права споживача, потрібно запровадити повноцінний ринковий нагляд, який давно працює в країнах ЄС. Правову базу для цього має створити внесений Президентом проект закону «Про ринковий нагляд і контроль продукції», який нині під дещо зміненою назвою («Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції») готують до другого читання.

В Європі під ринковим наглядом зазвичай розуміють раптові перевірки товарів — промислових, харчових продуктів та ліків, — які реалізують у торговельній мережі. Але в Україні цей термін переклали та впроваджують по-своєму.

— Законопроект не вилучає головної перепони, яка фактично унеможливує здійснення будь-яких перевірок, — каже заступник генерального директора ДП «Укрметртестстандарт» Володимир Місячний. — Про плановий візит інспекторів компетентні органи й надалі мусять попереджати суб'єкт господарювання за 10 днів, до того ж у письмовій формі. Цього вимагає чинний Закон «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності». Уявіть, якиби так діяла міліція, і перш ніж «потурбувати» злочинця мусила заздалегідь його переписати!

За 10 днів у нашому магазині чи на складі встигають прибрати всі «інструменти злочину». Натомість за кордоном виробник чи продавець навіть не здогадується, в якій крамниці і в якій країні Євросоюзу сьогодні перевірять його товар. У разі виявлення небезпечного йогурту чи неякісної автомобільної деталі їх «автори» будуть змушені відізвати сумніву продукцію з торговельних закладів усіх країн ЄС. Окрім зіпсованої репутації, порушникам загрожують рекордні штрафи. Пій-

Інженер Ольга Крупа визначає вміст барвників у продуктах.

мані на гарячому бракороби можуть збанкрутувати або назавжди згорнути свою діяльність у певному сегменті споживчого ринку.

У нас і штрафи гуманніші, і кримінальну відповідальність, яку запроваджує проект закону про ринковий нагляд, застосувати практично неможливо — через «білі плями» в законодавстві.

З ухваленням законопроекту про ринковий нагляд товари перевірятимуть передусім у торговельній мережі, тобто тільки на ринку. Завітати до виробника інспектори зможуть лише за наявності обґрунтованих підстав. Але в тексті документа дуже багато «підводних каменів», кажуть в «Укрметртестстандарті». Тому навіть низки обґрунтованих підстав може виявитися недостатньо, щоб підприємець допустив інспекторів на свій склад готової продукції або на виробництво.

Якщо проведена органами держнагляду експертиза довела вади товару, його виробник має компенсувати витрати на її організацію. Така європейська практика. Проте наші бракороби не зобов'язані відшкодовувати жодних витрат. За згаданим законопроектом витрати на відбір зразків та проведення експертизи покладено виключно на державу. До того ж органи ринкового нагляду мають попередньо відшкодувати суб'єкту підприємницької діяльності вартість відібраних у нього зразків продукції — так само коштом держави.

— І тому в законопроекті не згадано про державні стандарти?

— Саме тому. Згідно з цим документом, продукцію перевірятимуть на відповідність технічним регламентам — це наші аналоги європейських директив. Нині в Україні розроблено лише 31 технічний регламент, із яких чинними є шість. Якщо в законі не записати, що продукція має відповідати іншим нормативним документам — стандартам і технічним умовам, — то значна кількість товарів з високим ступенем потенційного ризику взагалі не буде охоплена ринковим наглядом.

До речі, наші державні стандарти згідно з технічними регламентами мають слугувати доказовою базою безпечності продукції. Щоправда, для цього їх ще треба гармонізувати з європейськими, а в Україні через брак фінансування встигли переглянути тільки 7 тисяч стандартів.

На Заході за будь-який неякісний продукт насамперед відповідає виробник. Якщо товар зіпсувався з вини посередників чи продавців, то шукати винних і судитися з ними — це вже справа виробника. У нас крайнім завжди залишатиметься продавець, якщо він документально не підтвердить походження товару.

Якою буде загальна система контролю, уявити дуже складно. У законопроекті серед органів державного ринкового нагляду згадано тільки митницю, яка контролюватиме імпорт. Решту учасників процесу має визначити Кабмін, хоча, за висновком

ДОВІДКОВО

Вітчизняна промисловість виробляє продукцію за багатьма стандартами: національними (яких близько 12 тисяч), міждержавними (зокрема, ГОСТами колишнього СРСР) та галузевими. Крім того, чимало підприємств виготовляють її за технічними умовами (яких зареєстровано близько 52 тисяч), нагадують в ДП «Укрметртестстандарт». Виходить, за відсутності технічних регламентів увесь цей асортимент взагалі випаде з поля зору органів державного нагляду.

Та найцікавіше, що запроваджувати ринковий нагляд в Україні чомусь вирішили не з харчового, а з промислового ринку. Найпроблемніші товари — харчові продукти, алкоголь і тютюн — взагалі опинилися поза зоною дії нового законопроекту!

Схоже, в ухваленні цього документа передовсім зацікавлені імпортери, але водночас «зелене світло» вмикають і перед вітчизняними виробниками несправжнього масла чи фальсифікованого сиру.

— *Проектами законів «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» і «Про недопущення обігу в Україні небезпечної продукції» (остання назва законопроекту — «Про загальну безпечність нехарчової продукції») скасовується декрет Кабміну «Про державний нагляд за додержанням стандартів, норм і правил та відповідальність за їх порушення», згідно з яким ми перевіряли виробників та оптових продавців харчової продукції, — додає Володимир Місячний. — Тепер вони стають недоторканими: обов'язкова сертифікація продуктів харчування вже скасована, чинну систему перевірок незабаром розбалансують, а ринковому нагляду харчовий ринок не підлягатиме.*

Порядок на промисловому фронті теж не гарантовано. Згідно із законопроектом про ринковий нагляд якість нехарчових товарів не перевірятимуть — державу цікавитиме тільки їх безпечність.

— Гадаєте, що в Європі товари перевіряють винятково за показниками безпечності? Це не відповідає дійсності, — переконує Володимир Місячний. — Мені здається, що ми намагаємося не так скопіювати європейські підходи, як ви-найти свій велосипед з окремими євро-деталлями.

науково-експертного управління Верховної Ради, це суперечить законам України і Конституції.

Та в будь-якому разі створення нових контролюючих структур потребуватиме чималих бюджетних асигнувань. Витратитися доведеться не тільки на зарплати, комп'ютери та офіси, а й на підготовку фахівців з ринкового нагляду, яких, за визнанням експертів, треба навчати від 5 до 10 років.

— Законопроект потребує серйозного доопрацювання, — підсумовує Володимир Місячний. — На запровадження нової системи контролю необхідно передбачити перехідний період — щонайменше три роки, які підуть на розробку технічних регламентів, гармонізацію доказової бази та створення самої служби державного ринкового нагляду. До речі, сусідній Польщі на це знадобилося як мінімум три роки.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

P.S. Цікаво, що національні системи ринкового контролю в ЄС можуть мати значні відмінності. Кожна європейська країна сама обирає, як здійснювати ринковий нагляд з огляду на економічну ситуацію, забезпечення виробників новітніми технологіями, засобами вимірювань та методами випробувань і, зрештою, зважаючи на особливості національного менталітету і культури виробництва. Усі ці нюанси мають враховуватися згідно з директивою Європарламенту та Ради ЄС 2001 року «Щодо загальної безпеки продукції» та рекомендаціями Європейської Економічної Комісії ООН. Цікаво, що, з огляду на нашу ментальність, візьме за взірця Україна?

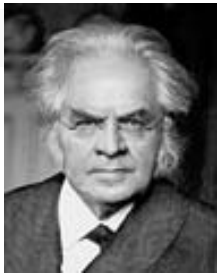
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ДО РЕЧІ

Раніше закупівлю зразків продукції для перевірки її якості фінансували продавці або виробники. Проте майже три роки тому, після набрання чинності Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та змінами до Закону України «Про захист прав споживачів», витрати на споживчу експертизу переклали на держбюджет. Останні три роки під час ухвалення кошторису країни державні мужі «забували» передбачити на це кошти...

Харчові продукти, алкоголь і тютюн взагалі опинилися поза зоною дії нового законопроекту!

Меморіал пам'яті бойових побратимів, полеглих на афганській війні, відкрили та освятили в місті Чорткові, *повідомляє прес-служба Тернопільської облдержадміністрації*

Студенти та викладачі Львівського університету імені Івана Франка віддали данину пам'яті й шани «адвокату львівського студентства» і захисникові права українців на рідну мову — норвезькому письменникові та громадському діячеві, лауреатові Нобелівської премії 1903 року Бйорнстjerne Бйорнсону (*Укрінформ*)

Княгиня Болеслава — автор «Слова о полку Ігоревім»?

«Слово о полку Ігоревім» — найзагадковіший твір світової культури. Тож хто написав цей великий твір?

На це запитання, здається, знайшов відповідь відомий російський письменник Юрій Сбітнев, діди й прадіди якого родом із Новгорода-Сіверського. Нещодавно Сбітнев презентував у Чернігові дослідницьку роботу «Таємниці рідного Слова», у якій наводить свої трактування відомого твору. Він упевнений, що автор «Слова...» — жінка. Чому?

Почнімо спочатку

— Не помилюся, — каже письменник, — якщо можливих авторів рахують уже сотнями. Нехай моя версія буде навіть тисячною, але вона у своєму роді єдина.

Усі дослідники (крім, здається, двох) упевнені, що поему написав чоловік.

— А які докази того, що автор — жінка?

— Почну з головного. З любові. До князя Ігоря. Цю любов помічали багато які дослідники, і вона певною мірою бентежила їх, оскільки ніяк не могла бути пояснена. Уявіть, що такою ось чистою сестринською любов'ю обдаровує невдачливого князя дружинник або боярин, або рівний йому за званням. Не може того бути, й не було! Але приклади цієї щедрої жіночої любові розсіпані по всій поемі! Така само любов подарована й великому князеві Святославу Всеволодовичу — одному з головних героїв поеми. Чимало дослідників «Слова...» вважали, що автор — близька людина Святославу Всеволодовичу. В нашому випадку значно ближча — дочка! Ця дочірня близькість легко читається в «Слові...» у кожному згадуванні про князя. Був він не надто удачливий, але в «Слові...» постає як гідний і мудрий правитель Русі, сильний полководець, авторитет, яким може бути тільки батько своїм дітям. Таким Святослав Всеволодович у житті не був, але такий він у сприйнятті автора: по-сімейному зворушливо-близький — мудрий, добрий, ов'язаний широю жіночою любов'ю, тільки дочірньою. Чого варта одна фраза: «...тогда Великий Святославъ изрони злато слово, со слезами смѣшено...» Йдеться про плач Святослава, про звичайні сльози, які не зміг стримати великий князь. І вони не ознака слабкості, а свідоство його чуйної душі, що сприймає чуже нещастя як своє. Все сказане далі Святославом переконує нас у цьому. Тут автор, як і у всьому, що пов'язане з іменем великого князя, не просто свідок, але духовний співчасник, яким може бути тільки дуже близька людина. З дочірньою любов'ю виписано цей образ, саме з дочірньою. І все, що стосується поразки Ігоря, аж до звернення до всіх князів руських — це одне глибоке, щире співчуття жінки. Смію стверджувати, що жоден чоловік не зміг би виразити словом того великого суму й любові, тієї жіночої ласки, що буквально розлита від початку й до кінця в цьому великому творі.

— Але в багатьох українських літописах, написаних канцеляристами, ченцями, теж простежується любов до героїв, наприклад, до Богдана Хмельницького...

— Однак любов, і не тільки до двох названих князів, у поемі не написана — вона висловлена. А висловити жіночу любов може тільки жінка. Колись,

розмовляючи з Борисом Рибаким, я сказав, що сприймаю «Слово о полку Ігоревім» як плач. Він не відкинув мого припущення. «Слово...» — перший писемний плач. І плачів таких незвично багато в поемі: плачуть дружини, які втратили чоловіків; плачуть «вспеша» діви «на брезѣ синего моря», плачуть дерева, трави; плаче великий князь Святослав Всеволодович, плаче вся Русь... А візьмімо хоча б неперевершений шедевр — «Плач Ярославни»: «Полеchio, рече, зегзицею по Дунаеви; омочю бєбрынья рукавь вѣ Каяле рѣцѣ, утру Князю кровавья його рани на жестощѣмъ ѣго тѣлѣ...» Чи міг це висловити чоловік? Плачі від древньої Русі й до нинішніх днів виконували тільки жінки.

Отут слід сказати про роль жінки в житті Древньої Русі. Жінки тоді були вільні й шановані. Вони на Русі були не просто рівноправні з чоловіками, а й шанувалися як хранительки родинного вогнища й «дєдних» традицій — «свѣчаєв и обычаєв». Жінки були освічені на відміну від чоловіків. І походило це ось звідки. Хлопчика в князівських родинах до восьми років виховувала й учила мати. Всю мудрість миру княгиня зобов'язана була передавати синові до цього віку: вона вчила його читати, писати, рахувати, Божого слова, розвивала інтелект. Хлопчик, який посвячувався в князі, мав бути грамотним. А для цього матір повинна сама бути освіченою. У вісім років хлопчика віддавали «на чоловічу половину», він опановував «чоловічі» науки, наставляли його в цьому батько та воеводи. Освіта ж дівчинки не переривалася у вісім років, а поглиблювалася і розширювалася. У цьому віці її вже сватали за судженого й часто забирали в сім'ю майбутнього чоловіка, де ще кілька років до весілля опановувала вона різні науки. Займалася цим свекруха — «зведена, споріднена кров» (від давньоруського «свековаться» — поріднитися) — знову жінка! Та й потім, навчаючи вже своїх дітей, жінка продовжувала вдосконалюватися в знаннях. Жіноча Русь поголовно була грамотна. Тепер це до-

ведено, є речовинні підтвердження — берестяні грамоти, веретенця, посуд, з написами, і часом дуже талановитими, жіночою рукою. Я не хочу стверджувати, що на Русі тоді не було високоосвічених чоловіків, але що жінка була загалом більш освічена — це факт.

Хто така ходина?

— У «Слові...» все-таки немає прямої вказівки на авторство. Як ви «вираховували» конкретну особистість?

— Тодішні автори часто засекречували своє ім'я наприкінці твору, називаючи себе в третій особі. Цей літературний прийом — приховану авторську «печатку», підпис — «сфрагиду», у давньому тек-

ка. У його перекладі: «Сказали Боян и Ходына, Святославовы песнотворцы старого времени Ярослава, Олега-князя любимцы...»

— Але чи було таке ім'я в ту епоху?

— Справді, імені Ходина немає в писемних пам'ятках нашої історії. Але було Ходинське поле в Москві, протікала там і однойменна річка. У новгородських селах із часів створення «Слова о полку» відома волость Ходини, яка йменувалася також Ходинами та Ходинцями. Безперечно, всі ці форми походять від давньоруського слова «ходина».

— Що ж воно означає?

— Дивно, але це рідке слово супроводжувало мене все життя. Уперше почув його в ранньому дитинстві в дуже сумній пісні, яку співала моя бабуса Марфа. Потім замолоду, коли служив в армії.

Наша частина на літо виїжджала у військові табори, в лісову Мещеру, далеко від населених місць. Але поруч були великі торфорозробки, де працювали молоді жінки, вербовані з південних районів Росії. Десяток бараків, їдальня, магазинчик, танцювальний. У вихідні там грала радіола. Туди й вирушали шонеділі служиві нашої частини. Не кожен заводив тісне знайомство з поселенками. Але які потім вигадувались оповідки про любовні пригоди! І цим грішили ми всі, без винятку. Усі — «ходоки», крім Льоні Обухова. Був він родом з Вологодчини, на вигляд як хлопчик, але по-старечому розважливий. Льоня був єдиним із нас, хто не ходив у звільнення на торфорозробки. Пояснював просто: «А навіщо? Там одні «ходини». Тоді я зрозумів це як споріднене до «ходока», але в жіночому роді. Високоморальним був Льоня. До речі, в армію пішов він замість свого старшого брата, який був одружений і мав дітей.

Наступна зустріч із цим словом відбулася значно пізніше, у моїх мандрівках Далеким Сходом. Капітан великого рибальського рефрижератора, де на обробці риби працювали тільки жінки, сказав співчутливо: «Шкода мені їх, а що поробиш. Мужика на обробку не затягнеш. А цим і на землі радості немає. Всі, як одна, вдови та розлучені, одне слово — ходини...»

Трохи пізніше довелося знову зустрітись з «ходиною» уже у тверських селах. Бабця в тих краях якось, розповідаючи про своє життя, промовила: «Маманя моя, гірка ходина, більше за все життя заміж-то й не пішла».

А вже в сімдесятих роках, у Болгарії, я запитав у своєї перекладачки Іванки Васевої, чи є в болгарській мові слово «ходина». Вона відповіла: «Є, так називали дружину турка, виведену з гарему».

І ось останнє. Поруч із нашим будинком, у сусіда, працює бригада тесль із Білорусії. Запитую: «Слово «ходина» у білоруській мові є?» І раптом старший з них каже, та так сумно: «И пошла-а-а ходы-ы-ына по миру гуляти-и-и-и...» Господи, та це ж та пісня, яку співала моя бабця! Із цього починалося, до того й повернулося. У дитинстві я запитав бабусю: «Про що ти співала?» — співала вона по-білоруському. «Про самотню жінку, про гірку її долю», — відповіла.

Виходить, що ходина — дружина, яку чоловік «відіслав» від себе. У Древній Русі нелюбих

дружин князі відсиляли або в дім батька, або в монастир. Про це відомо з літописів і народних пісень.

Яким глибоким і гірким змістом наповнене це слово, що збереглося в народі із старовини до нинішніх днів! А ось у російській літературній мові у своїй первозданності збереглося воно тільки в «Слові о полку Ігоревім». І виходить, що «ходина» зовсім не ім'я, а «відіслана до батька дочка». І батько її — Святослав, а вона «ходина Святославля». Але продовжимо читати далі. В стародавніх літописах дуже часто, щоб визначити, про кого йдеться — про дружину чи про дочку князя, не вказується їхнє ім'я, а пишеться: «Мстиславля», «Ростиславля», «Ярославля», «Святославля»... Але в рядку, що його розбираємо, крім дочки Святослава, є ще одна жінка: «Ярославля Ольга» — або дружина, або дочка Ярослава. Якби автор «Слова...» говорив тут про князя Олега, йому не треба було б вдаватися до такої форми. Та до того ж називати його «коганя», що не одне й те саме з відомим у літературі тюркським словом «каган», котре перекладають як «князь». До того ж Олег Святославич не був ні владикою, ні володарем.

Однак слово «коганя» с давніх давен було відомо в іншому значенні — як «дитя», «крихітка», «малю». «Коганя хоти», де «хоті» означає «улюблена» («хоть» — хотіти, бажати, любити), улюблене дитя. Так воно й написано. Але чиє улюблене дитя? «Ярославля Ольгова коганя хоти». Тут ідеться не про Ярослава й Олега, а про Ярославову Ольгу — дружину або дочку Ярослава. «Ярославові Ольги дитя улюблене». Ярославова Ольга тут — дружина Ярослава Осмомисла. В такому прочитанні це означає, що та сама ходина Святослава ще й улюблене дитя Ярославової Ольги: «Сказала бояни, ходына Святослава, суть творящая старого времени, Ярославовы Ольги дитя любимое...» А чи є така в нашої історії? З'ясовується, є! І долю цієї великої жінки, її творчість можна простежити за давньоруськими літописами. Що я і зробив.

Звернімо увагу же раз на рядок у новій транскрипції: «Рекъ Боян и Ходына Святъславля, пѣтворца старого времени, Ярославля Ольгова коганя хоти». Це власноручний підпис під закінченим нею оповіданням — про все, що ми доводилися до цього, оповіла «песенница», «сказительница» ходина Святославля... Чимало науковців стверджують, що саме цим завершується «Слово...». Все подальше — пізніша приписка іншого автора.

Історія Болеслави

— Й ви можете назвати ім'я жінки, яка написала «Слово...»?

— Ось про що прочитав я в літописах. В 1167 році Святослав Всеволодович (один із головних героїв «Слова...»), тоді князь чернігівський, видав свою дочку Болеславу за сина галицького князя Ярослава (у поемі він Ярослав Осмомисл) — Володимира. Тієї пори на Русі віддавали дівчаток заміж дуже рано, але це не було вступом у шлюб, а тільки входженням у нову сім'ю із правом рідної дитини. Таким чином, мати майбутнього чоловіка ставала й матір'ю майбутньої його дру-

ПОДРОБИЦІ

Україна передала Ермітажу його експонат. Росіяни не поспішають робити жести у відповідь

За підрахунками українських істориків та мистецтвознавців, у Росії зберігається близько 30 тисяч предметів мистецтва, що належать Україні.

Україна передала російському державному Ермітажу викрадений звідти у 2005 році експонат — вазу XIX століття. Місцем для проведення церемонії передачі культурної цінності обрали київський Музей мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків.

Співробітники цього закладу мріють також повернути з Ермітажу частину своєї колекції. Утім, російська сторона радить не плекати марні надії, повідомляє радіо «Свобода».

Ваза XIX століття з безбарвного скла на підставці «накладного срібла» була виявлена в Україні через рік після крадіжки з Ермітажу. Від того часу тривала процедура повернення, що складається з кількох експертиз та судових засідань.

Зрештою культурна цінність повернулася до рук господарів. Відбулося це у київському Музеї мистецтв імені Ханенків, який за радянської доби також втратив частину своєї колекції. Кілька цінних картин тепер зберігаються саме в Ермітажі.

Про це розповіла директор музею Ханенків Віра Виноградова. «У 20—30-ті роки з музеїв забиралися експонати, через Держторг продавалися за кордон, — каже вона. — Але деякі речі не продавалися і осідали в центральних музеях. Там є більше шести наших робіт. Найцінніші: перської роботи акваманіл, десь XIII сторіччя, надзвичайно рідкісна річ; картина Натуара, французького художника, «Амур, що точить стріли»; ще декілька французьких пейзажів».

Утім, картини з музею Ханенків навряд чи повернуться до України, заявив радіо «Свобода» заступник директора Ермітажу Георгій Вілінбахов.

«Я привіз усю документацію по цих предметах, щоб створити віртуальний каталог колекції Ханенків. Що стосується передачі з музею до музею, то, на мою думку, це справа доволі безперспективна. У роки між революцією та Другою світовою війною тодішній уряд до музейних колекцій ставився по-варварськи. Якщо ми зараз складемо список картин із Ермітажу, котрі перебувають не в Ермітажі, то це буде близько 18 тисяч предметів мистецтва, що є у різних музеях, зокрема України», — зауважив Вілінбахов.

Не сприятиме поверненню культурних цінностей до України і поглиблена співпраця з Росією у сфері культури, задекларована чинною владою.

Державна служба контролю за переміщенням культурних цінностей через кордон не має повного і достеменного переліку експонатів, що протягом радянської доби були вивезені з України до російських музеїв.

За підрахунками українських істориків та мистецтвознавців, у Росії зберігається близько 30 тисяч предметів мистецтва, що належать Україні.

Тим часом, взаємний обмін вивезеними експонатами залишається непропорційним. Якщо з Росії в Україну повернулося кілька десятків предметів, то культурні цінності, відправлені у зворотному напрямку, вже рахують на сотні.

жини. Якщо дівчинка була мала літами, то все її виховання, навчання, турбота й любов лягали на плечі й душу названої матері — свекрухи. В родину галицького князя Болеслава ввійшла дівчинкою дванадцяти-тринадцяти років. А названою її матір'ю стала дружина Ярослава — Ольга, дочка Юрія Долгорукого (в «Слові...» — «Ярославля Ольга»). І для неї на довгі роки Болеслава стала улюбленою дитиною («когання хоти»). Крім старшого сина Володимира, у сім'ї була ще дочка Єфросинія, яку видали заміж за Ігоря Святославича в 1169 році (в «Слові...» — Ярославна).

— А як Болеслава стала «холодною»?

— Народилася Болеслава в Новгороді-Сіверському в 1154 році. У сім'ї Святослава Всеволодовича діти, безперечно, любили словесний дар батька. І не тільки в моралі, але в умінні розповідати билину, казку, розказати про своє дитинство й життя... І все це було сприйнято, увібрано в душу Болеславою. Три останні роки дитинства вона провела знову-таки поруч із Ігорем. У них були спільні завави, інтереси, спільні листівці для читання. І спільні вчителі. Одного з них — літописця, пізніше ігумена Києво-Печерської лаври Полікарпа — зберегла нам історія. І що дуже важливо, були Болеслава з Ігорем однодумцями в сприйнятті своєї Батьківщини.

У рік 1167-й велика перезва з молодого нареченою Болеславою вирушила в благословенний стародавній Галич. Їхав у ній сватом уже не хлопчик, а молодий князь, Ігор Святославич, онук Олегів. І як виявилось, їхав до своєї долі — Ярославни.

Галич нічим не нагадував Новгород-Сіверський, Чернігів і навіть Київ, та й ті давньоруські міста, це довелося бувати Болеславі. Князівський двір розташовувався на вершині крутої гори над притокою Дністра, у кам'яному палаці. Князівська гридниця була теж незвичайною — тронна зала з високим князівським місцем, прикрашеним золотом, дорогим камінням та оксамитом. «Галичскы Осмомыслѣ Ярославе высоко сѣдиши на своемъ златокованнѣмъ столѣ».

Уперше побачила тут Болеслава тих, хто через два десятиліття заповнить київську гридницю її батька: «Ту Немци й Венедици, ту Греци й Морава...» Багатоликий і багатозумний був двір. Тут гостював багатоплемінний, вельми знатний і багаторозумний люд. Жив тоді в Галичі й великий руський книжник Тимофій. Галицький двір був відомий як двір освічений. Тут говорили багатьма іноземними мовами, переписували старі й писали нові книги, «суть творили старого времени» — вели літописання.

Але й двір чернігівський був настільки само «многоумен» і багатий на книжність. Болеслава на час входження в нову родину була грамотна, досягла успіхів у писанні й читанні. Стати «пѣстворцом» вона мала можливість із дитинства. Жінка-літописець на Русі не рідкість. Але про це в нас якось не заведено говорити.

У родині Ярослава Галицького, крім старшого сина Володимира, відома ще й дочка Єфросинія, трохи молодша за брата, годилася Болеславі в подруччя. Вони прожили в тісній сімейній дружбі три роки. В 1169 році Ярослав віддає дочку заміж за Ігоря Святославича. В «Слові...» вона Ярославна. Після заміжжя і від'їзду до Новгорода-Сіверського рідної дочки княгиня Ольга, дружина Ярослава, всю свою любов віддала дочці названій, звідси й «когання хоти».

Жилося їм у Галичі непросто. В 1173 році літопис зазначає: «В томъ же лѣтѣ выбѣже княгиня Ярославля з Галича въ Ляхы съ сыномъ Владимиромъ... і мнози бояре с нею». Втеча Ольги Юріївни з Галича була спричинена тим, що Ярослав Осмомисл привів у дім коханку Настаську із суразенком-сином. Тому й прізвисько в нього таке, адже в народному розумінні «осмомисл» — розпусник. До речі, це прізвисько вжито тільки в «Слові о полку Ігоревім».

Майже рік провели втікачі на чужині. Судячи з літописів, князівська Русь співчуває Ользі й засуджує невірного чоловіка. Князь Святослав Мстиславич, онук Мономаха, дає Володимирю, чоловікові Болеслави, місто Червень і цілує хрест, щоб допомагати йому у всьому. Князь турівський Святополк кличе княгиню до себе в Турів, обіцяючи піти на Ярослава війною: «А князя твого имем». І ще чимало князів на Русі готові до походу на Ярослава, щоб допомогти гнаний княгині Ользі з дітьми. Дорогою до дарованого Володимирів міста Червень він одержує звістку знову-таки від Святополка Турівського: «Пойди скорее к Галичу. Отца твого яли, а приятелей його... избили, а естъ твой ворог Настаська». Далі літописець повідомляє: «Галичани же накладаше огонь сожгоша ю (Настаську), а сына ея в заточение послаша, а князя (Ярослава) вдовивше ко хресту, яко ему имѣти княгиню въправду, и тако уладившеся». Але миру в родині не вийшло.

Уже в наступному 1174 році «выбежал Владимир, сын князя Ярослава Галицкого, к Ярославу Изяславичу в Луцк, тот взялся ему искать волости у отца его. Ярослав же Галицкий послал к Ляхам за помощью и дал им 3000 гривен серебра и два города на кормление. И послал в Луцк сказать Изяславичу: «Пусти сына моего ко мне, аль пойду на тя ратью!» Тот, испугавшись, что пожгут его волости, отправил несчастную семью в Торцк к Михалку, к брату княгини Ольги». Але й у Михалка не знайшли втікачі спокою. Князі Ростиславичі — Рюрик і Давид (обидва згадуються в «Слові...») обложили Торцьк. Однак Володимира із княгинєю Ольгою там уже не було. Цікаво, що в усіх цих подіях, відзначених літописом, ім'я Болеслави не згадується. Не названа вона й далі. Але те, що вона перебуває із чоловіком і свекрухою — безперечно, і це підтверджує безіменний автор. Передбачаючи загрозу, що нависла над «галицькими втікачами», Святослав Всеволодович пропонує їм притулок у себе: «И оттуда (з Торцька) позвал Святослав, тесть его (Володимира), их в Чернигов». Далі літописець повідомляє, що збирався Святослав відправити їх у Суздаль до Андрія Боголюбського, ще одного брата Ольги, але не зробив

чому вбили князя Андрія. Нам відомо, що Ольга з Болеславою встигли до того прийти в Суздаль. Зазначимо тільки, що «Повість про вбивство Андрія Боголюбського» — найяскравіша за своїми художніми досто-

їнствами в усьому давньоруському літописанні, знову-таки почерком своїм у багатьох місцях близька до «Слова о полку Ігоревім». Написана вона, безсумнівно, людиною, близькою Андрію Боголюбському, і очевидно тих страшних подій, свідками яких були княгині Ольга й Болеслава.

Відновлюючи події в родині Ярослава Галицького, ми все ще не знайшли шукане нове ім'я Болеслави — ходина. Та й немає його в давньоруському літописанні, як і немає самого імені княгині. Однак це не заважає встановити суть того, що відбувалося в подальшому її житті. Незабаром після описаних подій Володимир Ярославич помирився з батьком і по-

ючи до нього увагу й честь. Володимир три літа живе в Ігоря та сестри з новою своєю родиною — попадає й двома синами. Всі ці літописні відомості не позбавлені суму і якоїсь жалості до непутящого князя. Надалі ці сум і жалість будуть присутні ще не в одній літописній згадці про Володимира Ярославича...

Рука автора

— **Ваша версія видається переконливою. Що ще можете додати на її підтвердження?**

— В «Історії держави Російської» Карамзін стверджував, що автор «Слова...», безсумнівно, мирянин, «ібо монах не дозволив би себе говорити о богах языческих». Цю думку поділяє більшість дослідників, намагаючись знайти автора серед наближених княжих людей. Але такі спроби не увінчалися успіхом, оскільки сам текст «Слова...» суперечить цьому. В підсумку була прийнята думка відомого філолога Ржиги: «Слово о полку Ігоревім» склалося не в дружинному середовищі, а в князівському, ...або сам автор був князем, або він був... тісно пов'язаний із князівським родом». Можна пригадати багато версій, але жодна з них не суперечить тому, що саме княгиня Болеслава була автором, якого так довго шукали. Те, що не міг сказати князеві князь, не викликавши кривди образи, обурення і навіть відкритої ворожнечі (а безсторонніх висловлень в «Слові...» про минулих і нинішніх владик безліч), могла цілком вільно висловити княгиня. Адже в ній злилися всі родовідні гілки Володимира Святого (в «Слові...» — «старого Володимира»). Вона правнучка Володимира Мономаха, Олега Святославича, Всеслава Брячиславича — родоначальників усіх руських князів, її сучасників. Болеславі вся Русь рідня! І це ще один довід на користь нашої версії.

І останнє: академік Рибаків, який багато років віддав вивченню поеми, зазначав, що «рука автора» прозирає як у Галицького Волинського, так і у Київського, і Чернігівського Святославовому літописах, припускаючи, що літописець-галичанин міг пізніше стати літописцем Святослава Всеволодовича й автором «Слова...». Але шукав його серед чоловіків...

Інтерв'ю провів Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

На знімках: ілюстрації заслуженого художника України Василя ЛОПАТИ до «Слова о полку Ігоревім».

цього — шлях туди став небезпечний. І знову немає ні слова про Болеславу в літописі. Чому? Тому, що безіменний літописець — сама княгиня Болеслава.

Велика смута прийшла на Русь тієї пори. Андрій зібрав величезне військо й рушив його на Ростиславичів до Києва. Старшим із князів виявився в ньому Святослав Всеволодович, загальним воеводою — Борис Жидиславич, а головним в «молодший» дружині — Ігор Святославич. Про цей похід докладно оповідає літопис. Отут безіменний автор намагається бути гранично об'єктивним в оцінці того, що відбувається, адже битва йде між близькими людьми. І літописець цей, безсумнівно, Болеслава. Уже в цьому записі виникає художній почерк майбутнього творця безсмертного «Слова...».

Розбрат закінчився поразкою для Андрія й Святослава. Розбите військо повернулося ні з чим. А потім у Суздаль була змова, внаслідок якої по-звіря-

вернувся до Галича. Швидше за все, разом із дружиною, але без матері. Княгиня знайшла собі притулок в одному із суздальських монастирів. Літопис відзначає, що в 1179 році Ольга хрестила в брата Всеволода його четверту дочку. А під роком 1181-м читаємо: «Преставися благовѣрная княгиня Ольга, сестра Всеволожа великого, нареченая чернѣцкы Ефросиния, месяца июля въ 4 день; и положена в святѣй Богородице Золотоверхой». Цікаво, що мати в чернецтві прийняла ім'я своєї дочки.

А в Галичі в 1176—1177 роках відбувається подія, що вельми нагадує те, що сталося з Ярославом в 1173-му. Порок любовного легкомудства передався й синові Ярослава — Володимирів: й він, зв'язавшись із якоюсь попівною, назавжди відсилав Болеславу до її батька. Болеслава стає ходиною.

Ярослав незабаром знову виганяє сина. І якщо раніше вся князівська Русь готова була до-

«Слово о полку Ігоревім» склалося не в дружинному середовищі, а в князівському

У дельті Дунаю закінчився черговий етап створення потужного транспортного коридору. Держпідприємство «Дельта–лоцман» завершило будівництво спеціальної захисної дамби морського підхідного каналу глибоководного суднового ходу (ГСХ) «Дунай—Чорне море». Це не тільки знизить витрати держпідприємства, але й дозволить залучити додаткові вантажопотоки в українські порти дельти Дунаю.

Суперечки щодо необхідності будівництва українського судноплавного каналу в дельті Дунаю тривають уже не одне десятиліття. Причина — в економічній площині. Зараз Румунія має три виходи до моря: судноплавні канали в Сулинському і Георгієвському гирлах, а також Чернаводський канал (довжина 64 км), що зв’язує порт Констанца із Дунаєм.

Ще в 1991 році ініціативна група підприємств у складі ДГО «Укррічфлот», інституту «Ленморндіпроект» і фірми «Інмарком» піднімала проблему перед Головою Ради Міністрів України Вітольдом Фокіним про необхідність будівництва українського каналу. Справа в тому, що металургійна промисловість придунайських країн працює на імпортній сировині (руда, окатиш, вугілля), більша частина якої йде саме румунськими каналами. Зокрема, щорічна потреба Австрії (порт Лінц) у такій сировині 2,5—3,2 млн. тонн, Чехословаччини (Комарно) — 2—2,5 млн. т, Угорщини (Дунайварош) — 2—2,5 млн. т, Югославії (Вуковар, Смедерево) — 1—1,5 млн. т, Болгарії (Лом) — 1,5—2 млн. Потоки серйозні, і на них можна заробляти. Але більше десяти років не могли визначитися із місцем будівництва каналу в гирлі Дунаю, що зв’язував би річку й море.

У 2003 році з десяти різних варіантів будівництва нарешті було обрано найбільш оптимальний за співвідношенням ціна—якість — через гирло Швидке. Після серії погоджень уже 2004 року взялися за будівництво. Суть проекту полягала спочатку в будівництві морського трикілометрового підхідного каналу, а потім і захисті його від заме-

тів за допомогою спеціальної дамби. Адже без неї канал замулиться за кілька місяців, і гроші на його відкриття буде витрачено дарма. Саме так сталося у 2005 році, коли після серії потужних паводків глибина в каналі суттєво зменшилася. А проблема полягала у тому, що захисну дамбу не добудували з банальної причини — відсутність коштів. З необхідних 2,7 км дамби збудували тільки 300 метрів. Тому вона не захищала від наносів, і канал закрили. Стало зрозуміло, що без повноцінного будівництва дамби канал щорічно буде закриватися. Після серії експертиз у листопаді 2006 року роботи зі зведення дамби відновили, і вже у квітні 2007 року канал запрацював: спочатку для обслуговування судів з осадкою до 4,5 метра, а потім і 5,85.

Чому ми так докладно зупиняємося на даному моменті та розповідаємо про технічні характеристики каналу? Вся справа в тому, що від його роботи залежать не тільки доходи від транзиту судів українською частиною Дунаю, але й цілий регіон — порти Рені, Ізмаїл, Кілія та багато інших. Раніше судна, що йдуть в українські порти змушені були платити десятки мільйонів доларів Румунії за проходження по Сулинському каналу. Із відкриттям української альтернативи доходи наших сусідів суттєво зменшилися. Більше того, український канал почав серйозно відбирати роботу в Бухареста. Так, за 10 місяців поточного року по Швидкому пройшло 1253 судна (на 11,5% більше, ніж минулого року). Для порівняння: румунськими каналами пройшло всього 1050 судів. Кожний такий прохід судна через ГСХ р. Дунай—Чорне море — це кілька ти-

сяч доларів економії для судновласника, а також додаткові тонни вантажів для українських дунайських портів. Так, із зазначеної кількості до Ізмаїла прийшло 267 суден, до Рені — 254, Усть-Дунайська — 251. І ця статистика постійно зростає відверто не на користь наших сусідів. Однак для розвитку каналу необхідно було будівництво захисної дамби — із завершенням її будівництва «Дельта-лоцман» істотно зменшить свої витрати з підтримки глибин.

«Дунай наносить у канал в середньому від 900 тис. кубічних метрів мулу до 1 млн., ще близько 400 тис. кубометрів приносить із боку моря. Захистивши канал дамбою, ми як мінімум на 400 тис. кубів скорочуємо наноси», — говорить директор ДП «Дельта-лоцман» Олександр Голодницький.

Але тільки на будівництві дамби справа не завершиться. Наступним етапом передбачено ще більше загострити конкуренцію із румунськими каналами. Щодо цього Україні пощастило: український відрізок дельти Дунаю в 170 км має необхідні природні глибини для більших судів. Потрібно провести роботи з розчищення тільки на низці так званих перекатів. Усього близько 4 млн. кубічних метрів. Якщо врахувати, що щорічно на українському каналі розчищається близько 1 млн. кубометрів, то роботи чимало. Правда, в «Дельта-лоцман» вважають, що зможуть провести поглиблення лише за рік-півтора.

Передбачається, що вже на початку наступного року почнеться узгодження дозвільної документації на проведення цих робіт як на морській частині ГСХ, так і на річковій. Приблизна вартість будівництва становитиме 120—150 млн. грн.

«Для України розвиток даного проекту — стратегічне завдання. Судновий хід дозволить розвивати українські порти в дельті Дунаю. Це нові робочі місця, додаткові контракти для підприємств регіону. Мінтрансзв’язку повністю підтримує цей проект і готовий всіляко йому сприяти», — говорить заступник глави Укрморрічфлоту Віктор Сударєв.

Тим часом у реалізації даного проекту існує ряд серйозних проблем. Румунія добре розуміє, що поліпшення характеристик українського транспортного коридору призведе до зниження доходів румунських підприємств. Мабуть, саме тому вже кілька років після дипломати Бухареста просто саботують узгодження робіт з поглиблення українських каналів. Справа в тому, що роботи повинні вестися фактично на кордоні, і необхідно одержати дозвіл від сусідів на такі роботи. Зрозуміло, найбільш простий варіант блокування будівництва — ігнорувати будь-які дипломатичні спроби домовитися. Однак в українському транспортному відомстві налаштовані рішуче. Результати роботи каналу за останні три роки показали його ефективність: якщо раніше через Швидке проходило приблизно стільки ж судів, скільки й через румунську Сулину, те вже цього року судновласники зрозуміли перспективність українського суднового ходу й проголосували, що називається, і руками, і ногами. Вже з жовтня поточного року ми випереджаємо румунський канал у середньому на третину, і це не межа. Наприклад, 11 листопада фахівці «Дельта-лоцман» зафіксували абсолютний рекорд за кількістю проходів суден за добу — 19 одиниць. Тому зупинятися на досягнутому просто не логічно, необхідно розвивати й поглиблювати вітчизняний ГСХ. За оцінками експертів, зараз європейська економіка почала виходити із кризи, і перевезення вантажів Дунаєм збільшуються в середньому на 10—15% на рік. У такій ситуації у вигрaші опиниться та країна, що зможе запропонувати більш вигідні й безпечні умови обслуговування суден. Саме тому транспортники об’єднуються з дипломатами, щоб зрушити з мертвої точки процес переговорів із розвитку українського сегмента транспортного коридору на Дунаї. Очікується, що роботи завершать вже до кінця наступного року, і Україна зможе повною мірою реалізувати свій транзитний потенціал.

Олексій МАТУСЕВИЧ.

Про дефіцит бюджету і як його подолати

На думку багатьох експертів, однією з найважливіших проблем нашої сьогодишньої економіки є дефіцит бюджету. Але порівняно з іншими бідами, здається, що з цим злом відносно легко впоратися, якщо проаналізувати ситуацію, що склалася.

По-перше, дефіцит невеликий — 5%. Якщо розмірковувати з позиції пересічного українця, то що значить для нього дефіцит домашнього бюджету в 5%? Якщо він одержує 2000 грн. на місяць — це лише 100 грн. Чи можна без них обійтися? Думається, безсумнівно. Загалом для державного бюджету це завдання ще більше спрощується, оскільки держава може не тільки заощаджувати, а й відносно просто збільшити свій дохід.

Дохід державного бюджету збільшити можна за рахунок: запровадження прогресивного податку на доходи, на майно, збільшення податку на дарування і спадщину, за рахунок додаткових дивідендів із державних підприємств (а не тільки 10% від прибутку). Про те, що це можливо, свідчить наш попередній досвід — до 2004 р. у нас була прогресивна шкала оподатковування до 40%. Про це говорить також міжнародний досвід.

<i>Частка податків (з урахуванням соціальних виплат) у ВВП, 2006 р.</i>	
	Частка податків у ВВП, %
Франція	44
Італія	42
Великобританія	37
Німеччина	39
Швеція	49
Україна	43

Тобто в сумарному обчисленні ми перебуваємо серед середніх.

<i>Ставки (мінімальні—максимальні) прибуткового податку</i>	
	Ставки прибуткового податку, %
Франція	12—54
Італія	10—51
Австралія	20—47
Угорщина	10—40
Чехія	10—40
Україна	15 (до 2004 р. 10—40)

Тут ми маємо досить поганий вигляд, хоча увесь час говоримо про орієнтацію на Захід.

<i>Податок на спадщину й дарування</i>	
	США Україна
Неоподатковуваний мінімум	10 тис. дол.
Прогресивна шкала	18—45%
Вартість майна для застосування максимальної ставки оподатковування	2 млн. доларів

Судячи з таблиці, можливості збільшення ставок на спадщину й дарування досить значні.

<i>ПДВ і податок на прибуток, у %</i>	
	ПДВ Податок на прибуток
Франція	19,6 34
Італія	20 53
Австралія	32 36
Чехія	32 35
Україна	20 25

Стосовно цих податків помітно ми не виділяємося.

Видатки державного бюджету скоротити на 5% теж не проблема. Це можна зробити за рахунок зменшення максимальних пенсій (популярний захід у народі) і збільшення пенсійного віку (непопулярний захід). Або обмежити зарплату вищої адміністрації (службовців) України, починаючи із Президента, Верховної Ради та їхніх радників і кінчаючи головами селищних рад і їхнім оточенням. До того ж у березні цього року Президент подав приклад — удвічі скоротив свою зарплату, але щось не чуто, що хтось за ним це наслідував. Не гріх скоротити й видатки на науку (непопулярний захід), у тому числі й на економічну, якщо судити за її «успіхами». В останні 20 років не видно особливо конкретних пропозицій учених-економістів із удосконалення управління та організації економіки, якими скористалися уряд або Верховна Рада. Не давати поради загалом, наприклад, пропонується прискорити приватизацію, а показати в динаміці, наскільки рентабельніше стали працювати приватизовані підприємства порівняно з державними підприємствами. За рахунок чого вони цього домоглися. Інакше, як висловився один із колишніх міністрів АПК, краще утримувати 1 бичка, ніж 2 учених.

Позики. Якби була якась катастрофа — неврожай, голод, тоді ще можна зрозуміти обґрунтованість позик. Зазначимо, криза — це не катастрофа, тим більше що в цьому році економіка зростає. Не даремно раніше казали: «Гроші береш чужі, а віддаєш свої». Так ще й з відсотками. Іншими словами, перекладаєш відповідальність на наступні уряди.

Тепер про інфляцію. Незбалансованість бюджету сприяє інфляції. Це впливає з рівняння грошового обігу «грошова маса = товарна маса», а саме з рівняння:

mv = py
де m — грошова маса в обігу, v — швидкість її обігу, p — індекс інфляції, в — товарна маса в цінах попереднього періоду.

Цей загальне положення підтверджується нашою статистикою.

<i>Дефіцит бюджету та інфляція</i>										
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Дефіцит державного бюджету, % до його доходів	-1,8	1,3	11,1	5,9	2,2	4,5	4,2	13,0		
Інфляція, грудень до грудня, разів	1,26	1,06	0,99	1,08	1,12	1,11	1,12	1,17	1,22	1,12

Коефіцієнт кореляції між динамікою дефіциту державного бюджету та інфляцією дорівнює 0,4—0,5, тобто має істотне значення. Звісно, є й інші чинники, що впливають на інфляцію, але це тема іншої статті.

Таким чином, здається, що є всі підстави, щоб відмовитися від запозичень, піднявши трохи податки для багатих і (або) скоротивши (обмеживши) максимальні зарплати й пенсії.

Юрій АРХАНГЕЛЬСЬКИЙ.

Постановою господарського суду м. Києва від 08.10.2010 р. по справі № 50/30-6 товариство з обмеженою відповідальністю «Баярд» (код ЄДРПОУ 19067633, м. Київ, пр. Возз'єднання, 7а) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Горбача Сергія Федоровича (ліцензія Мінекономіки серії АБ № 158496 від 12.01.2007 р.). Вимоги кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення за адресою: 08720, Київська обл., Обухівський р-н, м. Українка, а/с № 45.

Постановою господарського суду Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) від 16.11.2010 року по справі № 7/70 визнано банкрутом МПП «Уніон» (39631, Полтавська обл., м. Кременчук, пров. Героїв Бреста, б. 77, кв. 75, код ЄДРПОУ 24559462). Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Бончака Степана Антоновича (ліцензія АВ № 499157 від 26.01.10 р.; адреса: 39600, м. Кременчук, вул. 50 років РСРР, б. 29, кв. 6). Заяви з вимогами до боржника приймаються в місячний термін з дня публікації оголошення.

АТ (приватне) "СК "РІДНА", яка являється агентом ПрАТ "СК "Перша" та ЗАТ "УЕСК" повідомляє наступне:
Поліси обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, що належать ПрАТ "СК "Перша" номер ВЕ/4743100, ВЕ/4743101, стікери до полісів ОСЦПВ номер СЖ/738386, СД/099599, СД/099436, СД/099437 вважати недійсними "Приватне акціонерне товариство "Страхова компанія "Перша" не несе зобов'язання по вказаних полісах та стікерах.
А також, поліси обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, що належать ЗАТ "УЕСК" номер ВЕ/2751640, ВЕ/2868110, ВЕ/8628689, ВЕ/8628690, ВЕ/ 8628691, ВЕ/8628692, ВЕ/8628693, ВЕ/9331964, ВЕ/9331965, ВЕ/ 4971649, ВЕ/2868107, стікери до полісів ОСЦПВ номер СЯ/468228, СД/887878, СГ/832682, СЯ/344391, СЯ/344392, СЯ/344393, СЯ/344394, СД/413040, СД/413041, СЕ/291187, СЕ/291188, СЕ/291189, СД/413117, СГ/303606, СГ/303607 та Договори страхування подорожуючих за кордон № 001974, № 001975 вважати не дійсними. Закрите Акціонерне Товариство "Українська екологічна страхова компанія " не несе зобов'язання по вказаних полісах, стікерах та договорів.

06.07.2010 р. господарським судом Дніпропетровської області винесено постанову по справі № Б38/130-10 про визнання Товариства з обмеженою відповідальністю «Машинобудівний завод імені Кірова» (адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Набережна Заводська, буд. 9, ідентифікаційний код 34517770) в порядку ст.52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури. Ліквідатором у справі призначено арбітражного керуючого Лютого Тараса Миколайовича (ліцензія АВ № 521503).
Відповідно до ч. 5 ст.52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» даним оголошенням ліквідатор повідомляє про визнання господарським судом ТОВ «Машинобудівний завод імені Кірова» банкрутом усіх кредиторів відсутнього боржника, які в місячний строк з дня публікації цього оголошення можуть направити ліквідатору заяви з вимогами до банкрута.

У зв'язку із визнанням СПД-ФО Гриненка Ю. А. банкрутом, скасовуються довіреності, видані на представництво його інтересів.

Відкрите акціонерне товариство «Будинок торгівлі «Південний Буг» (код за ЄДРПОУ: 02770535, місцезнаходження: 54003, м. Миколаїв, пр. Леніна, 259) повідомляє про своє припинення шляхом перетворення у товариство з додатковою відповідальністю. Вимоги кредиторів приймаються за місцезнаходженням Товариства до 01 лютого 2011 року.

ВАТ «Страхова компанія «НОВА» повідомляє про те, що у зв'язку з втратою бланку полісу обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів серії ВЕ/2736392 вважати його недійсним.

ВАТ «Страхова компанія «НОВА» повідомляє про те, що у зв'язку з втратою бланків полісів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів серії ВС/0460836, ВС/5306205, ВС/5306215, ВС/5310856 — ВС/5310857, ВС/5313410 — ВС/5313411, ВС/5314299 — ВС/5314300, ВС/5317031, ВС/5317037 — ВС/5317044, ВС/5317321, ВС/5317326 — ВС/5317344, ВС/5319418 — ВС/5319437, ВС/5319454, ВС/8068954, ВС/8074682 — ВС/8074700, ВС/8080030 та спеціальних знаків серії СШ/0291567, СШ/029009, СШ/0292015 — СШ/0292022, СШ/0292048, СШ/0292050, СШ/0936014, СШ/0936049 — СШ/0936050, СШ/0936055, СШ/0936070, СШ/0936074 — СШ/0936089, СШ/0939652 — СШ/0939653, СШ/0939692 — СШ/0939698, СШ/0939716 — СШ/0939719, СШ/0939738 — СШ/0939750, СШ/0953312, СШ/0955011 — СШ/0955012, СШ/0955042, СШ/0957517, СШ/0957554, СШ/0957569, СШ/0957648 — СШ/0957649, СЮ/0802770, СЮ/0802785, СЮ/0802803, СЮ/0802805, СЮ/0802810, СЮ/0804628 — СЮ/0804629, СЮ/0804644, СЮ/0804664, СЮ/0804692 — СЮ/0804711, СЮ/0804739, СЮ/0804750 вважати їх недійсними.

Господарським судом Донецької області (вул. Артема, 157, м. Донецьк, 83048) постановою від 10.11.2010 р. у справі № 5/13Б визнано банкрутом боржника Товариство з обмеженою відповідальністю «Управління гірничих робіт» (юридична адреса: 83007, м. Донецьк, вул. Буслаєва, 23, код ЄДРПОУ 33654184, р/р № 20639350572077 у філії Перший інвестиційний банк, м. Добропілля, МФО 334118) та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Пашкову Тетяну Юріївну (ліцензія серія АВ № 456350 від 05.02.2009 р., поштова адреса для кореспонденції: вул. Куйбишева, буд. 240, кв. 50, м. Донецьк, 83122).
Претензії кредиторів приймаються протягом 30 (тридцяти) днів з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) Постановою від 17.11.2010 року по справі № Б 11/177-10 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Бровстройторг» (07444, Київська обл., м. Бровари, вул. Грушевського, 9/1, код ЄДРПОУ: 36432783) та відкрив ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено Товариство з обмеженою відповідальністю «Консалтингова Компанія «КВАНТ» (02222, м. Київ, пр-т Маяковського, 32-Д, к. 10, код ЄДРПОУ 34002901).
Печатку, штамп та установчі документи банкрута ТОВ «Бровстройторг» вважати недійсними.
Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з моменту опублікування оголошення.

Господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 24.09.2008 р. по справі № 42/158Б Фізичної особи-підприємця Базикіної Світлани Єгорівни (83011, м. Донецьк, Кіровський район, вул. Корольової, буд. 36, кв. 1; ідентифікаційний номер 1705000568) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено Лисиченко Яну Володимирівну (ліцензія серія АВ № 397243; 87504, Донецька область, м. Маріуполь, а/с 4003).

Постановою Господарського суду м. Києва від 12.11.2010 року по справі № 50/572-6 Товариство з обмеженою відповідальністю «РА КІНОФЕСТ» (03027, м. Київ, вул. Боженка, 83, п/р 2600131487501 в Філія АБ «Південний», м. Києві, МФО 320917, Код ЄДРПОУ 31899751) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура, ліквідатором призначено ТОВ «АСТРА ЕКСІМ» (01042, м. Київ, вул. ПАТРИСА ЛУМУМБИ, буд. 17).
Кредиторські вимоги надсилати протягом місяця за адресою: 03170, м. Київ, вул. Золчих, 62-А, кв. 58.

Постановою господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд) по справі № Б-48/46-10 від 18 листопада 2010 р. Товариство з обмеженою відповідальністю «Научно-производственный центр даника-плюс» (код 32032337, адреса: 62562, Харківська обл., Вовчанський район, село Шестакове, вул. Ковалівка, буд. 30-А, р/р 26009119859 в «Райффайзен Банк Аваль», м. Київ, МФО 380805) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Омельченко Олександра Володимировича (ІН 3134305030, адреса: 61105, м. Харків, пров. Забайкальський, 5, кв.4, Ліцензія АВ № 456646).
Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Дніпровський районний суд м. Києва викликає як відповідача Вал Александера, який мешкає за адресою : Київ, вул. Чудновського, 3, кв.6 у судові засідання по справі за позовом Тимчук І. М. про розірвання шлюбу, яке відповідно призначено на 01.12.2009 року о 9 годині 30 хвилин у приміщенні суду за адресою: м. Київ, вул. Сергієнка, 3, каб.7 під головуванням судді Антипової Л. О.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Вища кваліфікаційна комісія суддів України, відповідно до підпункту 2 пункту 3 статті 74, пункту 1 статті 76 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання кандидатів на посаду судді безстроково: Кричмаржевського Володимира Анатолійовича, Кагітіної Людмили Петрівни, Шевченко Тетяни Миколаївни, Хуторного Віталія Михайловича, Мойсеєнко Тетяни Володимирівни на посаду судді господарського суду Запорізької області; Веденяпіна Олександра Андрійовича, Філіпової Тетяни Леонідівни, Майора Григорія Івановича на посаду судді Житомирського апеляційного адміністративного суду; Остапенка Олега Миколайовича на посаду судді Київського апеляційного господарського суду; Мельника Сергія Миколайовича на посаду судді господарського суду міста Києва.

Позачергові Загальні Збори акціонерів ЗАТ «АКАНТ», Код ЄДРПОУ — 13818512, відбудуться 15 січня 2011 року о 13 годині за адресою: м. Моршин Львівської області, вул. Привокзальна, 39а.
Порядок денний:
1. Про зміну організаційно-правової форми ЗАТ у ТзОВ;
2. Про умови обміну акцій ЗАТ на частки у Статутному капіталі ТзОВ;
3. Про створення комісії з припинення ЗАТ;
4. Про порядок і строки припинення ЗАТ.
5. Різне.
Голова Правління ЗАТ «АКАНТ» І. Макух

ВАТ «Страхова компанія «НОВА» повідомляє про те, що у зв'язку з втратою бланків полісів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів серії ВС/4833197, ВС/8877756 — ВС/8877775, ВС/5309909, ВС/5309913, ВС/5309918 — ВС/5309930, ВС/8071994, ВС/8080863, ВС/8071020, ВС/8878461, ВС/8878463, ВС/8881817, ВС/8881819, ВС/8078636, ВС/8075520, ВС/8073078, ВС/8073082, ВС/8073085, ВС/0110575 — ВС/0110580, ВС/0110671, ВВ/5985170, ВВ/5985171, ВВ/3692594, ВС/0466738, ВС/3307672, ВС/8884170, ВС/8881888 та спеціальних знаків серії СЯ/571041 — СЯ/571060, СЦ/937025, СЦ/937030, СШ/299093, СШ/299096, СШ/937514, СШ/937518, СШ/937522, СШ/937527 — СШ/937539, СШ/953911, СШ/953915, СШ/953918, СК/406818, СК/406860, СК/406865, СК/406894, СК/406911, СК/406912, СН/131120, СН/131123, СН/131170, СН/131171, СГ/583740 вважати їх недійсними.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Вища кваліфікаційна комісія суддів України, відповідно до підпункту 2 пункту 3 статті 74, пункту 1 статті 76 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання кандидатів на посаду судді безстроково: Дем'яносова Миколи Власовича, Закропивного Олександра Васильовича на посаду судді Вишого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ; Привалової Анжеліки Вячеславівни на посаду судді господарського суду Автономної Республіки Крим; Шелест Світлани Богданівни, Степанюка Анатолія Германовича, Пилипенко Олени Євгенівни, Гром Любові Миколаївни на посаду судді Київського апеляційного адміністративного суду; Янчук Тетяни Олександрівни, Тимченко Олени Олександрівни, Гаврилової Галини Леонідівни, Агєєва Олександра Володимировича на посаду судді апеляційного суду Донецької області; Соколової Вікторії Вячеславівни на посаду судді Солом'янського районного суду міста Києва; Кихтюка Романа Миколайовича на посаду судді Луцького міськрайонного суду Волинської області; Піскунова Володимира Миколайовича на посаду судді Костопільського районного суду Рівненської області.

Ухвалою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 03.11.2010 р. порушена справа № 45/2276 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «ВЕКТРА-ДОН» (код ОКПО 36935013), 83048, м. Донецьк, вул. Артема, 114, кімната, 304, п/р 26002290210000, ПАТ «ДОНГОРБАНК», м. Донецьк, МФО 334970, введена процедура розпорядження майном та мораторій на задоволення вимог кредиторів.
Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Голобородько Сергій Олександрович (ліцензія серія АВ № 081164 від 27.07.2006 р., 83015, м. Донецьк, бул. Шкільний, б. 16, кв. 139, тел.: (062) 568-03-10).
Заяви з кредиторськими вимогами до боржника приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «Україна» повідомляє, що в зв'язку з втратою бланків страхових полісів, вважати недійсними:				
№	Серія	Початковий №	Кінцевий №	Кількість
1	BC	9304207	9304207	1
2	BC	9304209	9304209	1

В оголошенні, опублікованому в газеті «Голос України» № 222 (4972) від 25 листопада 2010 року невірно вказана дата ухвали про порушення справи про банкрутство. Таким чином правильно читати: «ухвалою від 16.11.2010 року порушено справу № 27/137Б...».

В ДЕРЖАВНІЙ ГЕОЛОГІЧНІЙ СЛУЖБІ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України ОГОЛОШУЄТЬСЯ КОНКУРС
на заміщення вакантної посади державного службовця
Головний спеціаліст з кадрової роботи — І
Професійні та кваліфікаційні вимоги до кандидатів: вища освіта та досвід роботи з питань, що входять до функцій підрозділів Державної геологічної служби.
Довідки за телефоном: 456-71-38.
Адреса: м. Київ-680, вул. Єжена Потьє, 16, кімната 211.

Ухвалою Господарського суду Київської області (01032, м. Київ, вул. С. Петлюри, 16) від 05.10.2010 р. порушено провадження у справі № Б3/204-10 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Реґіонінвест» (08300, Київська область, м. Бориспіль, вул. Дзержинського, 14; код ЄДРПОУ 30971428; п/р 26009000362901 в ПАТ АКБ «Київ» в м. Києві, МФО 322498). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Бойка Андрія Ілліча (ліцензія серії АВ № 547725 від 13.08.2010 р.). Заяви кредиторів з вимогами до боржника подаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення за адресою: 02192, м. Київ, а/с 71.

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) постановою від 22.11.2010 р. по справі № 26/375/10 на підставі ст. 51 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» визнав банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю «УК-РТРЕЙД» (69000, м. Запоріжжя, вул. Центральний, б. 20, код ЄДРПОУ 13608683, р/р 26004158039100 в АКБ «УкрСіббанк», м. Харків, МФО 351005) та відкрив ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено Швеця Дмитра Івановича (ліцензія на право здійснення діяльності арбітражного керуючого серія АВ № 081115 від 12.07.2006 р., 69124, м. Запоріжжя, вул. Калнишевського, 10/44, тел. (067) 611-06-20).
Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця.

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) постановою від 22.11.2010 р. по справі № 26/374/10 на підставі ст. 51 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» визнав банкрутом приватне підприємство «ТЕХКОМПЛЕКТРЕСУРС» (69008, м. Запоріжжя, вул. Південне шосе, б. 74/8, код ЄДРПОУ 33378011, р/р 26000045303001 в ПАТ «АБ «Бізнес Стандарт», м. Запоріжжя, МФО 339500) та відкрив ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено Швеця Дмитра Івановича (ліцензія на право здійснення діяльності арбітражного керуючого серія АВ № 081115 від 12.07.2006 р.), 69124, м. Запоріжжя, вул. Калнишевського, 10/44, тел. (067) 611-06-20).
Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця.

Сьогодні в Україні хмарно, опади у вигляді снігу й мокрого снігу. Вітер північно-західний, 7—12 м/с, місцями пориви до 15—20 м/с. Температура вночі 3—5 градусів морозу, у західному й східному регіонах 4—9 морозу. Удень температура 1—6 градусів морозу, в Криму 8—12 тепла.

Турнірна хроніка

Плавання. Ейндховен (Нідерланди). Чемпіонат Європи на «короткій» воді. 100 м на спині. 1. **Дарина Зевіна (Україна)** — 57.57; 2. ван Рувендаал (Нідерланди) — 57.91; 3. да Роша Марке (Іспанія) — 58.37. Дарина була також третьою на 200-метрівці.

Наш Андрій Говоров виграв «срібло» на дистанції 50 м. батерфляем.

Баскетбол. Чемпіонат країни. Суперліга. «Будівельник» (Київ) — «Хімік» (Южний). 71:69 ОТ (8:13, 17:19, 20:16, 15:12, 11:9). «Азовмаш» (Маріуполь) — «Галичина» (Львів). 77:74 (13:17, 25:17, 25:20, 14:20). «Феро-ЗНТУ» (Запоріжжя) — «Київ». 75:59 (23:13, 17:15, 17:10, 18:21). «Миколаїв» — «Дніпро-Азот» (Дніпродзержинськ). 80:59 (25:13, 21:17, 15:16, 19:13). «Донецьк» — «Говерла» (Івано-Франківськ). 73:79 (15:19, 25:19, 15:21, 18:20). «Одеса» — «Кривбасбаскет» (Кривий Ріг). 75:77 (19:19, 21:21, 17:14, 18:23).

«Донецьк» — 13 перемог, «Будівельник», «Говерла» — по 12, «Кривбасбаскет», «Азовмаш» — по 10, «Миколаїв» — 9, «Дніпро», «Одеса» — по 8, «Феро-ЗНТУ» — 7, «Галичина» — 5, «Київ», «Дніпро-Азот» — по 4, «Хімік» — 3.

Хокей. Асіаго (Італія). Континентальний Кубок. Група Е. 26 листопада. «Сендерійюск» (Данія) — «Меркурія Чук» (Румунія). 5:3 (1:1, 4:1, 0:1). «Сокіл» (Україна) — «Асіаго» (Італія). 3:4 Б (0:1, 1:2, 2:0, 0:0, 0:1). 27 листопада. «Сокіл» — «Сендерійюск». 2:3 (0:0, 2:1, 0:2). «Асіаго» — «Меркурія Чук». 6:1 (3:0, 1:0, 2:1). 28 листопада. «Меркурія Чук» — «Сокіл». 4:7 (1:2, 0:2, 3:3). «Сендерійюск» — «Асіаго». 4:3 Б (0:1, 1:0, 2:1, 0:0, 1:0). «Сендерійюск» — 8 очок, «Асіаго» — 6, «Сокіл» — 4, «Меркурія Чук» — 0.

Репортаж завершено...

Сумна звістка надійшла з Москви. Там у неділю на 75-му році пішов із життя відомий у минулому футболіст і популярний телекоментатор Володимир Маслаченко. Володимир Микитович — українець за походженням, народився в селі Василівка на Дніпропетровщині, заслужений майстер спорту, 1960 року у складі збірної СРСР став чемпіоном Європи (тоді турнір називався Кубок Європи), чемпіон СРСР, триразовий володар Кубка колишнього Союзу. Починав кар'єру гравця у «Спартак» (Кривий Ріг), потім виступав у «Металурзі» (Дніпропетровськ) і «Локомотиві» (Москва). Більшу частину своєї кар'єри футболіста Маслаченко провів у московському «Спартак» (Кривий Ріг), потім виступав у «Металурзі» (Дніпропетровськ) і «Локомотиві» (Москва). Більшу частину своєї кар'єри футболіста Маслаченко провів у московському «Спартак» (Кривий Ріг), потім виступав у «Металурзі» (Дніпропетровськ) і «Локомотиві» (Москва). Більшу частину своєї кар'єри футболіста Маслаченко провів у московському «Спартак» (Кривий Ріг), потім виступав у «Металурзі» (Дніпропетровськ) і «Локомотиві» (Москва). Більшу частину своєї кар'єри футболіста Маслаченко провів у московському «Спартак» (Кривий Ріг), потім виступав у «Металурзі» (Дніпропетровськ) і «Локомотиві» (Москва).

У відпустку йдуть не всі...

Футбол. Чемпіонат країни. Прем'єр-ліга. 19-й тур. 26—28 листопада.

«Іллічівець» — «Кривбас». 1:1. 4 000 глядачів. Рефері — Деревинський (Київ). Голи: Ігор Тищенко, 38 — Максимов, 2.

«Таврія» — «Ворскла». 2:2. 2 800 глядачів. Рефері — Головко (Дніпропетровськ). Голи: Фещук, 4, Ідахор, 11 — Чеснаков, 43, Янузі, 90+2.

«Карпати» — «Зоря». 4:2. 6 000 глядачів. Рефері — Кутаков (Бровари). Голи: Худоб'як, 2, Кузнецов, 62, 89, Чечер, 73 — Сілюк, 34, Тубіч, 45+2 (автогол).

«Динамо» — «Севастополь». 2:0. 3 200 глядачів. Рефері — Швецов (Одеса). Голи: Єременко, 10, Вукоевич, 65. Не реалізовані пенальті: Єременко, 48 (воротар), Мілевський, 83 (воротар).

«Металіст» — «Металург» Д. 3:1. 24 500 глядачів. Рефері — Дердо (Іллічівець). Голи: Тайсон, 31, Олійник, 57, Пшеничних, 88 — Соарес, 35.

«Шахтар» — «Арсенал». 4:0. 29 104 глядачів. Рефері — Абдула (Харків). Голи: Жадсон, 17 (п), Морено, 37, Едуардо, 63, Коста, 79 (п).

«Волинь» — «Металург» Зп. 1:0. 5 800 глядачів. Рефері — Зубарев (Слов'янськ). Гол: Пишур, 56.

«Оболонь» — «Дніпро». 0:1. 4 100 глядачів. Рефері — Покидько (Полтава). Гол: Селезньов, 22.

	В	Н	П	М	О
1. «Шахтар»	17	1	1	38—7	52
2. «Динамо»	12	4	3	35—17	40
3. «Металіст»	12	2	5	38—19	38
4. «Дніпро»	10	5	4	27—11	35
5. «Карпати»	9	5	5	24—18	32
6. «Волинь»	8	4	7	20—21	28
7. «Арсенал»	7	4	8	22—24	25
8. «Ворскла»	6	5	8	24—22	23
9. «Таврія»	6	5	8	30—31	23
10. «Металург» Д	6	4	9	21—29	22
11. «Оболонь»	6	4	9	16—24	22
12. «Зоря»	4	7	8	20—28	19
13. «Кривбас»	3	9	7	18—27	18
14. «Іллічівець»	4	6	9	26—45	18
15. «Севастополь»	3	5	11	12—32	14
16. «Металург» Зп	2	4	13	8—24	10

Бомбардири: Селезньов («Дніпро») — 12 м'ячів, Девич («Металіст»), Ідахор («Таврія») — по 10.

Матч у Києві проти «Динамо», немає сумніву, залишиться однією з найяскравіших сторінок у біографії 22-річного воротаря «Севастополя» Ігоря Литовки (на знімку). Це був лише другий його поєдинок у Прем'єр-лізі, але молодий футболіст показав себе з найкращого боку. Він, мов досвідчений майстер, парирувавши два(!) пенальті. То цьому епізодові особлива увага, бо таке трапляється, погодьтеся, не щодня...

Отже, динамівці змарнували два одинадцятиметрових. А от

Кількість без якості

Футбол. Після завершення матчу динамівців і севастопольців уболівальники голосно скандували «Лужний!». Так трибуни висловлювали свою прихильність конкретному фахівцеві. Це, безперечно, чув і президент ФК «Динамо» (Київ) Ігор Суркіс. Коли він вийшов із роздягальні команди, його тісним колом оточила група журналістів. І серед них — кореспондент «Голосу України».

— Чи вам подобається гра, котру нині демонструє команда? — одразу запитали Ігоря Михайловича.

— Якщо відверто, то не дуже. Відсутній контроль м'яча, концентрація. Слава Богу, це була остання гра в чемпіонаті нинішнього року. Нам залишилося провести два єврокубкових матчі, після яких і робитимемо висновки.

— Коли Лужный стане головним тренером?

— Я не відповідалиму на це запитання.

— Преса знову сватає в «Динамо» Сьоміна...

— Я не розмовляв із Сьоміним, але не приховую, що він у моєму списку кандидатів. Я хотів би дочекатися, що буде в московському «Локомотиві».

Поки Сьомін не визначиться зі своєю долею, з ним не розмовлятиму. Є ще кандидати, з якими вестиму перемовини.

— Це буде іноземець?

— Або іноземець, або Лужный, або хто-небудь інший, його ім'я назву 25 грудня.

— Проблема не тільки в тренері, а й у гравцях. Чи буде чистка кадрів?

— Це рішення прийме тренер. Він визначиться, хто йому потрібний, а хто — ні.

— Сьогодні перший матч після травми зіграв Шовковський. Чи сподобалися вам його дії?

— Я одержав більше задоволення від того, що він узагалі повернувся. У Сашка колосальний досвід. І лише одна його присутність на полі має величезне значення. 35 років — аб-

Фото автора.

Привезли нагороди

Юні боксери СДЮСОР № 6 міста Миколаєва, члени ФСТ «Динамо» УМВС України у Миколаївській області, змагалися у Львові зі своїми однолітками.

На чемпіонат, організований центральною радою товариства «Динамо», з'їхалося 12 команд (від 8 до 10 учасників) з усієї України.

ЦЬОГО ДНЯ, 30 ЛИСТОПАДА

- **1700.** Розпочалася Північна війна Росії зі Швецією.
- **1835.** Народився Марк Твен. Його співвітчизник Ернест Хемінгвей вважав, що вся американська література вийшла з «Пригод Тома Соєра і Гекльберрі Фінна».
- **1845.** Тарас Шевченко закінчив поему «Кавказ». «Не вмирає душа наша, Не вмирає воля».
- **1853.** Синопський бій. Російський флот під командуванням П. Нахімова розгромив турецьку ескадру в Синопській бухті. (Остання морська битва епохи вітрильного флоту.)
- **1935.** Народився поет і перекладач Дмитро Чередниченко.
- **1996.** Зупинено І енергоблок Чорнобильської АЕС — на виконання міжнародного меморандуму про закриття станції.

Фото Володимира КОТЛЕНКА.

«Шахтар» виявився ошадливим. Його футболісти на сто відсотків скористалися наданою їм нагодою, реалізувавши обидва пенальті у ворота київських «гармашів». Утім, у Донецьку особливої боротьби не спостерігалася. А точніше, перевага «гірників» була надпереконливою. Донецький ураган буквально змів оборону «Арсенала».

Літньо-осіння частина національного чемпіонату завершилася. Переважна більшість команд іде у відпустку. Але не всі: «Шахтар» протягом тижня, «Динамо», «Металіст» і «Карпати» — двоє змусне підтримувати форму. Адже у них попереду матч єврокубків.

Зрозуміло, що вкрай необхідне посилення. Але щоб про нього думати, потрібно відновити футболістів, які з різних причин не потрапляли до складу — Маг-рао, Бертольо, Гільєрме, Андре. З цієї групою потрібно визначитися: хто з них здатний принести користь, хто ні. Гусеву потрібно зробити операцію на пахових кільцях, оскільки він не в змозі грати всі 90 хвилин. У нас є кількість виконавців, але немає якості гри. Тих, хто не може допомогти команді, потрібно відпускати, шукати їм нові клуби. А на їхні місця запрошувати інших виконавців. Я сподіваюся, що ми таки пройдемо до плей-оф Ліги Європи. Хотілося б виступити там гідно. Для цього потрібно інша якість гри й посилення складу.

— Який графік у команди найближчим часом?

— Команда готуватиметься до гри в Мінську проти БАТЕ (2 грудня). Потім, 5 грудня, динамівці вирушать на збір до Туреччини. Звідти повернуться до Києва, щоб 15 грудня зіграти завершальний матч групового турніру Ліги Європи проти «Шерифа»...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Над номером працювали: Іван ІЛЛЯШ, Тетяна УВЕРОВА, Ганна ЛУКАНСЬКА.

Редакція: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Літунів з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2010 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк: ТОВ «Мета-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 Зам. 18542

Макет, верстка — редакція газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

foto@golos.com.ua — відділ листів

let@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

